Regd No A 18

ఎడివ్యూట 80 పైసలు

శుక్రవారం 18-8-72

యేషియా
పెయింట్స్ కంపెనీ
లాఫ్‌కోవైట్ రంగులు అన్నియు
కంపెనీ వెలలకే మావద్ద
లభించును.
మద్రాసుకు పోనవసరంలేకుండానే!
మాదాల బాలతిమ్మయ్య,
సంతపేట – నెల్లూరు

శోణరేఖ

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 44 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 33

19-8-72 శనివారంనుండి
నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్‌లో
THE
ANDERSON TAPES
మునుగు దొంగలు
సినికానరీ నటించిన
గూఢచారి చిత్రం - కలర్

ఖాళీలొస్తే భర్తీచేయడంతప్ప

మంత్రివర్గ విసరణ వుండబోదు!

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

వివిధ రాష్ట్రాలలో ఎన్నికల తర్వాత రాజకీయాలు ప్రశాంత వాతావరణానికి చేరుకుంటున్నాయి. ఎన్నికలు అవతూండగానే రాజ్యసభ ఎన్నికలు వచ్చాయి. కొత్తగా ఎన్నికైవచ్చిన కాంగ్రెసు శాసన సభ్యులకు పార్టీ విధేయతలో మొదటిపరీక్ష అయింది ఆ రాజ్యసభ ఎన్నిక.

తర్వాతది పరిమితమైన పరీక్ష; లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ ఎన్నికలు. ఎందుకంటే అన్ని రాష్ట్రాలకు ఈ కౌన్సిల్ ఎన్నికలు లేవుదలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ వరకు రాజ్యసభ ఎన్నికల్లో వచ్చిన మచ్చను కాంగ్రెసు శాసనసభా పక్షం ఏకోన్ముఖంగా తొమ్మిదిమంది కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్‌కు గెలిపించడంతో ప్రక్షాళనం చేసుకుంది.

అంతేకాదు ఖాళీ అయిన 30 స్థానాలలో మళ్ళీ కాంగ్రెసు 22 స్థానాలనుగెలుచుకొంది.

ఈనాడు అసెంబ్లీలో 219 స్థానాలు అధికార పక్షంగా గెలుచుకున్నవయితే–లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్‌లో 90 మందిలో 66 కాంగ్రెసువారే. ఇంకా ఒక సీటుకు నామినేషను చేయవల్సివుంది. అధికార కాంగ్రెసు సభ్యులు కారకపోయినా ప్రభుత్వాన్ని బలపరిచేవారు మరి అయిదారుగురు వుంటారు.

అదార్యరంగా కాంగ్రెసులో చేరడంతో రాష్ట్రంలో అసలు ప్రతిపక్షమనేది లేకుండా పోయింది. జీవితమంతా కాలానికి ఎదురీదిన రంగాగారి సన్నిహిత సహచరులు ఎందరో వేషరహితంగా కాంగ్రెసులో చేరిపోతున్న వార్తలు వస్తున్నాయి. ఆంధ్రవరకు స్వతంత్రపార్టీ శిథిలాలయం అయింది. ఇంకా దాన్ని గట్టిగా చూరుపట్టుకొని వ్రేలాడుతున్నది లచ్చన్న ఒక్కడుగానే కనపడుతోంది. ఏకాకిగా అయినమాత్రం యీ రాజకీయ రణరంగంలో ఎన్నాళ్ళని నిలుస్తాడు? అసెంబ్లీసభ్యులు శ్రీ యడ్లపాటి వెంకట్రావు, లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ సభ్యులు శ్రీ పి. రామగోపాల్ నాయుడుకూడా స్వతంత్రనుండి బయటికివచ్చారు. నేడో రేపో ఉప్పుగడ్డలాగ కాంగ్రెసు పార్టీలో కరిగిపోవచ్చును.

పదవులులేని ప్రజాసేవకులు రంగా వంటి వారికి "అహం"ను వంచుకొని కాంగ్రెసులో మమేకం కావడం సులభం కావచ్చుగాని అన్యులకు అది సాధ్యమా అనేది కాలమే నిర్ణయించాలి.

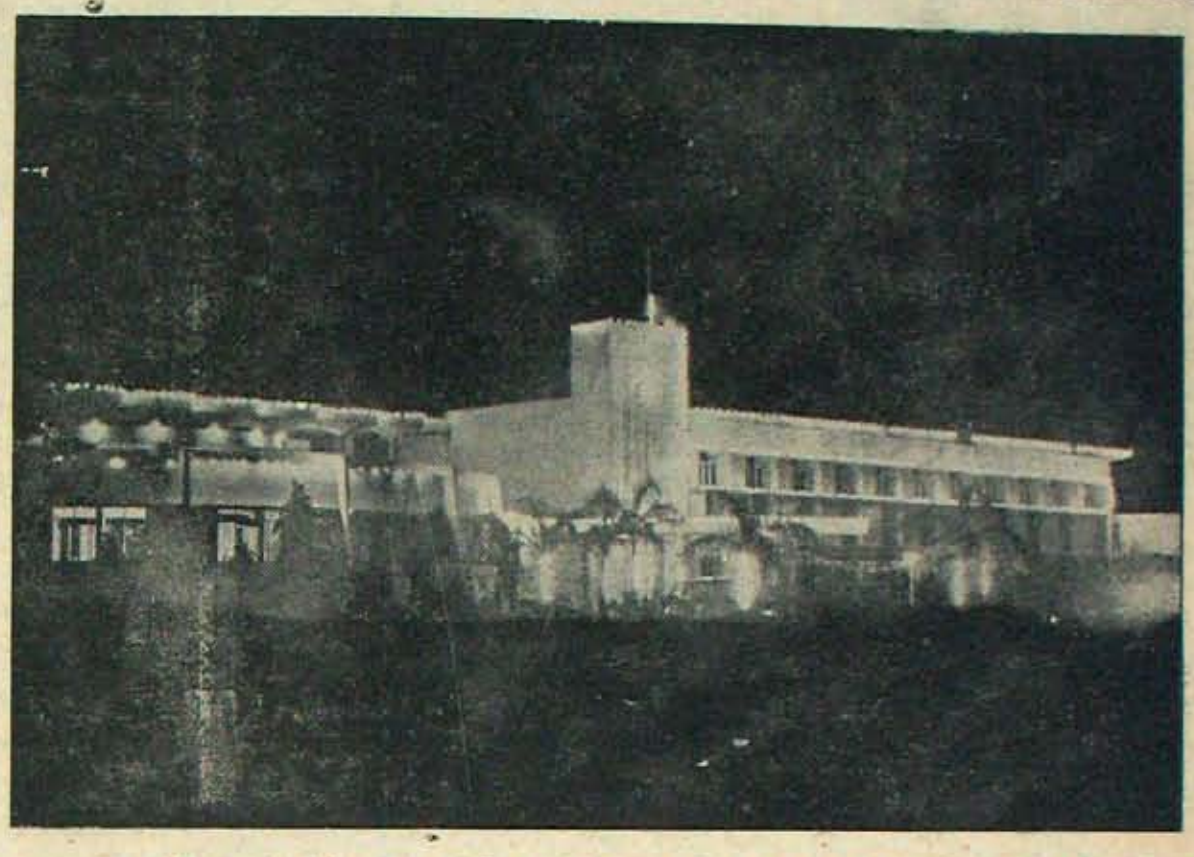
ఇది ఇలాగ వుండగా ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు బ్రహ్మానంద రెడ్డి క్రమశిక్షణ చర్యలు తీసుకున్న వారి నందరిని "శుద్ధి" చేసి మళ్ళీ కాంగ్రెసు వారినిగా ప్రకటించి పోయాడు అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శి శ్రీ ఇందిరాగాంధీ యాదవ్. వారందరూ బ్రహ్మానందరెడ్డి, చెన్నారెడ్డి వర్గంగా వ్యవహరించబడుతున్న అసమ్మతీయ వర్గంలో ముఖ్యులుగా చలామణి అవుతున్నారు.

ముఖ్యమంత్రి ఆశీస్సులతో ఇంకా కొందరిని కూడా "శుద్ధి" చేసి కాంగ్రెసు మతం ఇప్పించే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. అంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ వరకు సుమారుగా మళ్ళీ కాంగ్రెసు పూర్వపు వ్యవస్థగా రూపొందబోతున్నదన్నమాట. స్థూలంగా పాతరూపమునే ధరింపబోతున్నా వ్యవస్థ ప్రాతివదికలో మౌలికమైన మార్పులకూడా తప్పవు. అంటే యీనాటి భూపరిమితుల గరిష్ఠ నిర్ణయం మొదలయిన సామాజిక న్యాయసూత్రాలను నిరసహించడం నేటి కాంగ్రెసు వారికి తప్పనసరి అవుతుంది.

[illegible]ప్ వ్యవస్థలో వస్తున్న యీ [illegible] విధానం వ్యవహారంలోకూడా [illegible]స్తుందో కొన్ని దినాలుగా కేంద్ర మంత్రివర్గంలో పెద్దమార్పులు వస్తాయనే వార్తలు రెండు మూడు సార్లు ప్రచారితమయినాయి. సెప్టెంబరులో కొత్త మార్పులు వస్తాయేమో!

మధ్యప్రదేశ్‌లో సేథీ మంత్రివర్గం కొత్త రణ జరిగింది. బీహారులోకూడా కొత్త మంత్రుల నియామకం జరుగుతుందనే వార్తలుకూడా వ్యాపిస్తుండి ప్రకాశమవు

—కారవ 7 వ పేజీలో

అలంకరణ అదవాళ్ల సొత్తు. అందులోనూ అందాలభామ రంగులు దిద్దుకున దంటే కన్నులపండుగే!
స్వాతంత్ర్య రజతోత్సవానికి నెల్లూరు డి. కె. డబ్ల్యు. కాలేజి ఎంత ముచ్చటగా ముస్తాబై కాంతులు విరజిమ్ముతున్నదో చూడండి!

ఖాదీ స్వర్ణోత్సవ సందర్భమున
భారత స్వాతంత్ర్య రజతోత్సవ సందర్భమున,
ప్రకాశంపతులుగారి
శతదినోత్సవ సందర్భమున
మా గ్రామ నవనిర్మాణసంఘము,
నెల్లూరు
(ఖాదీ & గ్రామోద్యోగ కమీషన్‌వారిచే
ధృవపత్రము పొందబడినది.)
ఖాదీ గ్రామోద్యోగ
ఎంపోరియం
(కో-అపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు ఎదురుగా)
12-8-72 తేదీన ప్రారంభించినాము
మావద్ద పొందూరు, సన్న ఖాదీవస్త్రం, చలువ ఖాదీవస్త్రములు, కోటింగులు, రెడీమేడ్ దుస్తులు, ధర్మవరం, మరియూ బెంగాలీ పట్టుచీరలు, షర్టింగులు, నిర్మల్ పెయింటింగ్సు గంధపు చెక్కతో తయారైన చేతివస్తువులు, తేనె, నమ్ములు మొదలైన గ్రామోద్యోగ వస్తువులు సరసమైన ధరలకు విక్రయించబడును. కాన ఖాదీ అభిమానులందరూ విరివిగా కొనుగోలుచేసి నేత, వడుకు చేతివనివారలకు భృతి కల్పించగోరుచున్నాము. —కార్యదర్శి

కామధేను శిల్కులు
(APPROVED RETAIL CALICO SHOW ROOM)
న్యూ టెక్స్‌టైల్స్ షో - రూము
చిన్నబజారు (Tel: 946) నెల్లూరు.
మీ అభిరుచులకు అనుగుణంగా నాగరిక డిజైనులలో
అన్నిరకములు తెప్పించియున్నాము,
కంచి - కొశ్చిగాల్
ధర్మవరం - బెనారస్
ఔరంగాబాద్ - వరయూర్
మాధవరం - మధుర
కోయంబత్తూరు - కోడంబాకం
గ్వాలియర్, కాల్‌సిల్క్, బాంబే డైయింగ్,
మఫత్‌లాల్ బెంగాల్ సూటింగులు
షర్టింగులు, ధోవతులు.
చయచేసి ఒకసారి విచ్చేయండి. అందరి కోర్కెలుతీర్చగల
కామధేనువు అని రుజువుకాగలదు.

శ్రీ ఎమ్. ఇ. వెంకటరామన్

విదేశపర్యటన

గార్డెన్ టాన్ లెదర్ ఫ్యాక్టరీ (మద్రాసు) చీఫ్ కెమిస్టు శ్రీ ఎమ్. ఇ. వెంకటరామన్ స్పెయిన్‌లో జరగనున్న లెదర్ షో కు కంపెని ప్రతినిధిగా హాజరగుటకు 5 తేది బయలుదేరిపోయారు.

వెంకటరామన్‌గారు ఇంగ్లండు, జర్మనీ స్విట్జర్లాండు, ఇటలీ దేశాలలో వ్యాపార పర్యటనకూడా గావింతురు.

వెంకటరామన్‌కు మీనంబాకం విమానాశ్రయంలో అనేకమంది బంధుమిత్రులు శుభాకాంక్షలతో వీడ్కోలిచ్చారు.

శ్రీ వెంకటరామన్ సూళ్ళూరుపేట తాలూకా, యాకసిరి గ్రామం శ్రీ ఇల్లేరి సుబ్బానాయుడుగారి అల్లుడు.

ఖాళీస్థలము అమ్మబడును

మద్యకటివారి వీధిలో, వివరములకు దిగువ అడ్రసువారిని సంప్రదించవలెను.

ఎ. రాజ్యలక్ష్మి,
16/239; మద్యకటివారి వీధి, నెల్లూరు.

In the Court of the Estates Abolition Tribunal, Chittoor-
C. M. P. No. 129 of 1972

O P. No. 73 of 1972

1. Shantha Devi.
2. Raja Udaya Sankara Rayal
3. Rajasomasekhara-Chikka Rayal, (4) Shantha Devi.

—Petitioners, (Land Holders)

Rani Sundarammanni

—Respondent.

Petitioners have made the above application for the recognition of the claims for a 2/3rd share in the total Advance and Additional Final compensation of RS. 3 680-75 relating to Patrapalle Inam Estate in Punganur Taluk of Chittoor District. The same is posted to 30/8/1972 at 11 A. M. in the District Court, Chittoor.

Intending objectors may file their objections on that date.

—C. P. Vasantha Rajan,
Advocate.

స్థలం కావాలి

నెల్లూరులో ట్రంకురోడ్డు సమీపం వి. ఆర్. కాలేజి ప్రాంతం నుండి సుబ్బారెడ్డి విగ్రహం, ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి విగ్రహం, యీ లోగా ప్రదేశంలో షుమారు 100 అంకణముల ఖాళీ జాగా కావాలి. ఇంటితో కలిసినవున్నా పరవాలేదు. అమ్మదలచినవారు క్రిందివారికి తెలపండి.

Advt. Box No. 192
ZAMIN RYOT,
Nellore.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ పరీధావి శ్రావణ శుద్ధ నవమి శుక్రవారం 18–8–1972

ఆంధ్రకేసరి

ఆంధ్రదేశము, తెలుగుప్రజలు వున్నంతవరకు మరచిపోలేని మహావ్యక్తి ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు. ఆయన సాహసాన్ని, సేవలను, త్యాగాలను పొందిన, అనుభవించిన ఆంధ్రదేశం, ఆంధ్రప్రజలు కృతజ్ఞతాభావంతో, భక్తిగౌరవాలతో, ప్రేమానురాగాలతో– ఆయన శతజయంతి సందర్భంలో సంస్మరించుకొంటున్నారు, నివాళులర్పిస్తున్నారు. ఆగస్టు 23 తేది ఆయన జన్మదినం; ఈ ఆగస్టు 23 ఆయన శతజన్మదినం.

ప్రకాశంగారివలె 'నా ప్రజలు' అని ధీమాగా చెప్పుకోగలిగిన నాయకుడు; కష్టం వచ్చినా, సుఖంవచ్చినా నేరుగా ప్రజలకు చెప్పుకోగలిగిన నాయకుడు; ప్రజల మధ్యకు దూకి వారితో నేరుగా మాట్లాడగలిగిన నాయకుడు నభూతో నభవిష్యతి అనిపిస్తుంది. ఆంధ్రదేశమే తన ఇల్లుగా, ఆంధ్రప్రజలే తన ఆత్మబంధువులుగా, కారే తన కాపురంగా జీవించిన మహావ్యక్తి ప్రకాశంగారు. ప్రజా సమస్యలతో, ప్రజల సుఖదుఃఖాలతో, ఆనంద ఆవేదనలతో ఇంతగా తాదాత్మ్యమందిన నాయకుడు మరొకరు లేరేమో ననిపిస్తుంది. ఆంధ్రుల ఆవేశానికి, త్యాగశీలతకు ప్రకాశంగారు ప్రతిరూపమేమో ననిపిస్తుంది. దాదాపు అర్ధశతాబ్దం ప్రజాహృదయాలను ఇంతగా దోచుకున్న నాయకుడు మరొకరు లేరేమో ననిపిస్తుంది.

వ్యక్తిగతంగా ఆయన విఫలుడే; అసమర్థుడే. బిడ్డలకు డబ్బు వెనకేసుకోలేదు. కొడుకులు కోడళ్ళు, మనుమలు మనుమరాళ్ల భవిష్యత్తు ఆలోచించలేదు. స్వంతం భూమిసెంటులేదు, అంకణం చోటులేదు, అద్దెకొంప తప్ప ఎక్కడా ఇల్లులేదు. తన విషయమే ఆలోచించుకున్నవాడు కాదు; తనవారి భవిష్యత్తును గూర్చి పట్టించుకున్నవాడుకాదు. రాజకీయాలలో కూడా ఆయన విఫలుడే. గద్దె చడం, హంకరించడం, ప్రజలతో చెప్పానని బెదరించడం తప్ప కుట్రలు కుతంత్రాలతో, నేర్పులు ఓర్పులతో రాజకీయాలు నడిపినవాడుకాదు. ఫలితాలను పరిణామాలను ఆలోచించకుండా ఎదిరించడం, ధిక్కరించడం, తిరుగుబాటు చేయడంతప్ప, ఆత్మను చంపుకొని అణగి మణగి వుండడం ఆయనకు చేతగాని పనులైనాయి. అందువల్లే ప్రజల్లో రాణించినంతగా, ప్రజలచేత పూజింపబడినంతగా – రాజకీయాల్లో రాణకెక్కలేదు, పదవుల్లో పైకి పోలేదు, పైవారి ప్రాపును పొందలేదు. ఆయనే దేశం, ఆయనే పార్టీ, ఆయనే ప్రభుత్వం, ఆయనే ప్రజలు అన్నట్లుగా ఒక్కడుగా ధైర్యంగా నిలువగలిగాడు. అందరికో దీటుగా, అందరిలో మేటిగా గుర్తింపు పొందగలిగాడు.

త్యాగంలోనేకాదు, సాహసంలో కూడా ఆయన్ని పోల్చగలిగినవారు లేరు. సైమన్ కమిషన్ రాక సందర్భంలో గుండుకు గుండెను చూపడంలోనేకాదు; గాంధీజీని సైతం ఎదిరించడంలో ఆయన అంతటి సాహసాన్నే ప్రదర్శించాడు. కాలానికి ఎదిరించడం, కష్టాలను కొనితెచ్చుకోవడంలో ఆయన సుఖాన్ని, ఆనందాన్ని అనుభవించేవాడేమో ననిపిస్తుంది.

సుదీర్ఘమైన ఆయన సేవా జీవితంతో పోలిస్తే, ఆయన పదవీకాలం బహుస్వల్పం. ఆ స్వల్ప పదవీకాలంలోనే, దీర్ఘ ప్రజాసాన్నిహిత్యం ఆయనకు హృదయానందాన్ని ఆత్మసంతృప్తిని కల్గించాయేమోననిపిస్తుంది. ఆయన ఆంధ్రకేసరే కాదు; కల్లాకపటం ఎరుగని అమాయకుడుకూడా.

జమీందార్ల దుష్పరిపాలనలో క్రుంగిపోతుండిన అశేషరైతాంగానికి ఆశాజ్యోతి అయినవాడు ప్రకాశం పంతులు. మద్రాసు రెవిన్యూమంత్రిగా జమీందారీలలోని పరిస్థితులను సమగ్రంగా సేకరించి, నివేదికలు పొందుపరచి, జమీందారీల రద్దును సుకరం చేసినవాడు ప్రకాశం పంతులు. జమీందారీ రద్దు శాసనం తన చేతితో చేసిన కీర్తి పొందే అదృష్టం ఆయనకు లేకుండా పోయింది కాని, దానికి మూలపురుషుడు ఆయనేనని చెప్పాలి. ఈ నాడు పంచాయతీ రాజ్యం రూపంలోవున్న సమాజ వికాస కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెట్టినవాడు ప్రకాశంపంతులు; గ్రామ స్వరాజ్యానికై కలలుగన్నవాడు ప్రకాశం పంతులు. మరమగ్గాలనుండి చేనేతకు రక్షణకల్పించుటకు కంకణబద్ధుడై పదవిని పోగొట్టుకున్నవాడు ప్రకాశం పంతులు. హరిజన సంక్షేమానికి, మద్యనిషేధానికి ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యమిచ్చిన వ్యక్తి ప్రకాశంపంతులు. ఆలోచనలో, విధానంలో, నడకలో విశిష్ట వ్యక్తిత్వం చాటుకున్న ప్రకాశం పంతులు.

ఆ ప్రకాశం పంతులు పోయి పదిహేనేళ్ళయింది. అయినేకాదు– ఏ విశిష్ట లక్షణాలకైతే ఆయన ప్రతిరూపంగా ఉల్లాడో ఆ త్యాగం, ఆ ధైర్యం, ఆ సాహసం, ఆ నిర్భీకత్వం– యివన్నీ ఆయనతోనే రాజకీయ రంగంనుండి అదృశ్యమయ్యాయి. నేడు ఆంధ్రదేశం నీరాజనాలర్పిస్తున్నది ప్రకాశంపంతులుగారికి మాత్రమేకాదు; ఆయనతోనే అదృశ్యమయిన ఆ విశిష్ట గుణసంపదకుకూడా!

కానీ– ఆత్మలు చంపుకున్న హంతకులం మేము స్వార్థంతప్ప త్యాగం ఎరుగని ద్రోహిదీవార్థం ఆత్మవంచన వినా ఆత్మవిశ్వాసంలేం దుర్బలులం. పదవీబలం తప్ప ప్రజాబలంలేని రాజకీయవాదులం. దొడ్డిదారితప్ప సింహద్వారం తెలియని దొంగలం. మోసంతప్ప సాహసం ఎరుగని కుహనాజీవులం. ఆంధ్రకేసరీ! నీకు అంజలి ఘటించడానికి మేము అర్హులమా?

విద్యుత్ రేట్ల పెంపకం వాయిదా పడింది!

విద్యుచ్ఛక్తి రేట్ల పెంపకాన్ని ఆంధ్ర ప్రభుత్వం వాయిదావేసింది. రెండు నెలల తర్వాత మళ్ళీ పరిశీలిస్తుందట. పెంపకం వాయిదాపడకుంటే, వ్యవసాయదార్లు ఆగస్టు 1 తేదీనుండి యూనిట్‌కు 16 పైసల వంతున చెల్లించవలసి వచ్చేది.

పెంపకాన్ని వాయిదా వేసినందుకు ఆంధ్రప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ; మళ్ళీ పరిశీలన ఆలోచన పెట్టుకోవద్దని కోరుతున్నాము.

బ్రౌన్ లేఖలు–11

ఉదయగిరి స్వాధీనం– ఉద్యోగార్థి జాబు

బ్రౌన్ లేఖల సంపుటాల్లో వ్యక్తిగతమైనవి, వానివారి కౌటుంబిక స్థితిగతులను వివరిస్తూ, కష్టసుఖాలను తెలపుకుంటూ, ఏదో ఒక సహాయమర్థిస్తూ వ్రాసుకున్నవి కొల్లలుగా కనుపిస్తాయి. వాటిని కాస్త జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే ఎన్నో చారిత్రకాంశాలకవి ఆధారాలవుతాయి; ఎన్నో కొత్తకోణాలనవి వెలుగులోకి తెస్తాయి.

కొంతకాలం బ్రౌన్ను ఆశ్రయించివుండి, ఆయన కోరిక మేరకు 'ఉదయగిరి దుర్గం చరిత' వ్రాసిన నక్కలపల్లి నరహరిరావు ఆ తర్వాత నిరుద్యోగియై బ్రౌనుకు వ్రాసుకున్న లేఖ ఈ వారం యిస్తున్నాను.

"మహారాజశ్రీ-సి. పి. బ్రౌను దొరగారి సముఖానకు–

నక్కలపల్లి నరహరిరావు సలాంచేసి వ్రాసుకున్న మనవి అర్జి–

నేను యీ లోపయినం తమవద్ద నౌకరిగా వుండేటప్పుడు నావల్లవాయించబడ్డ ఉదయగిరి దుర్గం చరిత వల్ల నా యొక్కనున్ను నా పెద్దలయొక్క వంగపు (?) యావత్తున్ను దయ నిత్యమైన తమయొక్క దివ్యచిత్తానకు చక్కగా విశదమై వుండుటచేతనున్ను వక్కివాసుకున్న వక్షమందు గ్రంథవిస్తారం అవుతున్నదనే తాత్పర్యం చేతనున్ను విశేషంగా వ్రాసుకోలేదు–

సదరహి వుదయగిరి సంస్థానం కంపినివారు జప్తి చేసుకున్న తర్వాత మాకు జీవనం లేకపోవుటచేతనున్ను సదరు జాగీరుదార్లు మా పెద్దలకు దయచేసివుండే నందిపాడు అనే గ్రామంలో వుండే భూజీవనమును జప్తు చేసుకొని అందువల్లనయినా జీవనం దాయదములకు అర్థవుపపత్తి లేకపోవుటచేతనున్ను నా పినతండ్రి కుమారుడు అయినటువంటిన్ని గుంటూరుజిల్లా మాజీ నాయబు శిరస్తాదారు దయినటువంటిన్ని యిప్పట్లో హైదరాబాదులో వుండేటటువంటిన్ని సుబ్బారావుకు అర్థవుపపత్తి కల్గివుండిన్ని సదరహి భూజీవనమును పక్కపరచుకొనే విషయమయిన్ని మమ్ముల సంరక్షణ చేసే విషయమయిన్ని అగత్యం కలగకపోవుటచేతనున్ను సదరహి నందిపాటిలో నివాయించదాలక సుమారు 5-6 సంవత్సరములనుండి యీ పట్నంలో నౌకరి నిమిత్తం కాచుకువున్నాను.

యీ స్థళంలోనేమి యితర స్థళంలోనేమి నాకు ప్రాపకులు వేరే లేకపోవటచేతనున్ను తమరు లోపయినం గుంటూరు జిల్లా కలక్టరుగా వచ్చినప్పుడు 1833 సంవత్సరములో నాకు చిల్కలూరుపాడు తాలూకాలో చేరిన వెండికొండూరు మఠా సముద్రారిపని దయచేయించి కాపాడిన ధారలు గనుకనున్ను-తమ హైస్కూలు తక్రీరు పనిలోవుండగా నేను కనిపించుకొని నా యొక్క హవాలున్ను తమరు నాకు దయచేయించివుండే క్యారక్టరు రూపమయిన జవాబిసన్నదున్ను అందున అనుసరించి మేస్తరు లాయన్‌దొరగారు దయచేయించిన జవాబిసన్నదున్ను అగపరచుకొన్నందుకు అప్పటిలో నా దురదృష్టమువల్ల మంది వత్తరవు దయచేయకపోయినప్పటికిన్ని నా జ్ఞానము కొత్త మందున వుండుటవల్ల నా యందు అన్యాయమయిన దయచేత లోగడ అభిమానమున్ను వుంచి తమసముఖమునకు వచ్చే ప్రశ్నమాదాన్యలవల్లనున్ను సముఖానకు పంపించి జనవరినెలలో యేపోహమిని కల్గిజేసి యింత పర్యంతం నన్ను కాపాడిన లేకాని నా వల్ల యేవిధమయిన ఉపాయమున్ను తమ సర్కారుకు కలిగియుండలేదు–

ఇట్లా వుండగా ఆక్టోబరు నెలలో నావల్ల వనికలేనట్లున్ను నిలచి పోవలసినట్లున్ను అహాలెగార్ల (వల్ల) తెలుసుకొని నా యొక్క దురదృష్టమునకున్నూ యిది మొదలు నేను జీవనం లేయకముకు వుపాయమున్ను యోచించవలసినదే కాని లోగడ తామ సంరక్షణ చేసినప్పుడు నావల్ల జరిగిన పని యిది అన్ని యిప్పుడు లేకపోయినది అని యోచించడానకు అవకాశం కల్గివుండలేదు—

ఏ విధముచేతనైనా అనన్యగతికుడుగా నన్ను వుండేటువంటి నన్ను రొక్కసంబళరూపముగాగాని నా స్వదేశమయిన నెల్లూరు జిల్లా కలక్టరుగారికి శిఫారసు చెట్టను మూలముగాని తమరు సంరక్షణ చేయవలసినదేగాని నాకు వేరేగతి లేనందున యిచ్చినా యివ్వకపోయినా మీ సముఖములో కాచివడివుండవలసినవాణ్నే కాని మరివకచోటికి పోవడానకు శక్తులవాణ్ని కాను తమరు తప్ప నాకు ప్రాపకులన్ను లేరు—

కనుక మనవి వ్రాసుకోవడం ఏమంటే నా స్వదేశమయిన నెల్లూరుజిల్లాకు ఇప్పుడు కలెక్టరుగావుండే మేస్తర వైట్ దొరగారికి నా విషయమై ఒక శిఫారసు చెట్టరు దయచేయించిన పక్షమందు అది ఆధారం చేసుకుని తమకు తొందర ఇవ్వకుండా జీవనం చేయడమే కాకుండా స్వదేశం అవటచేత యీ నవుకరీ ఆధారంవల్ల మా పెద్దలు సంపాదించివున్న భూజీవనమువల్ల సంరక్షణ వరదుకొని నా వంశము వుండే పరియంతరం మరీ తలచుకుంటూ తమరు దయచేసిన భూజీవనముగా నమ్మి జీవనంచేస్తూ వుంటున్నాను గనుక నాయందు దయచేసి ఈ కోరికెను ఈడేర్చవలసని తమయొక్క ఘనాన్ని దిక్కిరి ప్రార్థిస్తూవున్నాను.

1849 సం॥ నక్కలపల్లి నరహరిరావు నవంబరు ౬ తేది వ్రాలు అనిపున్నది.

(వాల్యూం 4, ఎం 420 పేజీలు 390.)

ఉదయగిరి జాగీర్దారు కర్నూలు నవాబుతో కలిసి కుట్రపన్నారన్న నెపంతో 1838 లో ఉదయగిరిని బ్రిటిష్ పాలకులు స్వాధీనపరచుకుంటారు. కాని ఉదయగిరి జాగీర్దారు ద్రోహిత్వాన్ని ప్రకటిస్తూ అప్పటి బ్రిటీష్ ఉన్నతోద్యోగి పి. బి. స్మాలెట్ 1857 లో ప్రకటించిన ఒక గ్రంథంలో వ్రాసిన ఈ క్రింది విషయాన్ని గమనించవలసివుంటుంది.

"The Woodiagherry (మన ఉదయగిరికి అప్పటి ఇంగ్లీషు స్పెల్లింగనుమాట ఇది.) Jaghire in Nellore, worth 80,000 rupees a year, was confiscated, in 1840, in even a more a summary manner without a reasonable excuse and without recourse even to the forms of law. The Jagheerdar was suspected of treasonble practices, in conjunction with the Rajah of Kurnool at a time when a perfect panic reigned in Madras of Russian

—తరువా 7 వ పేజీలో

ప్రకాశం పంతులు- వారి నాయకత్వ రహస్యం

డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి

ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారి శతజయంత్యోత్సవములు ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటాజరుప ప్రభుత్వము, జిల్లాసంస్థలు, ప్రజలు నిశ్చయించుకొన్నందులకు దాలాసంతసం. అయనగతించి పదిహేను సంవత్సరములైనా వారి సేవల స్మృతి ప్రజలను ఉత్తేజపరచుచున్నది. 1920 మొదలు ఆంధ్రదేశములో అనేక మంది త్యాగధనులు, వారి సేవలచేతనూ, త్యాగముల చేతనూ, వ్రాతలచేతనూ, ప్రచారక వుపన్యాసముల చేతనూ, మొదటి తరగతి నాయకులైనారు. వారందరిలోను ఆంధ్రకేసరియే మొదటి వాడని ఆంధ్రదేశము ఘోషించుచున్నది. దేశభక్త శ్రీ కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులు దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు, డాక్టర్ పట్టాభి సీతారామయ్య, ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్య మహాత్ముల మూర్తి. అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు, ముట్నూరు కృష్ణారావు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి మున్నగువారు వారి దీశక్తి చేతనూ, త్యాగములచేతనూ, ప్రజల హృదయమును చూరగొని నాయకులైనారు. కానీ వారందరిని మించి శ్రీ ప్రకాశంగారు యేదోఒక అనిర్వచనీయమైన విశిష్ట గుణముచే ఆంధ్ర ప్రజానీకమును ఆకర్షించిరి.

బారిష్టరుగా వారు దాలా ధనమును గడించిరి. రాజమండ్రిలోను, తరువాత మద్రాసుహైకోర్టులోను, పేరును, డబ్బును సంపాదించిరి. గాంధీకి అసహాయోద్యమం ఆంధ్రప్రజలను వుత్సాహపరచినపుడు శ్రీ ప్రకాశం తన బారిష్టర్ గిరిని విడనాడి స్వతంత్రోద్యమములో దుమికిరి. ముందు వెనుకలు చూడకనే, ప్రజల దేశభక్తి ప్రవంతిలో దుమికి ఆ ప్రవంతికి మరింత పొంగు వచ్చునటుల కానిందిరి. బహుశా ఆంధ్రదేశములో వారు వసూలు చేసినంత ద్రవ్యము మరి యెవ్వరునూ చేయలేదని చెప్పవచ్చును. అన్ని జిల్లాలలోనూ అంతరించిదిగా ఎవరూ తిరిగినవారు లేరని చెప్పవచ్చును.

తనకున్న కాలమును, శక్తిని, ఆస్తిపాస్తులను దేశమువకై అర్పించిరి. ఉదక మండలము (ఊటీ)లో వారికున్న 'గోదావరి భవనము'నుగూడా వారు అమ్మివేయవలసివచ్చినది. హిందూ పత్రిక మికవాద పత్రిక అను తలంపుతో స్వరాజ్యాందోళనకు ఎక్కువ వత్సాహము నివ్వగల ఒక ఆంగ్ల దినపత్రికను 'స్వరాజ్య' అను పేరుతో వారు ప్రారంభించిరి. కానీ హిందూ పత్రికకున్న ఆర్థిక స్థోమత ఈ పత్రిక సంపాదించలేకపోయెను నష్టము మీదనే యించుమించు అన్ని సంవత్సరములు నడవ్రుండినదనే చెప్పవచ్చు ఏ ముహూర్తమున స్వరాజ్యపత్రికను వారు ప్రారంభించిరోగాని, అది పెద్దన స్థాగుటయే గాక పెద్దసమస్యగా తయారైనది ప్రకాశంగారికి. దైనందిన సంకటములకు క్లిష్ట పరిస్థితులకు లొనైపోయినది ఈ స్వరాజ్య. దీనికై ద్రవ్యమును వసూలుచేసి పత్రిక నడుపవలసివచ్చినది అందుకని ప్రకాశంగారు ఆంధ్రదేశములోనేగాక బయట పట్టణములలోగూడా దీనికై లక్షల రూపాయలు వసూలుచేసిరి. వసూలుచేసిన దానికన్నా ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టిరి. తనుకున్నది, కాను వసూలుచేసినది అంతా దీనికే కైంకర్యమైనది. ఈ రీతిగా కాంగ్రెసు కార్యక్రమము, 'స్వరాజ్య'కై ధనప్రాప్తి రెండు పెనవేసుకొనివారినిసడువ తూవచ్చినది. 'స్వరాజ్య' వల్లనే వారికి యిబ్బందులు యేర్పడ్డవి అందువల్లనే వారు సాహసోపేతుడైన నాయకుడు ఎంత త్యాగమునకైనా వెనుదీయడు అను పేరును సంపాదించుకొనెను. ప్రయాణ సౌకర్యములకు లేక్కచేయక వేనవిల్లగూడా దీర్ఘ ప్రయాణములు వారు కారులో చేయవలసివచ్చెను. వేళకు భోజనము చేయక, రాత్రులు సరిగా నిద్ర యెరుగక, జిల్లాతర్వాత జిల్లా తిరుగుతూ వచ్చిరి. ఒక్కొక్క తూరి ప్రొద్దుటి కాఫీకిగూడా వారి జేబులో ద్రవ్యము లేక పోయెనది. ఆ యిబ్బందులను చూచియే వ్యజలు సానుభూతితోను, భక్తితోను వ్యకాశంగారిని అభ్యర్థించెడివారు.

ఎట్టి పరిస్థితులలోగూడ వారు ధైర్యమును విడవడలేదు. నిరాశను పొందలేదు. ఒక మొండి ధైర్యము తో తమ వసులు సాధించుతునే వచ్చిరి. నిరుత్సాహపడిన ప్రజలకు ధైర్యముచెప్పి వారిని వుత్సాహవంతులనుచేయుచుండిరి. పరాయి

—కొరవ 8 వ పేజీలో

మమకారాలను అధిగమించిన దేశభక్తి

ఇది ఆంధ్రకేసరి శతజయంత్యుత్సవాలు ఆంధ్రదేశమంతటా వైభవోపేతంగా జరుపుకొంటున్న సమయం గనుక, 40 ఏళ్ళనాటి 'జమీందారైతు'లో ఆ మహానీయుణ్ణిగూర్చి వ్రాసిన పరిచయవాక్యాలు ఈ వారం చదవండి. ప్రకాశం పంతులుగారి దేశ సేనానుకక్తి, త్యాగశక్తి, ధైర్యసాహసాలను రేఖామాత్రంగానే అయినా, సోదాహరణంగా వివరించే వ్యాసానికి ఇది.

40 ఏళ్లనాటి 'జమీందారైతు'లో....

మమకారాలను, ఆత్మీయతలను అధిగమించి దేశసేవకు అంకితమైన ప్రజానాయకుడు ప్రకాశంపంతులు.

4-5-1932 'జమీందారైతు'లో "ఆంధ్ర నాయకుల అరెస్టు" అనే శీర్షికక్రింద వివిధ నాయకుల సత్యాగ్రహోద్యమ జీవితాలు సంక్షిప్తంగా యివ్వబడ్డాయి. అందులో వ్యకాశంపంతులుగార్ని గురించి--

"వీరు ఉత్తర సర్కారువారు విదేశ ములకేగి బారిస్టరు పరీక్షయందారికేరి మద్రాసు హైకోర్టులో లక్షలాది సంపాదించిరి. మహాత్ముని సహాయ నిరాకరణోద్యమము వ్యాపించిన వెంటనే తన రాబడినంతయు వదలుకొని మహాత్ముని శిష్యవర్గములో చేరి, అపూర్వ త్యాగమును జూపిరి. వీరు హిందూదేశ నాయకులలో నొకరు. వీరి నిష్కల్మష దేశభక్తిని మహాత్ముడు దాలా మెచ్చుకొనుచుండువాడు. వీరి గొప్పదనము 28 తేది మద్రాసులో జరిగిన మహాసభను జూచిన వెల్లడి కాగలదు. తను కుమారునికి మతాదికము బోసి అపాయస్థితిలో నున్నను వారు మద్రాసులో నడుపుచుండిన సత్యాగహ సమరము యెంతయో ప్రశంసాపాత్రముగా నుండెను. అపాయస్థితిలో నున్నను కుమారుని వదలి 22 తేది ఉదయము సముద్రపుటొడ్డున ఉప్పుసత్యాగ్రహము జరిపిన ప్రకాశం సతిగారి త్యాగము చిర స్థాయిగా నిలువగలదు.

వీరిని 23 తేది వగలు 11 గంటలకు మైలాపూరులో స్వగృహమున అరెస్టుచేసి ఎగ్మూరులో విచారణజరిపి 1 సంవత్సరం విడిభైసు విధించిరి.

వీరిని అరెస్టు చేయునపుడు వృత్తుడు దాలా అపాయస్థితిలో నున్నాడు. అ ముందురాత్రి రెండుమూడు పర్యాయములు శ్వాస ఆగిపోయి తిరుగా సర్దుకొనుట జరిగినది. ఆ స్థితిలోమందహాసముతో జైలుకేగినాడు. ఆంధ్రులలో ఆంధ్రోద్యమ నూతన భావాంకురములు మొలకెత్తించిన అరసోనరులు గిరుక్కాహానును ప్రతికూలమును మాడతొలక ఆంధ్రులకు ఆంగ్లేషు దినపత్రికున్నగాని ఆంధ్రుల తల యెత్తజేరని అందరును ఆలోచించి కార్యభారమునకు దగుశక్తి చేయించాది 'స్వరాజ్య' ఆంగ్లేషు దినపత్రికను స్థాపించి దానికి 4 లక్షలు వరకు తన డబ్బును సహాపెట్టి పొరుపాటుకి అక్షరక్షమల ననుభవించుచుండినాడు. అట్టి మహానాయకుడు నేడు చెరసాల దూరినాడు."

వారం.. వారం..

డి. ఎం. కె. ప్రభుత్వాన్ని ఇందిరా కాంగ్రెస్ పడగొడుతుందా?

డి. యం. కె. ప్రభుత్వం వుంటుందా వూడుతుందా? ఇదేప్రశ్న. ఇది మామూలు ప్రశ్నకాదు జీవన్మరణ సమస్యగా పరిస్థితి కరుణానిధి బృందానికి పరిణమించింది.

డి. యం. కె ప్రభుత్వం రాజకీయ ఆశీస్సులతో వచ్చింది దానిని పడగొట్టవలెనని కామరాజ్ నంకల్పించాడు. కడకు ఇద్దరు వీరమైనారు.

డి యం. కె. ఇందిరా కాంగ్రెస్‌పార్టీని క్రిందుమీదుచేసి, తనహస్తం నెగ్గించుకున్నది. కానసపక్ష డి. యం. కె. పరమైనది- ఇందిరాకాంగ్రెస్ మద్దతుతో! పార్లమెంటు స్థానాలు (కమిళనాడుని) డి. యం. కె దయవలన ఇందిరాకాంగ్రెస్ సంపాదించుకున్నది. పొత్తు బాగానేకుదిరింది పిమ్మట, కేరళలోని కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వంలోకి కాను ప్రవేశించినట్లుగానే, కమిళనాడు డి. యం. కె. ప్రభుత్వంలోకి గౌరవనీయమైన పద్ధతిలో ప్రవేశించవలెనని ఇందిరా కాంగ్రెస్ అలోచించినట్లున్నది. అది సాధ్యం కాలేదు. పైగా రాష్ట్రంలో తనవలకుబడిని పెంచుకుని కమిళనాడు డి. యం కె సొత్తు అనిపించేవిధంగా ఆ పార్టీ ప్రవర్తించింది.

ఆ పరిణామంతో కాంగ్రెసేతర పార్టీలకు సంకటంకలిగించి. వాటితో ఇందిరా కాంగ్రెస్ కలిసింది. కార్మిక-కర్షక రంగాలలో డి. యం. కె. ప్రభుత్వాన్ని వ్యతిరేకించే శక్తుల సంయుక్తవేదిక సిద్ధమైంది.

కేంద్ర మంత్రులు కుమారమంగళం, సుబ్రహ్మణ్యం ఈ గొడవలన్నింటిలో శ్రద్ధ వహించారు. లగ్గిలో అబ్బం పడినది.

ఒక్క మార్క్సిస్ట్ పార్టీ డి యం కె తో కొంత సరసంగా వుంటుందేమో! మిగిలిన పక్షాలన్నీ ఎదురే. స్వతంత్ర, జననంఘాలకు ఇందిరా కాంగ్రెస్ 'నియంతృత్వం' గిట్టదుకానీ డి యం కె 'నియంతృత్వాన్ని' అవి సహించవు. రెండు కాంగ్రెస్ పార్టీలు కమ్యూనిస్టుపార్టీ డి.యం.కె. ప్రభుత్వాన్ని పూర్తిగా ఎదిరిస్తున్నది.

ఇందిరా కాంగ్రెస్‌పార్టీ భూస్వాములు సీలింగ్‌కావాలన్ని వమ్ముచేసి వర్ధిల్లినారని డి.యం.కె పార్టీవారన్నారు. డి. యం. కె లో భూస్వాములులేరా?- వారి చరిత్ర ఎటునుంటిదో ఎరుగనా?-అని ఇందిరా కాంగ్రెస్-కామరాజ్ కాంగ్రెస్ పార్టీలవారు ఎదురు సవాల్ చేశారు.

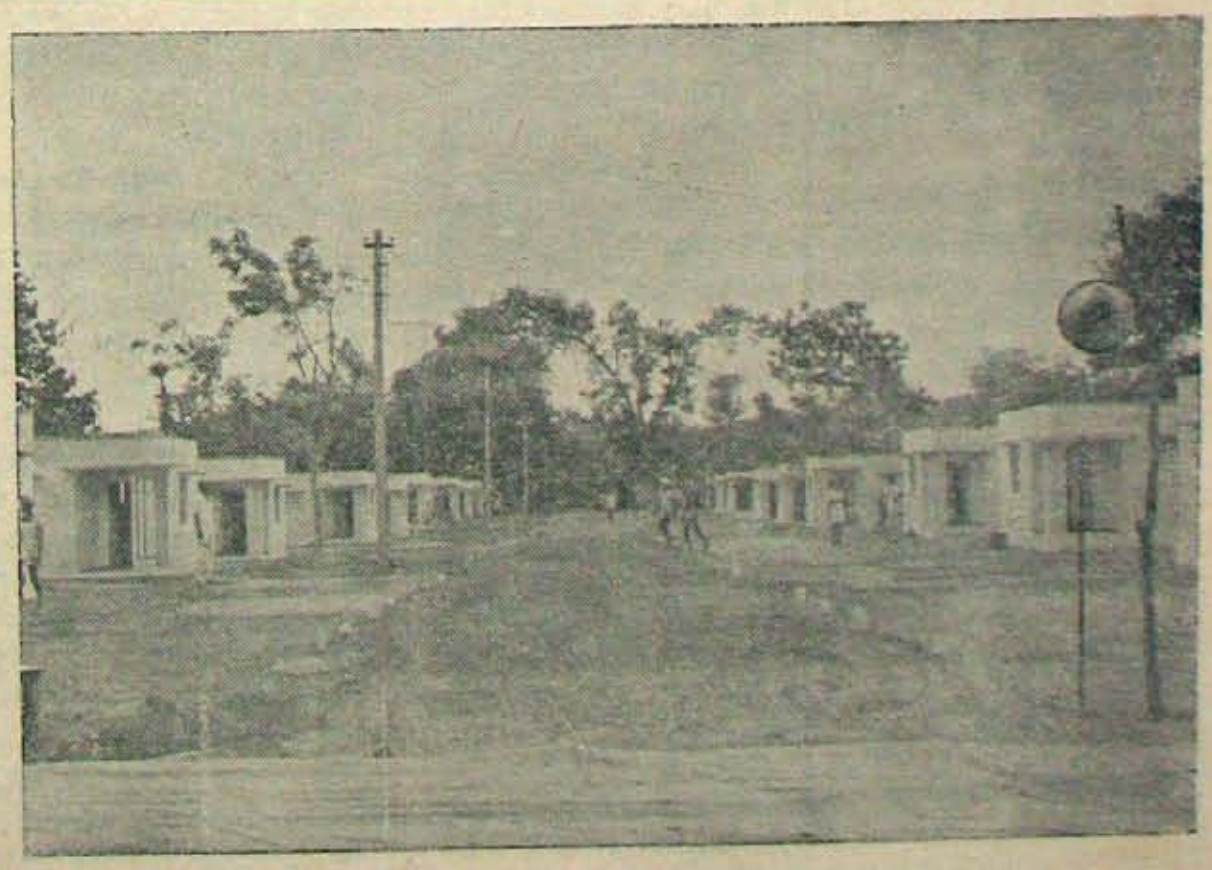

డి. యం. కె. రాష్ట్రాన్ని స్వపరిపాలన (అటానమీ)కావలెనంటుంది. అది ద్రావిడనాడును మారుపేరుగదా అని ఆ పార్టీ విరోధులంటారు. రాజమన్నార్ కమిటీ రిపోర్టు డి.యం.కె. వైఖరిని సూక్ష్మంగా తెలియజేసిందని వారంటారు.

ఆ రిపోర్టులో శేని మరొక అంశాన్ని డి. యం. కె. లేవనెత్తింది. గవర్నర్ పదవి అనవసరం-దానికి లక్షల రూపాయలు వీడాదికి దండుగుతవి - మంది పొదుపు-అని ఆ పార్టీ నాయకులన్నారు. అంతేగాక ఇప్పటి గవర్నర్ కేంద్రానికి ఏజంటుగా వర్తిస్తున్నాడని ఆరోపించారు. ప్రజల వద్దనుంది నేరుగా పిటిషన్లు తీసుకుని, డి. యం. కె. ప్రభుత్వాన్ని గూర్చి కేంద్రానికి దురభిప్రాయాన్ని కల్గించే పని గవర్నర్ కె. కె. షా చేస్తున్నాడని వారి ఫిర్యాదు. కానందుకున్న పిటిషన్ల సంగతి కరుణానిధి తెలుసునని, అతడి సమ్మతమీరనే కాను పిటిషన్లను స్వీకరించేని కె. కె. షా అన్నాడు.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

జిల్లాలో గృహనిర్మాణ మహాయజ్ఞం

నెల్లూరు జిల్లాలో హరిజన గిరిజనాది పేదవారికి నిర్మాణమవుతున్న కాలనీలో ఒకటి.
ముచ్చటగొలుపుతున్న ఈ పొదరిళ్ళకు కాలనీకి కలెక్టరు శ్రీ ఆర్. పార్థసారథి మొన్న ప్రారంభోత్సవం జరిపారు.

పెండేకంటి కమిటీ సిఫారసులు

అనుభవశూన్యమైనవి, ఆలోచనా రహితమైనవి!

పెండేకంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారి సిఫారసులలో ముఖ్యమైనది, రెండు పంటల మాగాణి భూములను, ఒకేపంటమాగాణిభూములను, సమానంగా వర్గీకరించాలని. కమిటీవారు చెప్పినకారణం, రెండు పంటలుపండే భూములలోని రెండోపంట తక్కువగా వుంటుంది, అందువల్లనే రెవిన్యూవారు, రెండోపంటకు సగంచేటు శిస్తుమాత్రమే తీసుకుంటున్నారు. ఈ భూములలో వరి తప్ప, వాణిజ్యపంట రెండో పంటగా వేయటానికి వీలులేదు. అట్లుగాక, ఒకేపంట భూముల్లో, రాబోయే పద్ధతి ప్రకారం, వాణిజ్యపంట వేసినప్పుడు, అధిక ఆదాయం, రెండు మూడు రెట్లుకూడా వస్తుంది. అందువల్ల చాలమంది రైతాంగానికి సౌకర్యాలుండి, రెండు సంవత్సరాలకొకసారిగాని, సంవత్సరం విడిచి సంవత్సరంగాని, రాబోయే పద్ధతిని వాణిజ్యపంట వేసే, ఒక పంటభూముల సంవత్సరాదాయం; మరుసువల్ల మొదటిపంట సరిగా పండక, పండినా రెండోపంట తక్కువగా వండే రెండుపంటల భూముల ఆదాయం, ఇంచుమించుగా సమంగా వుంటుంది. కాబట్టి, ఒక పంటభూములు, రెండుపంటల భూముల వ్యత్యాసం చూపించరాదు.

పై అభిప్రాయం ప్రధానసూత్రం వాణిజ్యపంట. వరి వండించటానికి కనువైన మాగాణి భూమిలో సంవత్సరపంటగావేసే వాణిజ్యపంట ఒక్కచెరుకే. కృష్ణాజిల్లాలో రెండు పంచదార మిల్లులున్నవి. అంత మాత్రాన కృష్ణాజిల్లా మాగాణి భూములను, చెరుకు పండించే భూములనుగా ఎంచటానికి వీలులేదు. కృష్ణాజిల్లామాగాణి (డెల్టా) ఆయకట్టు 7 లక్షల 60 వేల ఎకరాలు. రెండు పంచదార మిల్లులకొరకు చెరుకువేసే భూమి 20 వేల ఎకరాలు-అనగా 3 శాతం కంటె తక్కువ. ఇంత తక్కువ విస్తీర్ణంవేసే చెరుకునుబట్టి, కృష్ణాజిల్లానుగాని, ఎక్కువ చెరుకునువేసే గన్నవరం, దివి తాలూకాలనుగాని, చెరుకు ప్రాంతాలని నిర్ణయించ వీలులేదు. ఇక, చెరుకు ఆదాయం దిక్కిలి ఎక్కువగా వుంటుందనే అందరూకూడా, మొత్తంమీద నష్టాదు ఎక్కువ ఎరువులు వేయాలి, పైపాటు వనులు బాస్తి, చెరుకు కొట్టుడుకు, మిల్లుకు చేర్చటా..కి అయ్యేఖర్చులు హెచ్చు పైగా గవర్నమెంటు సిబిసప్లయి వేసవిలో అనిశ్చితం. ఏ బోరింగునీరో ఉపయోగించరాపోతే, కెగుళ్ళు తగలటం, ఎండిపోవటం కద్దు. పైనె చానలేకపోతే, కర్ర సరిగా పెరగదు, ఊరదు. పైగా మొక్క, పిలక అయిన తర్వాత వేసే వరి పైరు మిక్కిలి తక్కువగా పండుతుంది. అందువల్ల సంవత్సరాదాయం ప్రాతిపదికగా వరికంటె చెరుకు ఆదాయం ఎక్కువైనా, కమిటి అభిప్రాయపడినట్లు రెండు, మూడు రెట్లు అధికంకాదు. సంవత్సరాలు గడదినకొద్దీ, చెరుకు భూములసారంతగ్గి, ఎరువులు వేయటం ఎక్కువై, పంట దిగుబడి తక్కువై, అంత లాభసాటిగావుండదు.

పోనీ, ఎల్లప్పుడు చెరుకువేసే చెరుకు భూములను ప్రత్యేకంగా వర్గీకరించినా, మిగిలిన 97 శాతం భూములు వరి వండించే భూములేకదా- వీటిలో, సంవత్సరానికి 11 మాసాలు సిబిసప్లయియుండి, రెవిన్యూ శిస్తులలోను, అదరణలోను రెండు పంటలు పండే భూములకు, సంవత్సరానికి 6 మాసాలు మాత్రమే (డిసెంబరు నుండి జూను మొదటి రెండు వారాల వరకు సిబిసప్లయి) అయ్యే ఒకేపంటవరిభూములకు, తప్పక వ్యత్యాసం వుంటుంది. ఈ వ్యత్యాసాన్ని కమిటికూడ గుర్తించినదని చెప్పనవసరంలేదు. లేకపోతే, రెండుపంటలభూమి ఒక ఎకరానికి, ఒక పంటభూమి 1½ ఎకరాల సమానంగా తీసుకోవాలని సూచించదు. ఈ దామాషాని, కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ, ముఖ్యమంత్రుల సమావేశం, వప్పుకున్నది.

కమిటీ సిఫార్సులలో ఇంకొకటి- అది

శ్రీ ఎల్. వి. బి. చౌదరి

ఉపయోగించరాపోతే, కెగుళ్ళు తగలటం, ఎండిపోవటం కద్దు. పైనె చానలేకపోతే, కర్ర సరిగా పెరగదు, ఊరదు. పైగా మొక్క, పిలక అయిన తర్వాత వేసే వరి పైరు మిక్కిలి తక్కువగా పండుతుంది. అందువల్ల సంవత్సరాదాయం ప్రాతిపదికగా వరికంటె చెరుకు ఆదాయం ఎక్కువైనా, కమిటి అభిప్రాయపడినట్లు రెండు, మూడు రెట్లు అధికంకాదు. సంవత్సరాలు గడదినకొద్దీ, చెరుకు భూములసారంతగ్గి, ఎరువులు వేయటం ఎక్కువై, పంట దిగుబడి తక్కువై, అంత లాభసాటిగావుండదు.

పోనీ, ఎల్లప్పుడు చెరుకువేసే చెరుకు భూములను ప్రత్యేకంగా వర్గీకరించినా, మిగిలిన 97 శాతం భూములు వరి వండించే భూములేకదా- వీటిలో, సంవత్సరానికి 11 మాసాలు సిబిసప్లయియుండి, రెవిన్యూ శిస్తులలోను, అదరణలోను రెండు పంటలు పండే భూములకు, సంవత్సరానికి 6 మాసాలు మాత్రమే (డిసెంబరు నుండి జూను మొదటి రెండు వారాల వరకు సిబిసప్లయి) అయ్యే ఒకేపంటవరిభూములకు, తప్పక వ్యత్యాసం వుంటుంది. ఈ వ్యత్యాసాన్ని కమిటికూడ గుర్తించినదని చెప్పనవసరంలేదు. లేకపోతే, రెండుపంటలభూమి ఒక ఎకరానికి, ఒక పంటభూమి 1½ ఎకరాల సమానంగా తీసుకోవాలని సూచించదు. ఈ దామాషాని, కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ, ముఖ్యమంత్రుల సమావేశం, వప్పుకున్నది.

కమిటీ సిఫార్సులలో ఇంకొకటి- అది మరీ చింతైన సిఫారసు- జిల్లా మొత్తంమీద, కాలాకా, పిచ్చిమాట అంటుంది, ఒక గ్రామంలో కూడా రకరకాల సారంగల భూములున్నవి ఒక ప్రక్క ఎకరానికి 20 బస్తాలు పండే భూమివుంటే, రెండోప్రక్క 6, 7 బస్తాలు పండే చవిటి భూమి వుంటుంది- కాబట్టి, మండల వర్గీకరణం ఎంతమాత్రం చెల్లదు అనుభవం లేని, ఆలోచనారహితమైన సిఫార్సు.

తోటను మాగాణిభూములనుగా పరిగణించాలని ఇంకొక సిఫారసు-

వర్షాలు లేకపోతే, తోటలు దమ్మిడీకి పనికిరావు. ఈ సంవత్సరం వర్షాభావం వల్ల, కొబ్బరి చెట్లు చచ్చిపోతున్నాయని వత్రికల వార్తలు చెప్పుతున్నాయి కొబ్బరిచెట్లచచ్చిపోతే, ఇక బత్తాయి, నారింజ, నిమ్మ వగైరా బతుకుతవాని వర్షాభావంవల్ల మాగాణిలో పైరులుచచ్చిపోతే, మరుసంవత్సరం వేసుకోవచ్చును. చెట్లుచచ్చిపోతే ఎన్నిపిండ్లు పడుతుంది తిరిగి వాటిని పెంచటానికి,

-కొరవ 10 పేజీలో

లోతునీటిలో పండే వరిరకాలు

వివిధ శీతోష్ణ పరిస్థితులకు తట్టుకొని, బాగా ఎత్తైన ప్రదేశములు మొదలుకొని 4 నుండి 5 మీటర్ల లోతు నీటిలోకూడా పండే పంటలలో వరిపంట ఒకటి నీటిమంపుకు తట్టుకొనేపండే వరిరకములను'లోతు నీటిలో పండే వరిరకము'లని, తక్కువ కాలము వరదమంపుకు తట్టుకొని పండే రకములను 'వరదమంపుకు తట్టుకొనే' రకములనీ అంటారు. అయితే, ఈ రకములు అన్ని వరదలకూ - ముఖ్యముగా అస్సాంలోని వరదలకు తట్టుకొనలేవు. ఈ రకపు వరి 'నీటిలో తేలేవరి' అని కూడా అంటారు.

లోతునీటిలోపండే వరిరకముల పంట లక్షణము నీటి మట్టము పెరుగుతూన్న కొలదీ దానితోపాటు సమానముగా పెరుగుట! నీటిమట్టము పెరుగుతూన్న కొలదీ మొక్క తట్టుకొని పెరుగుటకు మొక్క కసీసము, 6 వారముల వయస్సు కలిగి వుండాలి. నీటిమట్టము పెరుగుతూన్న కొలదీ పెద్దకణుపులు, నీటిమట్టము స్థిరముగా వున్నప్పుడు దిన్నకణుపులు బయలుదేరతాయి. కొన్ని వరిరకములు శీఘ్రముగా కోతకు వచ్చుటయేగాక 5 మీటర్ల లోతు నీటిలోకూడా పెరుగుతాయి. అయితే, మరికొన్ని రకములు 2 మీటర్ల లోతుకు మించి నీటి ముంపుకు తట్టుకొనలేవు.

లోతు నీటిలో పండే వరిరకములు అలస్యముగా కోతకు వచ్చుటయే గాక, సూర్యరశ్మికి కూడా బాగా తట్టుకొనగలవు. వీటి వత్తనములను సాధారణముగా మార్చి నెలనుండి ఏప్రిల్ నెలవరకు చల్లుకొంటారు. ఈ రకములు సాధారణముగా నవంబరు నెలాఖరుకు కోతకు వస్తాయి. వీటిలో కొన్నిరకములు తక్కువ వ్యవధిలోనే అనగా అక్టోబరు నాటికి కోతకు వస్తాయి. అటువంటిరకములు సూర్యరశ్మికి తట్టుకొనలేవు.

కొన్ని వరిరకములు 1-2 మీటర్లలోతు నీటిలోమాత్రమే పెరుగుతాయి. అటువంటి రకములలో ఎ. ఆర్-1 (సాలీకాదల్) ఒకటి. అయితే మరికొన్ని రకములు 3 నుండి 5 మీటర్ల లోతు నీటికడగావుండే నీటిలోకూడా పెరిగేశక్తి కలిగివుంటాయి. అటువంటివాటిలో ఇ. వి. ఐ. (నెగేటి) రకం చెప్పుకోదగినది.

సెప్టెంబరు ఆఖరువారములోకాని, అక్టోబరు మొదటివారములోకాని తక్కువ వ్యవధిలో కోతకువచ్చే రకములు కొన్నినమ్మకమైనవి. అటువంటివాటిలో (i) వంటను కోసేసమయములో చేనులో నీరువుండుట, (ii) మొక్కలు నీటిలోనికి వాలినప్పుడు వాటిగింజలు వెంటనే మొలకెత్తే స్వభావమును కలిగివుండుట ముఖ్యమైనవి. సాధారణముగా ఈరకములు అలస్యముగా- నవంబరు నెలాఖరుకు కోతకు వస్తాయి. అయితే, అక్టోబరు ఆఖరువారమునకుకాని, నవంబరు మొదటివారమునకుగాని కోతకువచ్చే రకములను వండించుటవలన ఇదేనేలలోతక్కినసమయములో ఇతరపంటలను వండించవచ్చును.

సాధారణముగ లోతునీటిలో పండే వరిరకముల గింజలు ఎర్రగా వుంటాయి. కాని, బాలావంది తెల్లగింజల వరిని వండించుటకే ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు.

ఇప్పుడు అస్సాంలో పండించబడే నెగేటి, కెలోవా రకములు 5 మీటర్లలోతు గల నీటిలో కూడా పండగలవు. కెలోవా రకము అకస్మికముగా పెరిగే నీటి మట్టమునకు కూడా తట్టుకొనగలదు. తెల్ల గింజలు కలిగి, ఎక్కువగా పండే ఇటువంటి రకమును ఈయేడు విడుదలచేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుతున్నాయి.

[ఐ. సి. ఎ. ఆర్.]

వ్రాయండి....

దుర్భిక్షపరిస్థితులు భయంకరంగా వున్నాయి. మండలినీటి ఎద్దడి మరీ ఘోరంగావుంది. హృదయవిదారకమైన ఈ పరిస్థితులను గూర్చి వ్రాయండి. మెట్ట కాలాకాల పరిస్థితులనగూర్చి ప్రత్యేకంగా వ్రాయండి. — సం. ఆ. వై.

శ్రీ లక్ష్మీతాయార్ల లక్ష కుంకుమార్చన

శ్రీ వేదగిరి లక్ష్మీనరసింహస్వామివారి దేవస్థానము

నరసింహులుకొండ — నెల్లూరుజిల్లా.

ఆహ్వానము

శ్రీ లక్ష్మీతాయార్ల ప్రీత్యర్థము స్వస్తి శ్రీ వరాధినామ సంవత్సర అధివనిత్రమైన శ్రావణమాస కృష్ణపాడ్యమి శుక్రవారమునకు అనగా 25-8-72 తేది ఉదయం లక్ష కుంకుమార్చన జరుపబడును. సదరు వైభవోత్సవములో పాల్గొనదలచిన భక్తులు రూ. 10 (పది) చెల్లించినవారి గోత్రనామములతో ఒక సహస్రనామార్చన జరిపించి కుంకుమప్రసాదము అందజేయబడును. గనుక భక్తులు పై వైభవోత్సవములో పాల్గొని శ్రీ లక్ష్మీతాయార్ల కృపాకటాక్షములకు పాత్రులుగాకోరుచున్నాము.

: కార్యక్రమము :

25-8-72 తేది	ఉ. 5 గంటలకు:	తిరువారాధన
	6 ,,	తిరుమంజనము
	7 ,,	లక్షార్చన ప్రారంభము
	మ 2 ,,	మహానివేదన, మంగళహారతి.
	రా 8 ,,	శ్రీ లక్ష్మీతాయార్ల పల్లకీసేవ

గమనిక: యాత్రికుల సౌకర్యార్థము దేవస్థానమువద్దకు కోనేర్లమండి మంచి నీరు కొళాయిలద్వారా సరఫరా చేయబడుచున్నది.

ఒంగోలు ప్రిన్సిపలు జిల్లాజడ్జికోర్టులో

E. P. No. 4/71

Kavali O. S. No. 15/62

అయికా వెంకటసుబ్బయ్య — D. H. R

అయికా వెంకటసుబ్రమణ్యం, వురవ్ వెంకటసుబ్బయ్య } J. D. R.

J. D. R. ల తాలూకు స్థిరాస్తి యిస్తి హారుబరిగి వేలంకావలసిన అస్తివివరం:

1 వ అయిటము: నెం. 6 రు. పట్టా దాఖలా సర్వేనెం. 125/2 రు. యి. 9-96 సెంట్లు శేక 4-031 హెక్టారులకు వాద్దులు: [తూ] పద్దిపాడు వగైరా గ్రామాదులకు పోవుదారి, [ద] సంగాపురం వగైరా గ్రామాదులకు పోవుదారి కొంతవరకు, పుట్టా వెంకటాద్రి వగైరాభూములు, [ప] సంగాపురం వగైరా గ్రామాదులకు వెళ్లుదారి, [ఉ] అంబటిపూడి రామయ్య వగైరా భూమి డి. హో. కిమ్మత్తు రు. 500 లు.

అమీనా కిమ్మత్తు రు. 4,000 లు.

2 వ అయిటము: పిలో పట్టా సర్వినెం 149/2 రు. యి. 3-88 ట్టు శేక 1-570 హెక్టారుగల భూమికి వాద్దులు: [తూ] బొంగర్ద అవులయ్య వగైరాభూమి, [ద] తలమంది సుబ్బయ్య వగైరా భూములు, [ప] తోట చెన్నయ్య వగైరా భూములు, [ఉ] రాయని వెంకటసుబ్బయ్య వగైరా భూములు డి. హో. కిమ్మత్తు రు. 300 లు.

అమీనా కిమ్మత్తు రు. 2,000 లు.

3వ అయిటము: డిలో పట్టా సర్వినెం. 143/1 రు. యి 3-18 ట్టు, శేక 1-287 హెక్టారులుగల భూమికి వాద్దులు: [తూ] గనిమ్మెపాడు వగైరాగ్రామాదులకు పోవుదారి, [ద] దేవరద్ద గురవయ్య వగైరా భూములు, [ప] తోటచెన్నయ్య వగైరాల భూములు, [ఉ] రాయని వెంకటసుబ్బయ్య వగైరా భూములు

డి. హో. కిమ్మత్తు రు. 300 లు.

అమీనా కిమ్మత్తు రు. 2,000 లు.

4 వ అయిటము: నెం. 2 రు. పట్టా సర్వినెం. 70/1 రు. యి. 2-40 ట్టు శేక 0-971 హెక్టార్లు గల భూమికి వాద్దులు: [తూ] కోట దినగాలెయ్య వగైరాలభూములు [ద] దేరెడ్డి కాశయ్య వగైరాల భూములు [ప] అయికా లక్ష్మయ్య తాలూకు భూమి [ఉ] వ్రత్తి పెదపాపయ్య కుమార్తు వెంకటాద్రి వగైరా భూములు

డి. హో. కిమ్మత్తు రు. 500 లు.

అమానాకిమ్మత్తు రు. 2,000 లు.

5 వ అయిటము: నెం. 238 రు. పట్టా సర్వినెం. 70/2 రు. యి. 2-00 ట్టు శేక 0-809 హెక్టార్ల భూమికి వాద్దులు: [తూ] అయికా లక్ష్మయ్య తాలూకు భూమి [ద] నానయ్య వగైరాభూములు [ప] తోట వాసరయ్య వగైరాల భూములు, [ఉ] వ్రత్తి పెదపాపయ్య కుమార్తు వెంకటాద్రి వగైరా భూములు

డి. హో. కిమ్మత్తు రు. 200 లు.

అమానాకిమ్మత్తు రు. 2,000 లు.

1 నుండి 3 అయిటంలు వెంకటాపురం అగ్రహారంలోనూ 4, 5 అయిటములు వద్ది పాడు గ్రామములలోనూ దర్శిశాలాకా ప్రకాశంజిల్లాలో కలిగినవై యున్నవి.

వేలం వాయిదా 4-10-72.

— యం. కృష్ణమూర్తి,

డి. హో. తర్జు అడ్వొకేటు.

పసిరికలు-

-కామెర్లు

భయపడపనిలేదు

డాక్టర్ ని. రామయ్యంగార్

రంగనాయకులపేట — నెల్లూరు.

ఆత్మకూరు అలజడి

బి. డి. ఓ. ను వెంటనేమార్చి న్యాయవిచారణ జరపాలని టీచర్స్ యూనియన్ విజ్ఞప్తి

మంత్రి ఉత్తరువునుకూడా ఖాతర్ చేయని స్థితి

అనేక సమితుల్లో ఉపాధ్యాయులంటి గౌరవగానేవుంది, ఆదరణగానేవుంది, అందోళనగానే వుంది. బదిలీలు, రద్దులు, తీర్మానాలతో పరిస్థితి అసహ్యంగానేవుంది. కొన్నిచోట్ల అయితే బి. డి. ఓ. ల మధ్య— టీచర్లమధ్య, సమితి ప్రెసిడెంటు— ఉపాధ్యాయుల మధ్య సంబంధాలు చెడిపోయినట్లే వున్నాయి. సమితి పాలకులంటే టీచర్లకు గౌరవమే లేకుండాపోయింది; వారి మాటన్నా, వుత్తరువులన్నా లెక్క లేకుండాపోయాయి. ఇంగ్లాలా టీచర్లు ఇదిగో ఒకరొకరకు సవాలు చేసుకొనే స్థితి సంప్రాప్తమైంది

ఉపాధ్యాయుల ఆందోళన, ఆంజని నిరాధారమని, వ్యక్తిగత దురుద్దేశంతో కూడిందని ఆరోపించలేము. అటువంటి దురుద్దేశాలేమైనా వుంటే సమితి పాలకులకే వున్నాయని అనుమానించాల్సి వస్తున్నది. ఏమంటే ఈ సంవత్సరం జరిగినంతగా మరాక ఎప్పుడి బదిలీలు మున్నెన్నడూ జరగలేదు. ఒక సూత్రం ప్రకారం జరిగాయంటే అదీలేదు. జనరల్ ఎన్నికల తర్వాత జరిగిన బదిలీలివి. ఎంత కాదన్నా, ఎంతలేదన్నా ఉపాధ్యాయులు రాజకీయాల్లో మునిగితేలేవారే. ఆ తప్పు కేవలం వుపాధ్యాయులది కూడా కాదు; వాళ్ళను వుపయోగపెట్టుకునే రాజకీయ వాదులది. మొన్న ఎన్నికల్లో ఎవరైతే తాము చెప్పినవారికి కాకుండా, తమ ప్రత్యర్థులకు వేశారో వాళ్ళమీద ప్రతీకార చర్యగా ఈ బదిలీలు జరిగినట్లు లేదా, పరిపాలనా కారణాలు బొత్తిగా కానరావు. సమితులు వుంటాయా, పూడతాయా అనే పరిస్థితులు లేర్పడ్డాయి. సమితి ప్రెసిడెంట్ల అధికారాలు పూడబెరకబోతున్నారనే వదంతులు కూడా వ్యాపించాయి. దాంతో వాళ్ళందర్రూ ఒక్కసారి విజృంభించి, తమకు గిట్టని టీచర్లను పూడకోత కోసేకారు; మూరేళ్ళ పాముచేసి ముసలవ్వతో కస్తికి పోయినట్లు. పంచాయితీ రాజాలంటా ఒక్కొక్కిన ఐజివంతుళ్ళుపిద తమ ప్రతాపం ప్రకటించుకున్నారు; తమ పదవులకు సార్థకత చేకూర్చుకున్నారు.

బదిలీ కారణాలు లేకుండా వుండవు; ఏ కారణం దొరక్కుంటే, ఏదో ఒకటి కల్పించడం పాలకులకు కష్టమైనదేం

—కారవ 11 వ పేజీలో

పల్లెల వార్తావళి

పింజమూరు సంఘటన: రెండు వార్తలు

పింజమూరు సంఘటనను గూర్చి ఈ వారంలో మాకు రెండు వార్తాలేఖలొచ్చాయి. మేమూ కొంతవరకు విచారించాము.

ముందు ఆ లేఖల సారాంశం చదువుదాం. మొదటిది—

పార్టీ, ద్వేషాలు, దురాగతాలు, రౌడీలతో పదివేల జనాభాగల ఈ గ్రామంలోని సామాన్యులకు అనాదిగా రక్షణలేదు. సామాన్యపౌరుడికి ఈ గ్రామంలో తన ఓటుహక్కును వినియోగించుకునే స్వేచ్ఛకూడా లేదు. పోలీసుకూడా ఇంతకాలం రౌడీలకు అండై మిన్నకుండినదే చెప్పాలి.

గతంలో కొంతమంది త్రాగి సమితి ఆఫీసులో దూరి అధ్యక్షునిపట్ల అసభ్యంగా ప్రవర్తించారు. శాసనసభ్యుడుగా వుండిన ధనేంకుల నరసింహంగారిని పరాభవించారు. కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా చెంచురామయ్యగారాస్తి గలటాచేసి అగౌరవపరచారు. పోలిసెట్టి చినసుబ్బన్న హోటల్లో దూరి విధ్వంసకాండ జరిపారు. మూడేళ్ళక్రితం ఒక సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరును, మూడునెలల క్రితం ఒక కానిస్టేబిల్‌ను కొట్టారు. ఈ విధంగా ఎన్ని దురాగతాలనైనా పేర్కొనవచ్చు.

ఈ దుర్భర పరిస్థితుల్లో ఇటీవల ఎస్. ఐ. గా సూర్యరావుగారు వచ్చారు. వచ్చింది మొదలు నిష్పాక్షికంగా, నిర్భయంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఆ రోజు రౌడీమూక పేకాటలోవున్న సమయంలో ఎస్. ఐ. గారుపోయి వారిని పట్టుకొని స్టేషన్‌కు తీసుకొచ్చారు. కొంత సేపటికి ఒక గుంపు స్టేషన్‌లో దొరబడి నేరస్తులను బలవంతంగా లాక్కొని పోయారు. ఎస్. ఐ. ని నీచంగా తిట్టారు. రాళ్ళుకొట్టారు. ఆరాళ్ళు ఆ రౌడీలనుకూడా గాయపరచాయి. పోలీస్ నిస్సహాయమైపోయింది. 8 తేది డి. ఎస్. పి., రిజర్వు పోలీసువచ్చి రౌడీల కొరకు గాలించారు. గ్రామం మధ్యలోవుండిన సారాయి దుకాణాన్ని మైలుదూరం పంపారు. బస్ స్టాండును పూర్వమొదటికి మార్చారు. రౌడీతనానికి సజీవసమాధి జరిగింది గ్రామంలో శాంతి నెలకొన్నది. ప్రజలకు పూరట కలిగింది.

—కారవ 11 వ పేజీలో

పొదిలి అవిశ్వాసం వాయిదా పడింది!

పొదిలి సమితి అవిశ్వాసానికి సడన్ బ్రేక్ పడిపోయింది. సమితిరాజు శ్రీ సాని కొమ్ము కాశిరెడ్డి కోర్టు స్టే తెచ్చుకున్నారు. లేకుంటే నిన్న 17 తేది అవిశ్వాస తీర్మానం తాతకం తేలిపోయుండేవి; ఆ తతంగం అంతులేని కలకలంతో కోలాహలంగా ముగిసుండేది. ఇప్పుడిక వర్లీ ఎప్పుడు జరుగుతుందో చెప్పలేని పరిస్థితి; అంతేగాక ఎవరు గెలుస్తారో వూహించలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది!

సమితిరాజుమీద అవిశ్వాస ప్రతిపాదన రాగానే మరికొన్ని 'పిల్ల అవిశ్వాసాలు' పుట్టుకొచ్చాయి చింతగుంట, తూడనగుంట సర్పంచ్‌లమీద కాశిరెడ్డి వర్గం అవిశ్వాసాలు ప్రకటించింది. 8 తేది చింతగుంట, 9 తేది తూడనగుంట అవిశ్వాసాలు జరగాల్సింది; కాని రామిరెడ్డి వర్గీయులు అడ్డుపడి, స్టే తెచ్చి ఆ రాగల కార్యాన్ని కానివ్వకుండా చేశారు. ఆ రెండు స్టేల మీద విచారణ పూర్తికాకముందే కాశిరెడ్డికూడా కోర్టుకెక్కి తనకూ ఒక స్టే తెచ్చుకొన్నాడు. చింతగుంట, తూడనగుంట స్టేలు తాడోపేడో తేలేంతవరకు కాశిరెడ్డి స్టే వుంటుందట. పైగా తువ్వలేరు, తువ్వపాడు ఎన్నికలు జరగాల్సివుంది. అవి పూర్తయేదాకా సమితి అవిశ్వాసం కదలడానికి లేదట.

మొత్తంమీద యిరువర్గాలా యుద్ధరంగాన్ని వదలిపెట్టి కోర్టుగడపతొక్కారు గనుక యిక ఆ స్టేలమీద తీర్పులు వచ్చేదాకా అందరూ కాచుకొని వుండాల్సిందే!

అదిట్లావుంటే— కాశిరెడ్డివర్గం మునుపటంత ఉత్సాహంగాలేదని, బి. వ. నేతను శ్రీ దిరిశాల రమణారెడ్డి తన సర్వశక్తులా ఒడ్డి పోరుసలపడానికి పూనుకున్నారని వింటున్నాము. రామిరెడ్డి, నారాయణస్వామి వర్గం మనుష్యులను ముప్పతిప్పలు పెట్టడానికి నేతను తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తున్నాడని, ఆ వర్గాన్ని బలపర్చేవారి బంధువులు, సన్నిహితులు ఎవరైనా బి. వ. వుద్యోగాల్లోవుంటే వారికి వెంటనే బ్రాన్ఫరు శ్రీముఖాలు అందజేస్తున్నాడని కొందరి ఆరోపణ. ఈ పంచాయితీ రోజుల్లో యిది సర్వసాధారణం. ఆ అధికారం, అవకాశం ఎవరిచేతి వున్నా దాన్ని తమ రాజకీయ ప్రాబల్యంకోసం వినియోగించుకోవడం ఈరోజుల్లో సిద్ధాంతంకాదు.

ఐతే కోర్టు స్టే తెచ్చుకోవడమే కాశిరెడ్డి బలహీనతకు నిదర్శనమనే వాదం కూడా వినిపిస్తుంది. ఇప్పటికే రామిరెడ్డి క్యాంపులో 38 మంది వున్నారని, ఇప్పుడింకా రెండుమూడు ఓట్లు అదనంగా రాగల అవకాశాలున్నాయని అంటున్నారు.

స్టేలు వైదొలగిన తర్వాతగాని మళ్ళీ నాటకం రక్తికట్టదు.

N. B. K. R. SCIENCE AND ARTS COLLEGE

Vidyanagar, Nellore District.

There will be both English and Telugu Sections in B. A, and B. Sc. classes in the following groups during 1972-73. Applications Should reach the Principal with in a week.

B. A; History, Politics, Economics
" " ; Telugu
" " Advanced English
B. Sc; Mathamatics, Physics, Chemistry,
Chemistry, Physics, Zoology,
Botany, Zoology, Chemistry.

N. Janardana Reddy,
Correspondent.

నెల్లూరులో మదర్ తెరెసా: చిత్రంలో కుడివైపు తెరెసా, బిషప్ శౌరిరెడ్డి. ఎడమవైపు - ఫాదర్ ఆనందరెడ్డి, రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి.

మదర్ తెరెసా

నెల్లూరులోకూడా ఈమె సేవాశ్రమం ప్రారంభం కావచ్చు

"దారిపక్క, చెట్టుకింద,
ఆరిన కుంపటి విధాన
కూర్చున్నది ముసిల్దొకతె
మూలుగతూ, ముసురుతున్న
ఈగలతో వేగలేక.
ముగ్గుబుట్టవంటి తల
ముడుతలు తేరినదేహం,
కాంతిలేని గాజుకళ్ళు,
తనకన్నా శవం నయం.
... ...
'ఆ ఎవ్వే మరణిస్తే
ఆ పాపం ఎవ్వరిద'ని
వెర్రిగాలి ప్రశ్నిస్తూ
వెళిపోయింది!"

కలకత్తా మహానగర వీధులలో ఈదృశ్యం సర్వసాధారణం! నా అన్నవాళ్ళు లేక దిక్కూమొక్కూలేని చావుచచ్చే అభాగ్యులకు, శీఘ్రవర్షియసుకు కలకత్తా పేవ్ మెంట్లే మరణశయ్యలు. కలకత్తాలాంటి మహానగరంలో బ్రతకడం ఎంత దుర్లభమో, చావడమూ అంత దుస్సాధ్యం! శవానికి దహనసంస్కార క్రియలు జరపాలంటే కొంత డబ్బు చెల్లించాలి. అది చెల్లించే దిక్కులేనివారి శవాలను శ్మశాన

—కారవ 12 వ పేజీలో

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంరహదార్లు మరియు భవనములశాఖ

టెండరు నోటీసు

ఈక్రిందివానికి సరఫరాచేయుటకు, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు P.W.D. (R & B) నెల్లూరువారిచే సీల్డుటెండర్లు కోరబడుచున్నవి.

వ. నెం.	వస్తువుల పేర్లు		నాయుడుపేటకు
1.	6 MM వ్యాసముగల	MS రాడ్సు	5 M. T.
2	10 ,,	,,	5 M. T.
3.	12 ,,	,,	6 M. T.
4.	16 ,,	,,	10 M. T.
5	20 ,,	,,	10 M. T.
6.	25 ,,	,,	6 M. T.
7.	28 ,,	,,	4 M. T.
8	8 ,,	,,	1.60 M. T.
9.	18 ,,	,,	7.50 M. T.
			55.10

సరఫరాచేయుటకు నిబంధనలు

1. స్టాండర్డు M. S. రాడ్సు I. S. 226/62
2. పరీక్షచేసిన సర్టిఫికెట్లు జతపర్చవలెను.
3. నెల్లూరుజిల్లా నాయుడుపేట F. O. R. లో చేర్చుటకు ఒక మెట్రిక్ టన్నుయొక్క రేటును తెలుపవలయును.
4. 36 అడుగులుగాని అంతకు మించిన పొడుగుగల రాడ్సు యుండవలెను.
5. వస్తువులు స్వాధీనముచేసిన వెంటనే 100 శాతము పైకము చెల్లించబడును.
6. సీల్డు కొటేషన్లు 5-9-72 తేదిలోగా చేరవలయును. ఆతరువాత వచ్చిన వాటిని అంగీకరించబడవు.
7. టెండెరు తృప్తిగా యుండుటకు కొటేషన్లతోటి సెక్యూరిటీగా రూ 3000 E. M. D. డిమాండు డ్రాఫ్టురూపములో నెల్లూరుగో తీసుకొనునట్లు యే బ్యాంకులోనైనా కట్టవలయును.

ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీరు,
P. W. D., R. & B. నెల్లూరు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

● శతశతాధిక శ్రీ పార్థసారధి వచ్చి నెల్లైనా తిరక్కముందే ఆయన మీద కాసన సభలో 'ప్రివిలేజ్ మోషన్' తెచ్చారు శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి. సంకినాక సభలో తన పేరున్న పలకాన్ని తీసి వేయించాడని, గూడూరు ఆరుంధతీయుల తరపున తన రాయబారాన్ని స్వీకరించక పోవడమేగాక, దళారుతెచ్చకని అవమానించాడని శ్రీనివాసులురెడ్డి ఆరోపణ. మొత్తానికి ప్రివిలేజ్ మోషన్లతో నెల్లూరు వస్తువైపై జా కొత్తే స్తూంది!

● శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డి నెల్లూరికి విడాకులిచ్చేసి, హైదరాబాదు చేరుకున్నారు జబీలనే నెల్లూరు నివాసం మాన్పి హైదరాబాదులో మకాంపెట్టారు. శాసనసభకు పోటు; హైకోర్టు ప్రాక్టీసు. ఆర్. డి ఆర్ కు హైదరాబాదు వాతావరణం అన్ని విధాలా నచ్చినచ్చునుగాని; ఆయనలేని నెల్లూరు, ఆయన వాక్చాతుర్యానికి దూరమైన నెల్లూరుబార్ దిన్నబోతున్నాయి! అందుకే కాబోలు చెప్పకుండా పోయాడు!

● ఇన్నాళ్ళకు యిన్నేళ్ళకు నెల్లూరికి రెండవ కాలేజి లేదన్న కొరత తీరింది 14 తేది శ్రీ సర్వోదయ కాలేజి ప్రారంభమైంది ఆహ్వానాలు ఆర్భాటాలు లేకుండా నిశ్శబ్దంగా నిరాడంబరంగా సాదాగా సాధారణంగా ప్రారంభంగాబడింది. ప్రిన్సిపాలు శ్రీ మాధవరావు; మరొక యిద్దరు లెక్చరర్లు వున్నారు. రేపటెల్లుండ్లలో యింకో యిద్దరు వస్తారట. ఇంటర్, బి. కామ్ ఒక్కోసెక్షను మాత్రమేవున్నాయి బి. ఎ. కి విద్యార్థులు రాలేదట. కొత్త కాలేజనేకాదు; పాతకాలేజీల పరిస్థితికూడా అట్లానేవుంది. సర్వోదయ కాలేజికి ఉజ్వల భవిష్యత్తు వుండాలని ఆశిస్తున్నాము.

● కావలి పరిస్థితిని గూర్చి వ్రాయాలంటే చేతులాడ్డంలేదు. ఇంత అలజడి రేపినా, యింత ఆందోళన జరిగినా నెల రోజులనాటి దుస్థితితో యీనాడూ అదే పరిస్థితి! బాంకర్లు వస్తున్నాయి, నీళ్ళు తెస్తున్నాయి; రెండు రైల్వేవాగన్లుకూడా నీళ్ళు అందిస్తున్నాయి. కాని ఎంతకాలం ఈ దౌర్భాగ్యం? ఎన్నిరోజులీ దుఃఖం? బోసు పెద్దలంతా గట్టి పట్టుదలతోనే వున్నా ఫలితంమాత్రం కన్పించడంలేదు. ప్రభుత్వంనుండి రెండుగ్గులు వచ్చాయి; ఒక జియోలజిస్టు వచ్చాడు. ఎస్. వి. యూనివర్సిటీనుండి వరొక శాస్త్రవేత్త వచ్చిన తర్వాత పని ప్రారంభిస్తారట. వచ్చిన రిగ్గులు 250, 300 అడుగులకంటే లోతున త్రవ్వలేవట. వెయ్యి అడుగులు త్రవ్వే రిగ్గులు పంపమని ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. అదింకా తీరని కోరికగానే వుంది!

● 13 తేది టౌన్‌హాల్లో వివేకానంద స్వామి ప్రధమ శిష్యుడు శ్రీ రంగనాథానందస్వామి ఉపన్యసించారు. ఈ దేశంలో దారిద్ర్యం తాండవించినంతకాలం మన మతానికి, మన ధర్మశాస్త్రాలకి అర్థమే లేదన్నాడాయన. ఎంత మంచిమాట! డాక్టరు గోపాలరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించి రామకృష్ణమిషన్ సామాజిక సేవా తత్పరతను శ్లాఘించారు. కన్యాకుమారి వద్ద వివేకానంద స్మారకభవనం నిర్మించడంలో ముఖ్యపాత్ర వహించిన శ్రీ ఏక్‌నాథ్ రనడేకూడా సభలో పాల్గొన్నారు.

● వీరివర్షం : కలిగిరి రిజర్వాయరు 10.8 అ., సర్వేపల్లి 2 అ., నెల్లూరు చెరువు 10.5 అ. 16 తేది నెల్లూరులో నాలుగు చినుకులు పడ్డాయి.

పాటూరు సుబ్బరామయ్య కాలధర్మం

ఉత్తమ దేశభక్తుడు, కవి - జర్నలిస్టు, అజ్ఞాతిమాని శ్రీ పాటూరు సుబ్బరామయ్య 12 తేది దివంగతుడైనాడు. దీర్ఘకాలంగా క్యాన్సర్‌వ్యాధితో అస్వస్థుడై వుండిన శ్రీ సుబ్బరామయ్య వయస్సు 78 సంవత్సరాలు. సహధర్మచారిణి అనే మాటకు సార్థకతకూర్చిన భార్య శ్రీమతి బాలసరస్వతమ్మ, ముగ్గురు కుమారులు, ఇద్దరు కుమార్తెలు, మనుమలు మనుమరాండ్రు వున్నారు.

పట్టభద్రుడైన సుబ్బరామయ్య ఉద్యోగాన్ని వెతుక్కోకుండా, తీవ్రవాద రాజకీయాల్లో ప్రవేశించారు జైలుశిక్ష ననుభవించింది ఒక్కసారే అయినా, స్వాతంత్ర్యానికి ముందు ప్రభుత్వ దమననీతికి తరచు గురియై, గుల్లయిన వ్యక్తి. అజన్మ ఖద్దరు ధారి.

సుబ్బరామయ్యగారు నెల్లూరు పాత జర్నలిస్టులలో ప్రముఖులు. 'సింహపురి' వారపత్రికను ఎన్నో సంవత్సరాలు నడిపారు. 'శశి' సాహిత్య మాసపత్రికను కూడా బహుకాలం నిర్వహించారు. 'జమీన్ రైతు' సంపాదక వర్గంలోకూడా కొంత కాలం పనిచేశారు

ఆ రోజుల్లో స్వంతంగా ప్రెస్ పెట్టి, నిన్న మొన్న టివరకు నిర్వహించినవాడు శ్రీ సుబ్బరామయ్య. ప్రెస్‌ను నిర్వహించడమంటే యాజమాన్యం వహించడంకాదు; తాను, తనభార్య, పిల్లలు - అందరూ ప్రెస్‌లో పనిచేసేవాళ్ళు; అచ్చుకూర్చేవాళ్ళు, అచ్చువేసేవాళ్ళు. సుబ్బరామయ్య వ్యాసంకాని, వరొకటికాని కాగితంమీద వ్రాసి, చూచి అచ్చులు కూర్చేవాడుకాదు. కేసువద్ద నిలబడి, ఒకేసారి అచ్చులలోనే ఆపని చేసేవాడు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం అనేకసార్లు ఆ ప్రెస్‌మీద దాడిచేసింది, ఆఖరుకు ఆ ప్రెస్‌కూడా లేకుండా పోయింది. మద్రాసు ఆఖరు బ్రిటిష్ గవర్నరు వచ్చినపుడు సుబ్బరామయ్యగారు ప్రచురించిన కరపత్రం పేర్కొనతగింది. 'జమీన్ రైతు' కూడా తొలిరోజుల్లో కొంతకాలం సుబ్బరామయ్యగారి ప్రెస్‌లో అచ్చయ్యేది.

దేశంకోసం సర్వస్వం కోల్పోయిన వ్యక్తి సుబ్బరామయ్య. కష్టాలతప్ప సుఖం ఎరుగని వ్యక్తి సుబ్బరామయ్య జీవితాంతం దరిద్రబాధను అనుభవించడంతప్ప, సంతోషాన్నిచ్చిన రోజు ఒక్కటిలేదు. దరిద్రంలో కుములడంతప్ప, చేయిచాచి ఎరుగని అజ్ఞాతిమాని ఎవ్వరికీ తలయొగ్గని మానధనుడు. నెలలో పదిహేను రోజులైనా పస్తులతో గడిపి వుంటాం అని చెప్తూ బాలసరస్వతమ్మ కోయిన చిచ్చి నవ్వుకు, దేశసేవ కొందరికి వింతటికానం అయిందా అపించింది స్వాతంత్ర్య ఫలాన్ని కించిత్‌కూడా పొందలేక పోయినవాడు సుబ్బరామయ్య. బాలసరస్వతమ్మగారి కోర్కె ఒక్కటే-ఆయన అముద్రిత గ్రంథాలున్నాయట; మంచి కవిత్వమట. ఏ పుణ్యాత్ముడైనా వాటికి పుస్తకరూపమివ్వగలిగితే, ఆయన స్మృతి శాశ్వతంగా వుంటుందనేది ఆమె అభిలాష.

దివంగతుడైన ఆ దేశభక్తునికి జోహారు లర్పిస్తూ, వారి కుటుంబానికి మా సానుభూతి తెలియజేసున్నాము.

17 తేది శ్రీ ఎం. ఎ. కె. మొహిద్దీన్ అధ్యక్షతన జరిగిన జిల్లాజర్నలిస్టుల సంఘ సమావేశంలో సుబ్బరామయ్యగారి మరణానికి సంతాపం వ్యక్తంచేస్తూ తీర్మానించబడింది.

చాముండీశ్వరి ఫెర్టిలైజర్సు అండ్ కో.,

జేమ్సుగార్డెన్సు (ఆత్మకూరు బస్టాండువద్ద) ఫోన్: 1001.

నెల్లూరు-2.

ఐ. ఓ. యఫ్. సి. వారి

తవుడు

మీ పశువులకు పుష్టికరమయినది. బలవర్ధకమైన పోషకపదార్థములు. ప్రొటీన్సు 15% ఆయిల్ 2% కలిగియున్నది. మన్నధరకంటే తక్కువ. 50 కిలోలు రూ. 6-50 లు. మావద్ద అన్ని రసాయనిక ఎరువులు తెగుళ్ళ మందులు, సరసమైనధరలకే లభించును.

లేబూరు కృష్ణారెడ్డి,
మేనేజింగ్ పార్ట్‌నరు.

పెండ్లిండ్లు

"రసిక్" వివాహం

'జమీన్ రైతు' పాఠకులకు 'రసిక్' బహుపరిచయస్తుడు - వ్యక్తిగాకాదు, కవయితగా. శాలలో, భాషలో, కథలలో. నవ్యత నాణ్యత ప్రావ్యత కలిగి పాఠకుల్ని ఆకట్టుకునే గేయ కవిత ద్వారా, సాహిత్యవ్యాసాలద్వారా, సినిమా సమీక్షల ద్వారా పదిపదిహేనేళ్ళ నుండి-అరవింగుళాను కాని, పిలానికాని, మరేదైనా కాని, కానెచ్చటున్నా- 'జమీన్ రైతు' పాఠకులను పలుకరిస్తున్న యువకుడు రసిక్ అడ్వొకేటుకాదు, అంతకుమించి కవి పండితుడైన శ్రీ గుర్రం వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారి పుత్రుడు, సద్గుణసంపన్నుడు రసిక్.

ఆ రసిక్ అనే భానుమూర్తి మొన్న ఒక ఇంటివాడైనాడు. పిలానీన స్వతీ సాన్నిధ్యం నుండి తిరుపతి వెంకటేశ్వర కనుసన్నలకు మారడంతోనే కళ్యాణమూ త్రోసుకవచ్చింది. భానుమూర్తి ఎం. టెక్ పట్టభద్రుడు; తిరుపతి ఇంజనీరింగు కాలేజి లెక్చరరు.

ఇసనాక రామకృష్ణారెడ్డి-అనూరాధ
వీరి వివాహం 12తేది నెల్లూరులో జరిగింది.

వధువు-నంద్యాలతాలూకా బొడ్డుగుడ్లవాసి శ్రీ ఎ. వి. ఈశ్వరయ్య కుమార్తె అరుంధతి. పెండ్లి 17వ తేది తిరుచానూరులో జరిగింది.

"మదురమట్టముకాదు
మల్లెపందిరికాదు
పెండ్లికున్నది శైలు"

అన్నవిషయం 'రసిక్' కుబాగ తెలుసు; కాని

"కాంత సన్నిధికన్న
కవిత పెన్నిధికన్న
కోరదగ్గని సున్న"

అనేది ఆయన నమ్మకం. అందుకే శైలునే కోరుకున్నాడు; అయినాడు! భానుమూర్తి అరుంధతులకు మా శుభాశీస్సులు.

తొక్కిడిలేని పెండ్లి

అమ్మాయి - అనూరాధ; బి. ఎస్‌సి., ఎం. బి., బి. ఎస్. డిగ్రీలను పొందింది. డాక్టరైంది - కాని పత్రికలో ఎక్కడా అభికనపడదు.

అబ్బాయి - రామకృష్ణ; రెడ్డి. ఇంజనీరింగు పట్టభద్రుడు, న్యూ యార్కులో వున్నతవిద్యాభ్యాసం, వద్యోగం. ఆయన డిగ్రీకాని, ఆయన వునికినికాని పత్రిక పరిచయం చెయ్యదు; మనిషిని చూచినా కనపడదు.

వధువు-వ్యవసాయ పారిశ్రామికుడు, రాజకీయను, స్నేహపాత్రుడైన శ్రీ జి బి. కె. రెడ్డి (గునపాటి బాలకృష్ణారెడ్డి) పుత్రిక. వరుడు-లక్ష్మీపురం, శ్రీ ఇసనాక రమణారెడ్డి తనయుడు.

వీరి వివాహం 12 తేది మధ్యాహ్నం శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో నిరాడంబరంగా, నిండుకుండగా, గంభీరంగా జరిగింది. ఓటర్లలిస్టు ప్రకారం ఆహ్వానాలు పంపినట్లులేదు; అందువల్లే అహూతులు అన్నివర్గాలకు అన్ని తరగతులకు ప్రాతినిధ్యంగావుండి తొక్కిడిలేకుండా, ప్రతి మనిషీ బాలకృష్ణారెడ్డి పలుకరింపును పొందగలిగాడు. భోజనపు విందు కట్టాట లేదు; అల్పమైన ఫలాహారవిందు శుభ్రంగా వుట్టింది.

ఈ వివాహానికి సంబంధించి చెప్పి తీరవలసిన ఒక విశేషం, సంస్తుతించి తీరవలసిన ఒక విశేషం-అబ్బాయి కట్నాన్ని కోరకుండడం, వివాహానికి ఆడంబరపు ఖర్చు రాకుండడం. ఏవిధంగా చూచినా ఆదర్శంగా వుట్టింది పెండ్లి

(ఇంకా చాల పెళ్ళిళ్లున్నాయి - అన్నీ మరువారం)

(7వ పేజీ కొరవ)

'నస్తినాస్తి'గా మాట్లాడికూడన్నాడు; ఆర్. ఎల్. రెడ్డి కర్ర విరక్కుండా పాము చావకుండా రెండుముక్కలు చెప్పి ముగించాడు; ఎల్. వి కృష్ణారెడ్డి ఉద్రేకం తెచ్చిపెట్టుకొని యువతరంలో నిప్పు హ వెచ్చదే వ్యూహదముంది, ఐనా ఇందిరాగాంధి నాయకత్వం వుంది అంటూ యువ ఆవేశం కనబర్చాడు చివరన గోపాలరెడ్డిగారొక్కమాటన్నారు - సందర్భోచితంగా మాట్లాడుకోవడం అవసరమని, నినాదాలతో రాజకీయ వ్యాపారం చేయకూడదని ఆయన అందర్నీ మెత్తగా మందలించారు.

రోటరీక్లబ్బు, వి. ఆర్. కాలేజి ఓరుగంటి, ఇంద్రగంటి, గం. హై. స్కూలు, టౌను స్కూళ్ళు సుప్రసిద్ధ వంటి పూర్వకరపు స్వాతంత్ర్య యోధులను సన్మానించాయి, లక్ష స్వరాజ్యరజతోత్సవం చక్కగా జరిపింది. ఇదిగాక యింకా కొన్ని చిల్లరమల్లర సభలు జరిగాయి కాని వాటి గూర్చి ముచ్చటించుకొనేందుకు స్థలాభావం.

పోతే- అలంకరణలగూర్చి ఒక్కమాట చెప్పాలి. కరెంటుకోత ఎక్కడికిపోయిందో గాని, టౌనంతా దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోయింది! బాగా అలంకరించినవారికి బహుమతులిస్తామని మునిసిపాలిటీ ప్రకటించింది. వీధులన్నీ శుభ్రమయ్యాయి. దీపాలన్నీ కళ్ళు తిగేటుమనిపించాయి ట్రంకు రోడ్డులో సూర్యదేవ్ వారు భారతమాత విగ్రహం కూడా పెట్టి దానినిండా దళబలంగా కాల్చి అర్పుటం చేశారు. డి. కె. డబ్ల్యు. కాలేజి ముచ్చటగా ముస్తాబుచేసికొన్నవైనం మొదటిపేజీలోనే చూశారు. మెక్లిన్సు క్లబ్ బిల్డింగ్ ప్రారంభోత్సవమట; విద్యుద్దీప కాంతిలో పేకముక్కలు తళతళా మెరిశాయి. కలెక్టరాపీసు అరకొరగా అలంకరించుకొన్నది.

మొత్తంమీద రజతోత్సవాలను టౌను చాల సంబరంగా జరుపుకొన్నది.

అనంతపురం సబ్‌కోర్టులో

O. S. 6 of 71 E. P. 68 of 71

షేకు సత్తారు —వాది
షేకు దస్తగిరిసాబు —ప్రతివాది.

వాదిపరం వట్టికేషన్: సైతెంబరలో ప్రతివాదులపైన డిక్రీ అమలు జరిపి షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్తులు కోర్టువారి ద్వారా జప్తి చేయించి యాలమునకు తేబడినది. యాలంవాయిదా 1-9 72 తేది వేసినారు సవాలుదారులన్న పైకేదీలు కోర్టులో హాజరై సవాలు చేయవచ్చును ఆఖ్రికు సవాలుదారు యాల్యంకాకిన మొత్తంలో 1/4 భాగం, మొత్తం డిపాజిటు చేయవలెను. నల్వ క్కే భాగం మొత్తం సేలు సర్టిఫికేటుమొత్తం 15రోజులలో డిపాజిటు చేయవలెను.

షెడ్యూలు: అనంతపురం రి. డి. సదరి సబ్ రిజిష్ట్రీకు చేరిన అనంతపురం తాలూకా పెరవలి గ్రామంలో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవంగల జమీను:

వివరం: యినాం, భాబు: త్రై, సర్వే నెం. 422 లె యు 14-46 ట్లు, హె. 5.852 తరం: 8-9-0 వుల్ నాని వాల్యుయేషన్ రూ. 20,000 లు, అమీనా వాల్యుయేషన్ రూ. 24,000 లు.

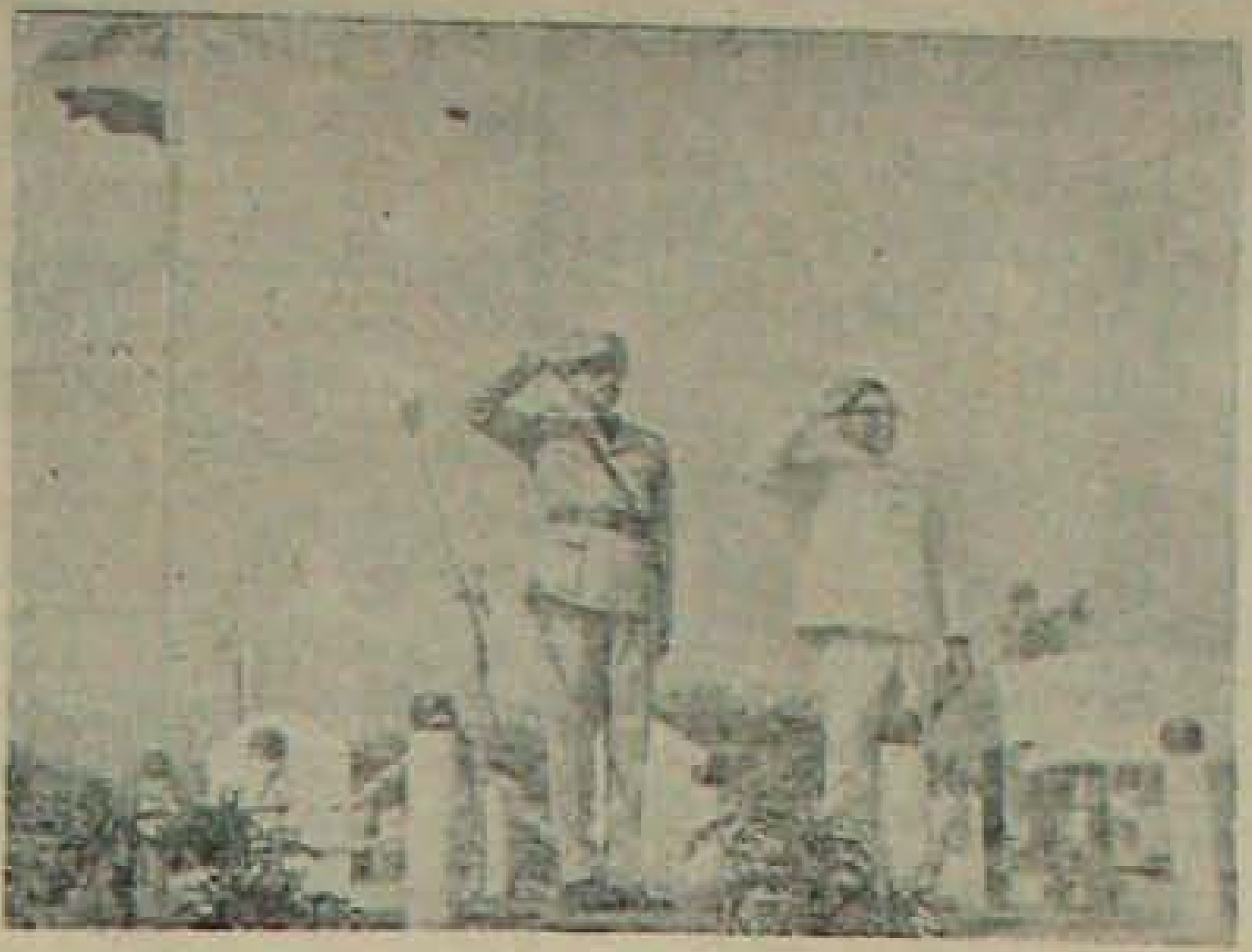
—యం రామనరసింహులు,
అడ్వకేటు

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00
6 మాసములకు	రు. 8-00
విడిప్రతి	రు. 0-30

స్వాతంత్ర్య రజతోత్సవ సందర్భంగా నెల్లూరులో కలెక్టరు గారిచేత సన్మానం పొందుతున్న డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి. టి. వ. శేషయ్యగారు శ్రీ మేగోటి ఆగ్రహారాన్ని అర్ధాంగీలిత నేత్రాలతో తిలకిస్తున్నారు.

రజతోత్సవ సందర్భంలో సాయుధపోలీసు వందనాన్ని స్వీకరిస్తున్న ఎస్. పి. శ్రీకాంతరెడ్డి, కలెక్టరు పార్థసారధి.

స్వాతంత్ర్య రజతోత్సవాలు-సభలు, సంబరాలు

స్వాతంత్ర్య రజతోత్సవ వేడుకలు సకల కళావిలసితంగానే అంగరంగ వైభోగంగానే జరిగిపోయాయి. వర్షాలు కురవక పోవడం, మంచినీళ్ళు దొరకక పోవడం, కరెంటులేక రైతు గొంతుకోత కావడం- యివేవీ ఆ వుత్సాహాన్ని, ఆ సంరంభాన్ని తగ్గించలేకపోయాయి. వల్లెలెల్లా వాడవాడలా మువ్వన్నెల తోరణాలు లేచాయి; ముచ్చటైన ఉపన్యాసాలు వినిపించాయి. ఈ ఇరవైఐదేళ్ళలో సామాన్యుడు ఏం బావుకున్నాడు, యేం బాగు పడ్డాడు అనే ఆత్మవిమర్శ కన్నా, అందు కాటూ లేని ఆంతర్యంగా గాడిదేశాయి!

జిల్లాలో వివిధప్రాంతాల్లో ఈ వేడుకల తీరుతెన్నులనుగూర్చి పైవారం ముచ్చటించుకొందాం. ఈ వారం నెల్లూరు టౌను సంబరాలకే పరిమితమవుదాం.

ఉదయాన్నే పోలీసు గ్రౌండు శామియానాలతో, త్రివర్ణ పతాకాలతో అలంకరింపబడింది. పరిమిత కుటుంబం, అపరిమిత కుటుంబం; కొత్త పద్ధతుల్లో సాగు చేసిన రైతు, పాతపద్ధతులను పట్టుకొని వేళ్ళాడే రైతు- యిలాకొన్ని సజీవదృశ్యాలను ఏర్పాటు చేయించి వూరేగించారు ముందు ఏనుగులు, ఒంటెలు (సర్కస్ సమయానికివుంది; దగ్గర్లోనేవుంది!) కార్ల తీరు ఉత్సవాన్ని నడిపించాయి. జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ ఆర్. పార్థసారధి పతాకావిష్కరణ, వందనస్వీకారం చేశారు ఈ కార్యక్రమం వొందాగా జరిగింది. కలెక్టరు పి. ఏ. శ్రీ కె. వెంకటశివయ్య స్వాగతం చెప్పిన తర్వాత శ్రీ పార్థసారధి ఆంగ్లోపన్యాసం చదివారు. సోమశిల, కావలి మండిసీటికరువు వగైరా ముఖ్యసమస్యలందులో లేపించినా జిల్లా వ్యావసాయిక పారిశ్రామిక పురోగతిని, విద్య వైద్య రంగాల పురోభివృద్ధిని ప్రస్తావించారు.

తర్వాత టి. వ. శేషయ్య గోపాలకృష్ణారెడ్డి కూడా ఇంగ్లీషులోనే ప్రసంగించారు. 'ముఖ్యమంత్రి నరసింహారావు, ప్రియతమ ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ' ఉపన్యాసం వదే వదే వినిపించిందా వుపన్యాసంలో. స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొన్న దేశభక్తులు దాదాపు 70 మందిని ఉత్త అద్దరు దండలతో (కొందరికవిలేవు; వున్న గుడ్డాలే దక్కాయి!) సత్కరించారు. ఈ సుదీర్ఘ సన్మాన కార్యక్రమం శ్రీ అంగర్లి కృష్ణారావుతో ప్రారంభమై, డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారితో ముగిసింది.

ఈ కార్యక్రమానికి గాస్తము దే వి. ఆర్. కాలేజిలో స్వాతంత్ర్యోత్సవాలు కాలేజి మైదానంలో ఘనంగా, ఆకర్షణీయంగా జరిగాయి. డాక్టరు గోపాలరెడ్డిగారు ముఖ్య అతిధిగా పాల్గొని, ఎన్. సి. సి కవాతు తిలకించి వందనం స్వీకరించారు. ప్రప్రథమంగా మహాత్ముడు 1920 లో నెల్లూరు వచ్చినప్పుడు వి ఆర్. కాలేజి మైదానంలోనే ఉపన్యసించారని, తర్వాత 1927లో కూడా ఆయన అక్కడ్నే సభ చేశారని, అందుచేత పునీతమైన ఆ ప్రాంగణంలో స్వాతంత్ర్య రజతోత్సవం జరుపుకోవడం ముదావహమని గోపాలరెడ్డిగారన్నారు.

11 గంటలకు కోఆపరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్‌లో జరిగిన ఉత్సవానికి శ్రీ చుండి విశ్వనాథం అధ్యక్షుడు; శ్రీ టి. సి. కొండయ్య (స్వాతంత్ర్య యోధుడుగా ప్రభుత్వ సన్మాన మందుకొన్నాడుకూడా) వక్త. ఆటలపోటీల్లో, నూలు వడకడంలో గెలుపొందిన వారికి బహుమతు లిచ్చారు.

సాయంకాలం కలెక్టరు శ్రీ పార్థసారథి టౌ వ. నందనోద్యానంలో తేనీటివిందు యిచ్చారు. కలెక్టరు చేసిన యీ విందు నగారంలో ప్రారంభమయివుంటే బాగుండేది.

వెంకటాచలపతి శ్రీరామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డికి సంవత్సరానికొక్కసారి-ఆగస్టు 15న తీరపూజచేసి, కాంగ్రెసుకొక్క పెద్ద దణ్ణం పెట్టడం అలవాటు! ఆ ఆనవాయితీ ప్రకారం యీసారికూడా స్వాతంత్ర్యయోధులందర్నీ తనయింటికిపిలిచి టీపు కారం తినిపించి పంపాడు. శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు సతీసమేతంగా పాల్గొన్నారు. వేమూరు లక్ష్మయ్య వగైరా వృద్ధయోధులు తమ జైలు అనుభవాలు నెమరు వేసుకొంటుంటే ఎంత గొప్పరోజులవి అనిపించింది!

తర్వాత టౌనుహాల్లో టి. వ. నటి. గోపాలరెడ్డిగారు అధ్యక్షించారు. స్వాతంత్ర్య వీరుడు శ్రీ గుంటూరు వెంకట సుబ్బయ్యను నెహ్రూ కల్చరల్ సెంటర్ తరఫున శ్రీ కె. పురుషోత్తమరావు దుశ్శాలువతో సన్మానించారు. తర్వాత ఉపన్యాసాలు- ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్క దారిలో సాగాయి కొండయ్య బూటకపు సోషలిజమని వహరించారు; అనంతరామయ్య పీటలనం పీకివేయాలనే వున్నదని గర్జించారు; సంజీవరెడ్డి నోరుమెదపకుండా పెదవులు మాత్రం అలవోకగా కదిలించి

—తరువాత 6 వ పేజీలో

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటిపేజీతరువాత)

తున్నాయి. రేపో నేడో జరగవచ్చుకూడా. అదేవిధంగా పంజాబు మంత్రివర్గంలో కొందరిని తీసేస్తారనికూడా తెలుస్తోంది.

దేశవ్యాప్తంగా రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెసు మంత్రివర్గాలలో పునర్నిర్మాణం త్వరలో జరిగే అవకాశాలు గలవు అనేది స్పష్టం. అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ వరకు యీ వార్తావరణ సూచనలు ఎంతవరకు అవరణ యోగ్యాలోమరి!

అయిదారు వారాలుగా రాజధానిలో ఒకవర్గం మంత్రివర్గంలో మార్పులు వస్తాయని ఊహాగానం చేస్తూనే వుంది. సెప్టెంబరులో ఊహాతీతమయిన మార్పులు రాగలవని కూడా వీరి వాదన. భూకమతాల గరిష్ఠపరిమితబిల్లు అయ్యాక ఈ మార్పులు వస్తాయని ఈ వర్గం ఆశ.

కాని యీ వాదనకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇవ్వలేము ముఖ్యమంత్రి పి. వి. కి మంత్రివర్గంలో మార్పులు చేయవలసిన అవసరం కనపడదు. కాకపోతే అనమ్మతి వర్గీయులలో ఎవరికైనా స్థానము ఇవ్వాలి కదా! నిజమే అందుకని సెప్టెంబరు-అక్టోబరు ప్రాంతాలలో మాజీమంత్రి శ్రీ బొజ్జారావును మళ్ళీ మంత్రిమండలిలో చేర్చుకోవచ్చు కాని ప్రగతిశీలకులుకారని ఎవరిని మంత్రులను తీసివేస్తారు అంటే నమ్మదగిన విషయంకాదు. వారిని దద్దమ్మలని, మరాఠటని స్వీయ లేఖాభిప్రాయాలతో నిందించినంతమాత్రాన ప్రయోజనం వుంటుందా?

కొంతకాలంక్రిందట సభాపతిగా వున్న రోజుల్లో బి వి. సుబ్బారెడ్డిని గవర్నరుగా నియమించాలనే ఆలోచన వుండేది. ఈనాడు గవర్నర్లుగా వున్న ఆంధ్రులు లేరు. అంటే గవర్నర్లలో ఒకరయినా ఆంధ్రులు వుండాలని కాత్పర్యంకాదు. అయితే శ్రీ సుబ్బారెడ్డిని గవర్నరుగా నియమిస్తే మంత్రిమండలిలో ఖాళీ రావచ్చును. అలాగే యథాలాపంగా ఇంకొకటి రెండు రావచ్చును. ఆ ఖాళీలు నింపడమే కాని మంత్రివర్గం పునర్నిర్మాణం అనే ప్రసక్తి వుండకపోవచ్చు.

మంత్రివర్గం సంఖ్య పరిమితం చేయాలని అధిష్ఠానవర్గంనుండి ఆదేశాలు వస్తేతప్ప పి. వి. తన మంత్రివర్గంలో పెద్ద మార్పులు ప్రసక్తి తీసుకురారు. అందులోనూ తప్పనిసరి అయితే తప్ప కదని ముఖ్యమంత్రి; యీనాడు ఆ మార్పులు చేసే దుకు కావల్సిన ఒత్తిడికూడా పార్టీలో లేదు. పార్టీ బలం పెరుగుతున్న రోజుల్లో, కాస్త కన్నుగీటు తేదాలు కొత్తపార్టీ మెంబర్లు రాగల సమయంలో మంత్రివర్గంలో చేర్పులు, తీసివేతలు అనవసరం కూడాను. రాజకీయపుటెత్తులలో ముఖ్యమంత్రికూడా చేయి తిరిగిన వాడయినాడు. అందుచేత ఇంత తొందరలో మంత్రివర్గంలో మార్పులు రాగలవని వూహించడం పొరపాటే కాగలదు; ఆ వూహా నిర్హేతుకంకూడా కాగలదు.

బ్రౌన్‌లేఖలు

(2 వ పేజీతరువాత)

intrigue. A Commissioner was sent to enquire into the truth of this man's alleged treason, who, without seeing the Jagheerdar, or hearing his defence, or telling him of what he was accused, reported his sentiments to Government. The Jagheerdar, a Mahomedan nobleman and a man of seventy years of age, was then seized, without resistance, and detained in confinement at Chingleput for Life without trial, his estate being confiscated. Every inhabitant of the Nellore district believes that the charges were unfounded···and···the···papers···were forgeries··· No district under the Madras presidency is more wretchedly administered under the annual revenue settlement system than Nellore·········"

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం గ్రామపంచాయతి

ప్రకటన

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం గ్రామపంచాయతీవారు ఈ క్రింది కనుపరచిన పనులకు 30-8-72 తేది మధ్యాహ్నం 4 గంటలలోగా టెండర్లు తీసుకొనబడును సదరు టెండర్లలో పాల్గొనదలచినవారు ఆయా అయిటములకు ఎదురుగా కనుపరచిన ధరావతులు చెల్లించి పాల్గొనవలయును. ఇతర వివరములు ఆఫీసు పనిచేయువేళలయందు తెలుసుకొనవచ్చును.

వ. నెం.	వివరములు	ఎస్టిమేటు మొత్తము	చెల్లించవలసిన ధరావతు
1.	నెల్లూరు బా. పేరోడ్డువద్దనుండి సబ్ రిజిష్ట్రారు ఆఫీసువరకు మెటల్ రోడ్డు వేయుట	రూ 5000	రూ. 115 లు
2.	సబ్ రిజిష్ట్రారు ఆఫీసువద్దనుండి హరిజనవాడవరకు మెటల్ రోడ్డు వేయుట	రూ. 5000	రూ 115 లు

పి. రామసుబ్బారెడ్డి,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు, బుచ్చిరెడ్డిపాళెం గ్రామపంచాయతీ

జవహర్ భారతి

కావలి.

కావలి టౌనులో సిటీసర్వే పరీక్షలు మొదలయ్యే సూచనలు కనిపిస్తున్నందున ఆగస్టు 28 తేది సోమవారం (28-8-72) నుండి క్లాసులు 2 ల్లి ప్రారంభమవుతాయి. విద్యార్థులంతా ఆ తేదికి కాలేజీకి హాజరు కావలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మలిరెడ్డి పట్టాభిరామరెడ్డి,
ప్రిన్సిపాల్.

మిద్దెయిల్లు, కొట్లు అమ్మబడును

బిల్డింగ్ సొసైటీలో 51 అంకణములలో షుమారు 20 అంకణములు మిద్దెకట్టుబడి అమ్మవలసియున్నది. మరియు బజారులో గాంధీ విగ్రహంప్రక్కయందు 3½ అంకణముల 2 కొట్లున్నాయి, వివరములకు:

అల్లం ఆదిశేషయ్య,
కటకరాజువారివీధి,
గూడూరు.

సిండికేటుబ్యాంక్ - ఆత్మకూరు

యాలం నోటీసు

* * *

ఇందుమూలమున యావన్మందికి మేము తెలియచేయడ మేమనగా నెల్లూరు జిల్లా ఆత్మకూరుతాలూకా, అనుమసముద్రంపేట గ్రామ కాపురస్తులు, గుంటూరుజిల్లా పొదవరంలో ప్రస్తుతకాపు మున్న సూరపునేని అద్దుకుడు కుమారుడు రంగారావు మా వద్ద కుదువబెట్టియున్న నగలు బ్యాంకి ఆవరణములో 25-8-72 తేది సాయంత్రము 3 గంటలకుగాని, లేదా బ్యాంకివారిచే నిర్ణయింపబడిన యేదైనా దినమందైనా మరొక నోటీసుగాని లేకుండా యాలం వేయబడును.

వ. నెం	జె. యల్ నెం తేది	లోన్ సొమ్ము
1.	53/70	రూ. 600
2.	124/70	రూ. 350

సి. రామమోహనరావు,
ఆఫీసర్-ఇన్‌చార్జి.

దరిశి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E.P. 13/69 KNG. O.S. 35/64

కొల్లూరి సత్యనారాయణ -వాది

పి. వి. కృష్ణమూర్తి -ప్రతివాది

ఈ కేసులోని ప్రతివాదిగారికి యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని 8-9-72 తేదిన పైకోర్టువారియెదుట బహిరంగంగా వేలంవేయబడును కనుక పాటదార్లు వచ్చి పాడ పెట్టవచ్చును.

షెడ్యూలు: దరిశి సబ్ డి. రి. చేరిన దరిశి పంచాయితీబోర్డు ఏర్పాటైన దర్శి గ్రామంలో ఈ బాపనిక్రింది హద్దులు:-

[తూ] దరిశి అద్దంకిరోడ్డు [ద] చిమ్మ వెంకటనరసింహయ్యగారి ఖాళీస్థలం [ప] గంగిరెడ్డి గురవ్వ వగైరాల వాకిళ్ళు [ఉ] ఈనెంబరున E.A. 315/69 నెంబరు క్లయిం పిటిషన్ దాఖలా విడుదల కాబడిన 9 సెంట్లు (కోట ప్రమాణం) ఈ హద్దులలోగ సర్వే నెం. 837/2 కులో దక్షిణం వైపు తూర్పుపడమర 50 అడుగులు ఉ-ద 10 అడుగుల పడమరవైపు ఖాళీ స్థలంలో ఉండదే పెంకుటిల్లువారా, ఉత్తరపుకట్లు వుండునటే ఖాళీస్థలంతో సహా. సర్కారుపాట రు 10,000/-

—ఎస్ వి. ఎస్. శీతారామశాస్త్రి.
వాది ఆడ్వకేటు.

Ex పిజీషియన్ రాక

(గవర్నమెంటు)

నెల్లూరు బృందావనము టూరిస్టుహోమ 20-8-72 నుండి 23-8-72 బుధవారం వరకు వరబీజము, బీజవాయువు, బుడ్డ, నపుంసకత్వము, స్త్రీల సమస్త మంట్లు కట్లు నొప్పులు, తెల్లబట్ట, కుష్టువ్యాధులు, మొలలవ్యాధులు మొ॥ వానికి గ్యారంటీగా చికిత్సచేయబడును ప్రతి నెల ఇచ్చట క్యాంపు చేయుదురు

డి. వి. గురుమూర్తి,

పిజీషియన్, గంగనపల్లెపోస్టు,

అనంతపూరు జిల్లా:

నార్తుమోపూరు గ్రామపంచాయితి

టెండరు నోటీసు

నార్తుమోపూరు గ్రామ పంచాయితీకో క్రిందవుదహరించిన పనిచేయుటకు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరువారిచేగాని, లేక వారి అను మతి పొందిన వారిచేగాని సీల్డు టెండర్లు తే 25-8-1972 దిన సాయంకాలం 4 గంటలవరకు నార్తుమోపూరు గ్రామ పంచాయితీ ఆఫీసులో తీసికొనబడును. ఆ దినమే సాయంకాలము 4½ గంటల వరకు హాజరులోవున్న టెండరదార్ల సమ క్షములో సీల్డు టెండర్లు తెరువబడును. ప్రతి టెండరుకు ఎస్టిమేటువిలువపై నూటికి అయిదురూపాయల చొప్పున (5-00) దరావత్తు చెల్లించి రశీదు ను జతపరచ వలెను. డిపాజిట్టులేని టెండర్లు అంగీక రించబడవు.

పనిపేరు:- నార్తుమోపూరులో పంచా యితీ ఆఫీసు భవనము నిర్మించుట.

ఎస్టిమేటు మొత్తం:- రూ 10,000/-

ధరావత్తుమొత్తం:- రూ 500/-

పై టెండర్లు కారణములేని లేక నే తిరస్కరించు హక్కును కార్యనిర్వహణాధి కారి కలిగియున్నారు. ఇతర వివరములు ఆఫీసు పని చేయు వేళలలో తెలిసికొన వచ్చును.

కె. లక్ష్మీనారాయణ,

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

విజయవాడ సబుకోర్టులో

O. S. 58 of 1972

కాట్రగడ్డ సూర్యప్రకాశరావు —వాది

1) సి. వి. పూర్ణచంద్రరావు, 2) సి వి. నాగేశ్వరరావు, 3) సి. కృష్ణమూర్తి, 4) మండవ గోపాలకృష్ణయ్య, 5) వల్లూరు జగన్మోహనరావు, 6) వల్లూరి నాగభూ షణరావు, 7) కాట్రగడ్డ వరప్రసాదరావు 8) కాట్రగడ్డ సుబ్రహ్మణ్యం, 9) కానర నేని పున్నయ్య, 10) మండవ కోటేశ్వర రావు, 11) మండవ వెంకటేశ్వరరావు, 12) గూడపల్లి భారతి, 13) మండవ మహాలక్ష్మి, 14) మండవ శోభనమని, 13, 14 వ॥ గా॥ తండ్రి మండవ మోహన రావు, 15) బొట్టూరి లక్ష్మీరాయి, 16) మండవ మధుసూదనరావు, 17) మండవ వెంకటరత్నం, 18) మండవ మనలాదేవి మా॥ గా॥ తండ్రి మండవ వెంకటరత్నం, 19) మండవ మోహనరావు.

—ప్రతివాదులు.

యీనెంబరులో 10 to 12, 15 to 19 ప్రతివాదులకు దావా నోటీసు నిమిత్తం 8-9-1972 తేదికి వాయిదా వేసినారు. గాని, వారి ఆక్షేపణలు వాయిదారోజు పగలు 11 గంటలకు తెలుపుకోవలెను.

—బొప్పన వెంకట కుటుంబరావు.

వాది అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00
6 మాసములకు	రు. 8-00
విడిప్రతి	రు. 0-30

అమలాపురం

ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 164 of 69 O. S. 30 of 68

రవణం నారాయణమూర్తి —డి. హో.

పోలిశెట్టి సూర్యనారాయణమూర్తి వగైరా —జెడ్జిమెంటు డెట్టర్లు.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా అమలాపురం తా॥ అమలాపురం స॥ రి॥ లో చేరిన పల్లపల్లి గ్రామం తా. ప్రతివాదులకున్న పూర్ణస్వాధీన హక్కుభుక్తములుగల 1. తిరాయితీ పల్లం ఆర్. యస్ నెం. 427-3 పూరా ఎ6-40ట్లు (25899-90 చ. మీ) 2. డిటో డిటో ఆర్.యస్ నెం. 419-2 పూరా ఎ 1-35ట్లు (31363-16 చ.మీ.) వెరశి య 7-75 ట్లు భూమి సదరు నెంబరు డిక్రీబాకీ కింద ఎల్ యం బి తనఖాకు లోబడి రూ. 2100 అమీనావాల్యు రూ 23250, సర్కారుపాట రూ 23000 లకు 4-9-72 తేదీ ఉద యము 11 గం. కు హైకోర్టువారివలన వేలం వేయబడును. కావలసిన వారు పాట సొమ్ముతోహాజరయి పాడుకోవలెను.

—అకెళ్ల భైరవసోమయాజులు,

డి. హో. అడ్వకేటు.

దరిశి డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. 215 of 70 E. P. 63 of 71

మాగులూరి దినరామయ్య —వాది.

ఆలా యర్రయ్య వగైరా —ప్రతివాదులు.

ఈ నెంబరున యిందు క్రిందవివరించిన షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి భూమి 4-9-72 తేదిన హైకోర్టువారియొక్క వేలం జరు గునుగాన, పాటదార్లు వచ్చి పాడుకోవలెను.

షెడ్యూలు: ఒంగోలు రి. డి యిలాకా దరిశి స. డి. లో చేరిన దరిశి తాలూకా, నరసింహారావుపాలెంగ్రామంలో నె 16 రు పట్టావాళ్లలా సర్వేనెం. 242/2 య 2.18 ట్లు లేక 0.881 హెక్టార్లు మెట్టభూమికి హద్దులు: తూ. దారి. ద. ఈనెంబరులోని ఆలా దినమూర్తయ్య భూమి. ప. మాదిగ వాండ్ల మాన్యం. వు. పొలిమేర. ఈ హద్దులలోని పైభూమి య 2-18 ట్లు లేక 0.881 హెక్టార్లు

సర్కారుపాట క్రయం	రు. 2500-00
యేలం	4-9-72
ఫరదర్ హియరింగ్	12-9-72

— శేగు బాలయ్య, అడ్వకేటు.

గుంటూరు 1-వ అడిషనల్ డి. ము. కోర్టులో

S. C. 26 of 60 E. P. 154 of 68

వెలుగూరి కోటయ్య నన్నుపు తరపున టీ వరు శ్రీ వి. వెంకట్రావు. -(డి. హో.)

1. అకుల శివబ్రహ్మం వగైరాలు- -(జె. డి. లు)

డి. హో. తరఫున దాఖలుచేసిన వేలం ప్రకటన.

ఈ నెంబరులో డి. హో. (వాదీ) కు రావలసిన వారంటు బాకీకి ప్రతివాదులు తాలూకు యీ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి 4-9-72 తేదిన వేలం వేయ బడును. కనుక కావలసినవారు పాటలు పెట్టుకొనవలెను.

షెడ్యూలు: గుంటూరుజిల్లా, గుంటూరు తాలూకాలో లాల పురంగ్రామంలోని ప్రతి వాదులు తాలూకు జపుఅయి వేలంకావలసిన స్థిరాస్తి వివరం:-

పట్టా నెం 734 రు, డి నెం 321 రు యీనాం య 1-25 ట్లు, పట్టానెం 734 రు డి. నెం 321 రు. రూ 23-00 లు శిస్తు గల యీనాం య 2-15 సెంట్లున్నూ వెరశి మొత్తము య 3-40 సెంట్లుకు హద్దులు:- [తూ] అమరోతు గురుస్వామి వగయిరాలు, [ద] కాన్నీరు సూర్యనారా యణ వగయిరాలు, [ప] తన్నీరు గురు మూర్తి వగయిరాలు, [ఉ] పొలం అం బట్ల వగయిరాలు. ఈ నాల్గు హద్దులు మధ్య య 3-40 సెంట్లు భూమి- కిమ్మతు రూ 1200-00 లు మాత్రం. అమీనా కిమ్మతు రు 3400-00. హెక్టార్లు 1-37.

—పాటిబండ హనుమంతరావు.

అడ్వకేటు.

వారం.. వారం.. (8వ పేజీకొరవ)

ప్రజలు తమవెంట అధికసంఖ్యాకంగా వున్నట్లు ఇటీవలి ఎన్నికలు కొన్ని రుజువు చేసినవని డి.యం. కె. నాయకులన్నారు. డి. యం. కె. ప్రభుత్వ చర్యలు మరీ కంటకమైతే ప్రెసిడెంట్ పాలన తప్ప దన్నట్టుగా తమిళనాడు పోర్టుఫోలియో ఇవ్వకుండిన కేంద్రమంత్రులు పలికినారు.

ఇంగ్లీష్ మాధ్యమంద్వారా బోధన వద్దని డి యం. కె. ప్రభుత్వం అనగానే విద్యార్థిలోకం ఎదురుతిరిగింది. అప్పుడు ఆ ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టడానికి ప్రత్యక్ష మైన అవకాశం చేయిజారింది. సింప్సన్ గ్రూప్ కార్మికుల రక్షద్వారా లభించిన రెండవ ఛాన్సు డి. యం. కె విరోధులకు ఫలే ఉపకరించిందిగాని, ప్రభుత్వాన్ని తలక్రిందులు చేయడానికి సరిపోలేదు. కోయంబత్తూర్, మధుర, తంజావూర్ జిల్లాల కర్షకుల ఆందోళన రాగానే డి. యం. కె. విరోధులంతా అందులోకి దూకి నారు. ఆఖరు నిమిషంలో కరుణానిధి కర్షకులతో రాజీకివచ్చినాడు డి.యం కె. విరోధులకు ఆశాభంగం కలిగింది. ఈసారి ఏ ఛాన్సు వచ్చినా విరోధులు వదలరు. గట్టిపట్టుతో కృషిచేస్తారు.

అటానమీ, గవర్నర్‌గిరీరద్దు- ఈరెండు ఇతరపార్టీలలోనివారు ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఆమోదించిన అంశాలు. కాని, కేంద్రానికి తనప్రభుత్వానికి పేచీవున్న సమయంలో ఈ అంశాలను లేవనెత్తడంవలన పరిస్థితి మరింత క్లిష్టమైనది. మగ్గుస ఇం కాంగ్రెస్ పార్లమెంట్ సభ్యులు, కర్షకుల ఆందోళన సమయంలో జరిగిన ఘటనలను పరిశీ లించి, కామరాజ్ నాయకత్వాన సిండికేట్ కాంగ్రెస్‌పార్టీ డి. యం. కె. ప్రభుత్వపు దురంతాలను గట్టిగా ఎదిరించి ప్రశంస నీయమైన ప్రతిపక్షంగా వర్తించిందని ఇం. కాంగ్రెస్ అధ్యక్షునికి ఒక నివేదికను సమర్పించింది. తమిళనాడు శాసనసభలో చర్చించబడిన అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని ఒక్క ఫార్వర్డ్‌బ్లాక్ ప్రతినిధితప్ప మిగిలిన ప్రతిపక్షాలన్నీ బలపరచినవి.

40 కోట్ల రూ. ఆదాయంకోసం 400 కోట్ల రూపాయల కల్లుసారా ప్రజలచేత డి. యం. కె ప్రభుత్వం తాగిస్తున్నదనీ, మూడువళ్ళబియ్యం ఒక రూపాయకిప్పిస్తా నని చెప్పిన డి. యం కె రాజ్యంలో పడి మూడురూపాయలైందనీ ప్రతిపక్షాలవారు కొందరన్నారు. మహారాష్ట్ర కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కల్లుసారా తాగించడంలేదా? ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చేయడంలేదా? ఇవన్నీ కరుణానిధి వికరుప్రశ్నలు. బియ్యం విషయం మరొక సమాధానం చెప్పేస్తాడు. కొన్ని సంఘాలవారు భయంతో బతుకుతున్నారని ఎదటివారంటే, తనరాజ్యంలో అన్నిసంఘాలవారికీ రక్షణ వున్నదన్నాడు. కామరాజ్ పార్టీనుంచి వైదొలగి శ్రీమతి అనందనాయకి ఇం. కాం గ్రెస్‌లో చేరగానే నడ్డుకుచ్చి వెంటస్తే తాను రక్షణ ఇవ్వలేదా అని కరుణానిధి అడిగినాడు.

కొన్నికొన్ని అంశాలలో రాజకీయాలన్నీ ఏ పార్టీవారు నడిపినా ఇనుకత క్కడ- పేడతక్కడ బావతుగానే వుంటవి.

చివరకు డి. యం. కె. తనకు లొంగి రాకపోతే ఇందిరా కాంగ్రెస్ కామరాజ్‌తో కలిసి, ఇతరపార్టీల సమ్మతితో (ఒక్క మార్క్సిస్టు మినహా, ఇహలూ) డి.యం. కె. ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టి, ఆ తర్వాత వచ్చే ప్రభుత్వంలో తన ఆధిపత్యాన్ని సంపా దించుకోడానికి ప్రయత్నిస్తుంది; బిత్త శుద్ధిలో (!) ఈ విషయంలో లోపం ఏమిలేదు. పర్యవసానం శ్రద్ధతో గమ నించదగినది.

దేశం లోపల డి. ఎం. కె, నాగా లాండ్ వంటి సమస్యలుంటే, దేశం వెలు పల మనయందు రాజ్యాల కెలువంటి భావం వున్నదో స్పష్టమైనది. మావో చైనారాజ్యం ప్రపంచసంస్థలో బంగ్లాదేశ్ ప్రవేశాన్ని ఎదిరించింది. యుద్ధ శైలిను మనం, బంగ్లాదేశ్ తిరిగి వంపలేదుగనక దోపు! మనలను ఐంచరచే రష్యా అంత కంటె ద్రోహి! -ఇదీ వరస.

నిజానికి ఏ అగ్రరాజ్యానికీ భారతదేశం బలపడడం ఇష్టం లేదు. గత్యంతరం లేక రష్యా మనతో సంబంధాన్ని గట్టి పరచు కున్నది. అది మావో చైనాకు కన్నెర్ర. కిముపి కర్తవ్యం.

అమెరికా, చైనాలపట్ల మనం ఎట్టుండ వలెనో అట్లే వుంటాము రష్యా ఎందుకు మనలను గట్టిగా బలపరుస్తున్నదో తెలుసు కుని ప్రవర్తించవలెను. భారత రష్యా మైత్రి ఒప్పందాన్ని అమలు పరచు కోవ డంలో మనం రష్యాకు ఎక్కువగా ఎక్కువ ఉపయోగపడకుండా జాగ్రత్త పడవలెను. రష్యా గొప్ప రాజ్యమే, కమ్యూనిస్టు రాజ్యమే కాని రాజ్యస్థాయిలో దానికి సంక్రమించిన స్వార్థాన్ని అది విడ నాడుకుని కేవలం నిస్వార్థంగా మనకై తపించిపోతుందని మనం భావించరాదు.

మన రాజకీయవేత్తలను మించి పోతు న్నారు మన దేశంలోని విద్యార్థులు. ఇనప్పటికీ కొన్నిచోట్ల వారు మంచివారై పూనికవహిస్తున్నారు. ఇతరచోట్ల యథా విధిగా ఉద్రేకంతో నటిస్తున్నారు.

కేరళలో తామే ఒక కళాశాలను నిర్వ హించి, తమ చదువులకు భంగంరాకుండా చేసుకుంటామని అన్నారు. కాని బొంబాయిలో, తమకు వసతులుకల్పించని వైస్‌ఛాన్సలర్ గారిని వెలుపలికి పంపించి, విశ్వవిద్యాల యాన్ని విద్యార్థులు ఆక్రమించుకున్నారు. నయం, వైస్‌ఛాన్సలరును లోపల వేసి తాళంబిగించలేదు, ఘెరావో చేయలేదు.

అలీనరాజ్యాల సభలో శ్రీలంక (సింహళం), అల్జీరియా రాజ్యాలు కంబో డియా- ద. వియత్నాం గెరిల్లాప్రభుత్వాలను ఆదరించవలసిందన్నవి. ఇండోనీషియా, మలేషియా రాజ్యాలు అంగీకరించలేదు. ఇనప్పటికీ ఆదరణకే సభవారు అనుకూల మైనారు. ఈ పరిణామాన్ని జాగ్రత్తగా పరిశీలించవలెనప్పుడు. మన పొరుగున ఎట్టివారున్నారో తెలుసుకున్నాం గనక మన వ్యవహారాలలో మెళకువ అవసరం.

ప్రకాశంపంతులు

(3 వ పేజీకొరవ)

ప్రభుత్వమున ప్రజలకు విరుద్ధమున్న దిక్కు సమస్యలవల్ల ప్రజలు లొంగిపోవక మరింత గుండెను ధైర్యము చేసుకొని వరాయి ప్రభుత్వమునకు ఎదురగు చుండిరి. ఆంధ్ర ప్రజలలో ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రము కావలెననెడికోర్కె వీరి లోనే మూర్తీభవించెనా - అనునట్లుం డెను. మద్రాసు నగరము ఆంధ్రులదే అను నినాదమున; ఆంధ్ర రాష్ట్రము వచ్చి ననూ, ఆంధ్రులు మద్రాసును వదల గూడదు; రెండు ప్రభుత్వముల కేంద్ర ముగా మద్రాసు వుండగలదు- అని యీ ప్రచారము చేయుచుండిరి. దానితో ప్రజ లకు వారు మరింత స్నేహితులైరి. ఈ రీతిగా ఆంధ్రుల స్వతేజ ఉత్సాహము లను, ఆసంతృప్తులను, వీరు ప్రతిబింబించి నంతగా మరెవ్వరునూ ప్రతిబింబించలేదు. అదే వారి నాయకత్వ రహస్యము.

తమిళులు అధికసంఖ్యాకులుగాగల మద్రాసు ప్రభుత్వముగాని, తమిళుల నాయకత్వంకాని, వారెప్పుడును అంగీక రించలేదు. మరలా వారు కాంగ్రెసువారు ప్రకాశంగారియెడ చాలా శ్రద్ధాశక్తులు చూపుచుండిరి. తమిళులు వీరియొక్క వ్యక్తి గతమును గౌరవము చూపుచున్ననూ, వరు మెజారిటీల మద్రాసు ప్రభుత్వ మును వీరికి అప్పగించుటకు వారు యిష్ట పడక ఒప్పుకోలేకపోయిరి. వీరు రాజ గోపాలాచారి, సత్యమూర్తి నాయకత్వ ముతో వీరును భక్తిఉపరేక పోయిరి. అందుకనే 1937 సంవత్సరములో మొదట మంత్రి కాలేకపోయిరి. రాజగోపాలాచారి ముఖ్యమంత్రియై, వీరు రెవెన్యూమంత్రిగా పనిచేయవలసి వచ్చెను.

ప్రకాశంగారు చేసిపోయిన కృషులు, నియమ, నిబంధనలు (rules & regulations & codes) వీరి మనస్తత్వమునకు ప్రకాశంగారి వనే వారి భావనగా వుండెను. వారు రెవెన్యూ మంత్రిగా జమీందారి విధానపు రద్దు కావలసిన రిపోర్టును తయారు చేయించి దానికి పునాదులు వేసినారు. వెంకటగిరి మున్నగు ప్రాంతములలో శ్రీ విశ్వనాథదాస్, ఆచార్యరంగా మున్నగు వారు చేయుచున్న ప్రజాందోళనలకు వారి రిపోర్టు దోహదకారి యాయెను. దానికి వల సిన వాతావరణము కల్పించి ఆదే వారు చేసిన పెద్ద కార్యములలో మొదటిదని నా భావన! 1946 లో వారు కొంది మాస ములు మద్రాసు ముఖ్యమంత్రియై పిక్కా డెరెక్ట్‌మెంట్ పథకాలు సూక్ష్మ రూపంగా ప్రారంభించిరి. నేడే కేంద్రీకృత మైన కమ్యూనిటీ డెవెలప్‌మెంట్, పంచా యతీరాజ్‌కు నాంది యైనది. విద్యుచ్ఛక్తిని విస్తారపరచి దానిద్వారా గ్రామీణ ప్రాంత ములలో పెద్దమార్పు తేవలెన గూడ వారు ఆశించుచుండిరి.

వారి హృదయము సముద్రము వంటిది. ఆ సముద్రములో అనేక తరంగాలు లేచి నవి. అనేక తరంగాలు దిగిసమసి పోయి నవి. అది ప్రకాశంమనున్న సరో వరముకాదు. ఎగుడు దిగుడులతో అనం తుడ్డి, ఒక వుత్సాహపరవశక్తి, స్వరాజ్య కృష్ణ వారిలో విశదముగా కనపడుచుండె డిది. అందుకనే మొదటి శ్రేణి మొదటి వారై ఆంధ్రుల ఆదరణ పాత్రులైనారు. ఈ ఆర్కైనే శతజయంతి వుత్సవములలో ఆ అదృశ్యమూర్తికి మన మనో వాక్కములు.

పంచాంగం

అల్పఖండవృష్టి.

ఆగస్టు 30 తేదీ లోగా, సు యోగ దుర్యోగములు సమముగ నడుచుటవలన, వర్షభంగము, అల్పఖండవృష్టి కలుగు చుండును.

మఘకార్తె

ఆగస్టు 16 తేది రాత్రి 10-46 గంటల మొదలు 30 తేది రాత్రి 7-22 గంటల వరకు మఘకార్తె యుండును.

వాస్తుముహూర్తం

ఆగస్టు 24 తేదీ ధనిష్ఠ కిరోనక్షత్ర గర్భప్ర వాస్తుముహూర్తం.

పెళ్ళిముహూర్తములు

ఆగస్టు 21, 23, 24, 25 తేదీలు పెళ్ళిముహూర్తములు.

ఆగస్టు తిథులు

19 శని	దశమి	రా 9-15 గం వ
20 ఆది	ఏకాదశి	రా 10-38 ,,
21 సోమ	ద్వాదశి	రా 11-37 ,,
22 మం	గళ త్రయోదశి	రా 12-14 ,,
23 బుధ	చతుర్దశి	రా 12-22 ,,
24 గురు	పూర్ణిమ	రా 12-04 ,,
	అనంతనోపాశత్రం	
25 శుక్ర	పాడ్యమి	రా 11-04 ,,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

తిక్కన, పాల్కురికి, శ్రీకృష్ణదేవరాయలు, వేమన, గురజాడ

తెలుగుకు పట్టంగట్టిన ఐదుగురు చైతన్యవంతులపై సమగ్ర పరిశీలనలు

జీవితం పట్ల సమ్యక్ దృష్టి విస్తృత రాశికి దోహదం చేసినవి రెండని ఒక మహాసుభావుడు అన్నాడు. మొదటిది సాహితీ మిత్రత్వం, సమాలోచనం. రెండవది విస్తృతమైన దేశపర్యటన. రెండవది అందరికీ అందుబాటులోనిదికాదు కాని సాహిత్య సమాలోచన, మిత్రత్వము సులభసాధ్యము – అలవరచుకోవాలనే మనస్సుమాత్రం వుండాలి.

సాహితీ మిత్రత్వమైనా కొత్తపుంతల్లో పోవాలి. శబ్దార్థములపై అధికారం సంపాదించుకోవడంతోనే సరిపోదు. ఒక కవి, ఒక రచయిత కొత్తయుగానికి పునాదివేశాడంటే అది సాధారణంగా అనాటి సంప్రదాయాలపైనేవుంటుంది కొత్తప్రయోగాలు, కొత్తమెరుగులు, కొత్త దృక్కోణం నుండి పరిశీలన రచయిత ప్రతిభా వ్యుత్పత్తులపై ఆధారపడి వుండటం ఎంత సామాన్యమో అనాటి కాలమాన పరిస్థితుల పరిమితులపై ఆధారపడి వుండడంకూడా సహజమే. అందుకనే షేక్స్‌పియరుకంటే తను గొప్పవాడినని సగర్వంగా బెర్నార్డుషా చెప్పుకునేవాడు. ఆ విధంగా రచనలను అర్థం చేసుకోవడంలోనే సాహితీ మిత్రత్వం ప్రోత్సహించాలి.

నిజానికి యువభారతి రాజధానిలో చేస్తున్న కృషి అదే. నామట్టుకు నాకు "చైతన్యలహరి" ఉపన్యాస పరంపరలో ద్యోతకమయింది యీ కృషే. చవుకబారు సాహిత్యం పరిచయడంతో వెర్రితలలు వేస్తున్న యువతరంలో కొత్త అభిరుచులను పెంచి, తెలుగుదనం మరింత తొణికిసలాడింది, సాహిత్యం సమాజాన్ని చైతన్యవంతంగా భావసమైక్య సాధనంగా చేయాలని యువభారతి తలపెట్టిన మంచి పని "చైతన్యలహరి" ఉపన్యాసాలు.

పెద్దల సహాయ సహకారాలతో సామాన్యుని హృదయంలో సైతం సాహిత్యం మహాశిలా మొలకలెత్తాలని, చిన్నదీపాన్నయినా వెలిగించి చుట్టూరా అవరించుకుని వున్న చీకటిని కొంతవరకైనా తొలగించాలని యువభారతి తొమ్మిది సంవత్సరాలుగా ప్రయత్నిస్తున్నది; నానాటికి కృషి సఫలమవుతోంది. రాజధానిలో సాహిత్యసభలకు

> **హైదరాబాదులో యువభారతి 'చైతన్య లహరి'**
>
> ★
>
> **మా విలేఖరి**

కొదవలేదు; అందులో యువకుల సంఖ్య పరిమితము. కాని యువతీ యువకులు లెక్కకుమించి పాల్గొంటున్నారు యీ యువభారతి కార్యక్రమాల్లో–నిజంగా అది యువభారతే.

రాజధానిలో సారస్వత సభలు అనాదిగా పెద్దఎత్తున జరిగే స్థలాలు రెండే. ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు, కృష్ణదేవరాయ భాషానిలయము. ఇటీవల రవీంద్రభారతి, సాహిత్య అకాడమీలు కూడా చేరాయి. గత సంవత్సరం ఏర్పాటుచేసిన "కావ్యలహరి" ఉపన్యాసాలు జయప్రదం కావడంతో కలిగిన ఉత్సాహంతో యీ ఏడు "చైతన్యలహరి" ఉపన్యాసాలు ఏర్పాటు చేసింది యువభారతి. జూలై 9 నుండి ప్రతి ఆదివారం సాయంత్రం ప్రారంభమయిన యీ ఉపన్యాస మంజరి నావరకు సాహిత్య తపస్సుగాను, యజ్ఞంగాను అనిపించింది. ఏదిఏమైనా సరే 6-30 గంటలకు కార్యక్రమం ప్రారంభం కావల్సిందే. పరిషత్తు ఆవరణమంతా సాహితీవాతావరణంతో నిండేది. కలకలలాడుతున్న యువతీ యువకులు యీ కార్యక్రమం అంతా తమ ఇంటి పెళ్ళిగానే పనులలో నిమగ్నులవడం చూస్తే ఎంతో ముచ్చటయేది. అందోళనలువస్తే విధ్వంసనా కాండకు వెనుతీయని యువశక్తియేనా ఇది అనిపించింది.

ఏమూలకు వెళ్ళినా సాహితీ వాసన కళోద్దీపకమయిన వాతావరణం ప్రత్యేక అకర్షణ. గుమ్మంలో అడుగు పెట్టగానే స్వాగతం-చక్కటి గులాబీ, వారి కార్యక్రమాల వివరాలు, సువాసన వెదజల్లే చల్లటి సెంటుతో, సుశిక్షణతో కార్యక్రమ నిర్వహణ అంతకంతటి ఆహ్లాదకరంగా వుంటుంది. వందలుకొలది వచ్చిన శ్రోతలలో మహిళలకూడా సగభాగం ఉండేవారు.

పోతే "చైతన్యలహరి" కార్యక్రమాలు గురించి. ఈవారం (అగస్టు 6) యీమహాయజ్ఞం పూర్తయింది. అందుకోసం అక్కడ ప్రారంభిస్తాను. మార్గదేశకవిజ్ఞానవంతులలో సాహిత్యాగ్ని ఓలలాడించిన చైతన్య మూర్తులయిన అయిదుగురు కవుల రచనలు, తరతరాలవారికి వారు చూపిన ఉన్నతపథాలు యీ ఉపన్యాసాలకు వస్తువ. కవిబ్రహ్మ తిక్కన సోమయాజి, దేశికవితానవధుడు పాల్కురికి సోమనాథుడు, సాహితీ సమరాంగణ సార్వభౌములు శ్రీకృష్ణదేవరాయలు,

—తరువ 10 వ పేజీలో

చదలువాడవారి

'శ్రీమద్భాగవతము'

—ఒక ప్రతివిమర్శ

26-7-72 'జమీన్ రైతు'లో శ్రీ చదలువాడ జయరామశాస్త్రిగారి 'భాగవతము'పై శ్రీ 'మాతభూషి' విమర్శను చూచినతర్వాత ఈ క్రింది వంక్తులు వ్రాయక తప్పినదికాదు–

❶ "ఇన్నినాళ్ళకు భాగవతమునకు టీక లేదన్న కొఱకను" చదలువాడవారు తీర్చినారని వ్రాసినారు. నేటికి సుమారు 84 సంవత్సరములకు పూర్వము 'శ్రీమద్భాగవతస్యాథ విశ్వనాథవివక్షితా'అను వచనముచే శ్రీ ములుకట్ల విశ్వనాథశాస్త్రి అను వండితునిచే దశమస్కంధ పూర్వోత్తర భాగములకు మాత్రమే ప్రతిపదార్థాంధ్ర టీక వ్రాయబడినది. ఇయ్యది శ్రీధరాచార్య కృత భావార్థదీపికాఖ్య వ్యాఖ్యావిశిష్టము. అవసరమైనచోట్ల విశేషార్థములుకూడ వ్రాయబడినవి. ములుకట్ల రామలింగశాస్త్రిచే మద్రాసునందుండిన శారదా నిలయ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రితము.

❷ "సుమారు పది వ్యాఖ్యానగ్రంథములను పరిశీలించి వ్రాయబడిన ఈ గ్రంథము" -వ్యాఖ్యానములు, టిప్పణులు, వివరణములు సుమారు 30 వరకుగలవు.

❸ "పరేతాన్ – చనిపోయినవారు (గోపబాలురు) వచ్చినదెక్కడ? అసలు చావలేదుగదా? 26 వ శ్లోకమున నగిర్ణా॥–

> **మామిడిపూడి లక్ష్మీకాంతశర్మ**

మ్రింగబడలేదు అని యున్నది. కావున పరేతాన్ అను పదమునకు మృతప్రాయులు అనియే యుండవలసినది"–

పరేతాన్ అనగా మృతినొందినవారల యే అర్థము చెప్పవలయును. ఆ శ్లోకమునందే 'స్వయాదృష్ట్యా–తనచూపుచేత (ఆ చూపు అమృతమును వర్షించెడిది) ఈ స్థలమున శ్రీధరులవారు స్వయా అమృతవర్షిణ్యా దృష్ట్యే'అన్నారు. పునఃసురల ఉత్థాపన-జీవించింది అగా. అందుచే చావక యున్న వారికి అమృతమును వర్షించెడి చూపెందులకు? చచ్చినవారలు కనుకనే వారలను మరల బ్రతికించుటయనట కుదురుచున్నది

ఈ స్థలమున పోతనగారు 481 వ పద్యమున 'కారుణ్యామృతవృష్టి చేత బ్రదుకంగాబాడి' అని యన్నారు. అట్టే 486 పద్యమున– 'పద్మాక్షుండు ప్రేరిన్ భూమిరేతెంచి నే। డీ వత్సార్భకుల్ భుజంగపతి హింసింపంగ నీల్గాలకుం। డే వెంటన్ బ్రదికించె మేలనుచు నూహించెన్ గడుజ నివ్వెఱ' అను బ్రహ్మావచనముచేగూడ చచ్చినవారే బ్రతికిరనుట న్యాయము.

'నగిర్ణా' అనుటనుగూర్చి – శాస్త్రకృష్టాస్య సుజాఠరోదరంపరం నగీర్ణా॥ శిశవస్సవత్సకాః॥ ప్రతీక్షమాణేన బకారివేశనం హతస్వకాంతస్మరణే నరక్షసా

పై శ్లోకమున–"బకారివేశనం=శ్రీకృష్ణునియొక్క ప్రవేశించుటను.
ప్రతీక్షమాణేన=చూచుచు. డెవాడగు
రక్షసా = అఘాసురునిచేత
నగిర్ణాః = భక్షింపబడరైరి"

ఇచ్చట సందర్భమునుసరించి మాతభూషివారి ఇష్టమునకు విరోధము కల్గుచున్నది. ముందుముందుగా లేదూడలు, గోపబాలురు

—తరువ 10వ పేజీలో

ప్రశ్నోత్తరావళి

ఎం. డి. హసన్ అలీ — బుచ్చి
నటనలో రామారావు నాగేశ్వరరావు, నాగేశ్వరరావు రామారావు అతే?
★ నటనగానే వుంటుంది!

సి. శ్రీనివాసులు — గూడూరు
'మానవుడు - దానవుడు'పై మీ అభిప్రాయం?
★ అనుభవం లేనివారు తీసిన చిత్రంలా వుంది.

ఎస్. సదాశివరావు — గుడూరు
జమున ఎన్. టి. రామారావు కలిసి నటించడంలేదెందుచేత?
★ ఇప్పుడొక చిత్రంలో నటిస్తున్నారు.

పి. కోటేశ్వరయ్య — నక్కవారిపాలెం
విడుదలకు సిద్ధంగా వున్న నాగేశ్వరరావు చిత్రాలేవి?
★ 'అభిమానవంతులు' రాబోతుంది.

ఎం. నాగశంకర్ — కుల్లూరు
'మానవుడు – దానవుడు'లో శోభన్ బాబు చిన్నప్పుడు అక్కను బలాత్కరించిన వాడిని పెద్దయిన తర్వాత గుర్తుపట్టగా, తన అక్క నెలాగుర్తించలేకపోయాడు?
★ గుర్తువస్తే ఆ కుంటికథ అలానడవదు.

ఎస్. ప్రభాకర్ — నెల్లూరు
మీరిదివరకు నటుల అడ్రసులు అడిగితే చెప్పేవారుకారు. ఇప్పుడు చెప్తున్నారు. వాళ్ళ చెప్పమన్నారా?
★ అడ్రసు మారితేనే జవాబులిచ్చాను. అంతేకాని నటీనటుల ఇష్టాయిష్టాలనుబట్టి కాదు.

టి. వెంకటప్పయ్య — ఈదూరు
మా ప్రశ్నలకింత ఓపిగ్గా సమాధానాలిస్తున్నందుకు మీకు 'జమీన్ రైతు' ఎంత ముట్టచెప్తుందండీ?
★ మీకుకావల్సింది సమాధానాలే ఆ వివరాలెందుకు?

ఎం. ఈశ్వరయ్య — వీరంపల్లి
వాణిశ్రీకి అవార్డు వస్తుందా?
★ ఎందుకు రాకూడదు?

కె. ఈశ్వరరావు — నెల్లూరు
డి. వి. ఎస్. రాజా సెన్సారు సభ్యుడయ్యాడు కదా మరి రామారావు తన చిత్రాలపై పాక్షికంగా వ్యవహరిస్తారేమో?
★ రాజాగారు సెన్సారుబోర్డు మెంబరు కాలేదు; ఛేంబర్ కార్యదర్శి అయ్యారు.

ఆయినా ఆయన చాలా పెద్ద మనిషి. అలాంటిది అనుకుంటగట్టకండి.

ఎం. హనుమంతరావు — నెల్లూరు
హేమమాలిని నటించిన మొదటి తెలుగు చిత్రం 'శ్రీకృష్ణవిజయం' అన్నారు మీరు. కాని ఆమె 'పాండవ వనవాసం'లో నృత్యం చేసిందికదా?
★ నిజమే.

జి. వి. డి. రమాకాంత్ — నెల్లూరు
'మానవుడు–దానవుడు' చిత్రం పాపులారిటీకన్నా పబ్లిసిటీ ఎక్కువగావుంది. కాదా?
★ కాంప్లిమెంటు ఆ పేపరులో వచ్చాయి.

వి. యానాదిశెట్టి — కలేరు
రామకృష్ణా ఎన్. ఎ. టి వారి 'చాణక్య శపథం' ప్రారంభమైందా?

> **ప్రశ్నలను ...**
> పాఠకుల ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపాలి
> **కొలను బ్రహ్మానందరావు,**
> 7–నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
> టి. నగర్, మద్రాసు–17.

★ లేదు.

పి. యుగంధరరెడ్డి — గూడూరు
'పెద్దక్కయ్య' చిత్రనిర్మాతలు 'దాశరథి రాముడు' తీస్తామన్నారు. ఏమైంది?
★ ఛాలెంజ్ చేసి, పూనెనుండి మకాం ఎత్తేశారు.

ఎం. డి. ఖాదర్‌హుస్సేన్ — కావలి
బెత్తగ్రైస్ చిత్రాలను రంగుల్లో నిర్మించగల్గుతున్నారు కొందరు; కుటుంబగాథలు కల చిత్రాలను రంగుల్లో నిర్మించడానికి సంశయిస్తున్నారు. కారణం?
★ అందమైన అమ్మాయికి అలంకారాలెందుకు?

మంకిశ్రీ — కావలి
నటసామ్రాట్‌ను నాట్యసామ్రాట్ అంటే బాగుంటుందికదూ?
★ ఏమైనా అనవచ్చు.

పహవా — కావలి
తెలుగు సినిమా జర్నలిస్టుల్లో కొందరు

—తరువ 10 వ పేజీలో

రైతులకు మంచి అవకాశం

కావలి తాలూకా రైతులకు 9% వడ్డీరేటుతో 10 సంవత్సరముల వాయిదాలమీద దీర్ఘకాలిక ఋణములు శీఘ్రకాలంలో

కావలి సహకార భూమి తనఖాబ్యాంకు

(నెం. వి 332)

వారు యీ క్రిందిపనులకు అప్పులిచ్చెదరు.

1) పొగాకు బారన్లు నిర్మించుటకు
2) ఫారం హౌసస్ నిర్మించుటకు
3) పశువు కొట్టములకు
4) పండ్లతోటలు వేయుటకు
5) మెట్ట పొలములను మాగాణిగా మార్చుటకు
6) పొలములను చదునుచేయుటకు
7) పొలములందు మురుగునీరు పోవుటకుగాను మురికికాలువలు కట్టుటకు
8) సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీలలో షేర్లుకొనుట
9) పొలములకు పాటిమట్టి తోలుటకుగాను
10) వెనుకబడినవారు భూములను కొనుటకు
11) తనఖాబ్యాంకునకు తాకట్టుపెట్టు పొలములమీద యిదివరకేయున్న అడుమానపు అప్పులను తీర్చుకొనుటకు.

గొట్టిపాటి కొండపనాయుడు,
అధ్యక్షులు, భూమితనఖాబ్యాంకు - కావలి.

రాజమండ్రి సబార్డినేటు జడ్జిగారి కోర్టులో

E. P. 299 of 71 S. C. 55 of 71
యూళ్ళ గురవ్యాయ —డి. హో.
గాజ్జపూతి రంగరాజు వగైరా —ప్రతివాద్లు.

ఈ నెంబరులో ప్రతివాదుల యిన్వేలసిన డిక్రీలాకీ వారంటు అర్యుం వగైరా రాబట్టుకొనేందుకు 1-వ ప్రతివాది గొర్రె పూడి గంగరాజుకు హక్కుభుక్తములుగల ఐవు షెడ్యూలు ఆస్తిని బహిరంగముగా హైకోర్టువారియెదట 19-9-72 నం. తేదీన వేలంవేయబడును. గాన పాడదలచినవారు పైతేదీ వుదయం 11 గంటలలగాయతు పాడుకొనవచ్చును. తక్కిన్న వాటి అడ్వకేటు గారి ఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు: తూర్పుగోదావరిజిల్లా రాజమండ్రి తాలూకా కోరుకొండ సబురిజిస్ట్రారులో చేరిన కృష్ణ పాలెం గ్రామం తా॥ జిరాయితీ మెర్క పట్టా ఆర్. యస్. నెం. 177/2 యు 1-11 టుకు 1-వ ప్రతివాది తాలూకు యు 0-55⅜ టుభూమి (0-35⅜ హె.) హద్దులు: [తూ] మండిగ సద్దు అమ్మగారి భూమి [ద] యీ నెంబరులో గొజ్జపూతి సూర్యారావుగారి సగం వాటా [ప] పోరంబోకు కాల్వ [ఉ] షేక్ సిద్దిక్‌సాహెబు వగైరాలభూమి ఈ హద్దుల మధ్య యు 0-55⅜ టుకు (0-35⅜ హె.) భూమిన్ని ఇందలి నానావిధ ఫలవృక్షములను యీజమెంటు హక్కులతోసహా వేలం కాబడును. గాన పాడుకొ, దలచిన వారు హైకోర్టువారియెదుట పాడుకొనవలెను.

—యం. వి. వి. యస్. ఆర్. శర్మ.
డి హో. అడ్వకేటు.

అమలాపురం సబార్డినేటు జడ్జికోర్టులో

స్మాలుకాజు నెం. 266/67 ఇ. పి. 54/72
శిష్టా సూర్యనారాయణమూర్తి అనే సూర్యనారాయణగారు —వాది.
కోటవల్లి శేషారావు —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరున వాదికి ప్రతివాది తా॥ స్థిరాస్తి జప్తుగాబడి వేలంకురాబడి 26-9-72 తేదికి వాయిదా బవున్నందున సదరు వేలంలో పాడుకోదలచినవారు వచ్చి వేలం పాడుకోవలెను

వేలం ఆస్తుల వివరం: అమలాపురం తాలూకా, అమలాపురం సబురిజిస్ట్రారులో చేరిన సూరసాని యానం గ్రామం తా॥ 1) జిరాయితీ ఏల్లం పాత సర్వే నెం 140 కొత్త సర్వే నెం 140/3 పూరా 0-53టు 2144-53 చ.మీ గలది 2-వ ప్రతి జిరాయితీవల్లం పాత సర్వే నెం 225/3 కొత్త సర్వేనెం. 225/3 పూరా యు 1-45 టుకు 5867.94 చ. మీ. గలది, 3-వప్రతి జిరాయితీవల్లం పాత సర్వే నెం 223/4 కొత్త సర్వే నెం. 223/4 పూరా ఎ 1-07 టుకు 4330-14 చ.మీ. గలది వెరశి 3 ప్రతులు తా॥ యు 3-05 టు భూములు నానాఫల వృక్షములు వగైరాలు వేలంకాబడును.

– అక్కెల్ల వెంకటసూర్యసుబ్రహ్మణ్యం,
వాది అడ్వకేటు.

యువభారతి 'చైతన్యలహరి'

(9 వ పేజీ తరువాయి)

యోగివేమన, మహాకవి గురజాడ వీరెన్నదగిన చైతన్యలహరీమూర్తులు.

చివరి ఉపన్యాసానికి డాక్టరు సి. నారాయణరెడ్డి (సినీమా జగత్తులో 'సినారె') అధ్యక్షత్వం వహించారు. మొత్తం ఐదు ఉపన్యాసాలు సమన్వయంచేస్తూ, చైతన్య శబ్దచర్చచేసి యువభారతి ఎన్నుకున్న ఐదుగురు చైతన్యమూర్తులలోగల "తెలుగుదనం" తేటతెల్లం చేసారు. తెలుగుకు పట్టంకట్టినందునే వారు చైతన్యమూర్తులు అయ్యారని, వారందరికీ తెలుగు అభిమానమే సామాన్య గుణాంశమని కాలమాన పరిస్థితులకనుగుణంగా వారు వ్యక్తిగతంగా చేసిన సేవలను ఉటంకించారు.

"చైతన్యలహరి" ఉపన్యాసమంజరిని ఆవిష్కరించిన డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి యువభారతి తన కార్యక్రమాలను రాజధానికే పరిమితం చేసుకోకూడదని, రాష్ట్రమంతటిలోనూ కొనసాగించాలని ఉచితసలహా ఇచ్చారు. అంతకు ముందే సమావేశకర్త శ్రీ వంగల విశ్వనాథం ఆశించినంతగా ప్రోత్సాహం లభించడం లేదని తమ 'విన్నపాల'లో చెప్పుకున్నారు కూడా. ముఖ్యాతిథి శ్రీ దాశరథి గురజాడను ప్రస్తుతించారు.

ఉపన్యాసకులు డాక్టరు కొత్తపల్లి వీరభద్రరావు తాము గురజాడను మేధావిగా, కవిగా, మహామనిషిగా భావిస్తున్నామని సహేతుకంగా వివరించారు. గురజాడ అడుగుజాడలు ఆధునికులకు భాషా చైతన్యాన్ని ఎలాగు కల్పించిందో వివరించారు. స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి ముందు పుట్టినవాడు కనుక అయినరచనలు ప్రాథమ్యాన్ని, వ్యక్తికను జాతీయభావాల వెల్లువ వ్యక్తం కాకుండా గ్రహణం పట్టించేసిందని అభిప్రాయపడ్డారు. నవసాహితీ యుగానికి వైతాళికుడని నివాళులు అర్పించారు.

మొదటి ఉపన్యాసం ఉభయ కవిమిత్ర కవిబ్రహ్మపై. ఉపన్యాసకులు ఆచార్య దివాకర్ల వేంకటావధాని. సమకాలీనులు, వారి మతావలంబకులమధ్య ద్వేష వైషమ్యములు రెచ్చిపోతున్న సమయంలో మహాభారతాంధ్రీకరణకు పూనుకున్నవాడు తిక్కనసోమయాజి. వాటిని సమన్వయం చేయడానికి పూనుకొనడమే ఆయనను చైతన్యమూర్తిగా చేసియనడం కవిబ్రహ్మగా ఆయన సేవను న్యూనతపరచడమే కాగలదు. ఆయన కవిత్వంలో రమ్యమైన దేశీయనము సర్వతోముఖంగా గోచరిస్తుందన్నారు-దివాకర్ల. పండితుడుగా, ప్రౌఢకవిగా, Classist గా పెరిగిన దివాకర్ల తిక్కనసోమయాజి పాండిత్యప్రకర్షకే హెచ్చుగా సంగ్రహించడంలో విదితంలేదు. తెలుగును తెలుగువాడిలా తెలుగులా వ్రాయడమే కవిబ్రహ్మ ధ్యేయం అనేది ఆయన ఉపన్యాసంలో గౌణస్థానానికి పోయింది.

తర్వాత చైతన్యమూర్తి దేశకవితావనాధుడు పాల్కురికి సోమనాధుడు. మాట్లాడినవారు శ్రీ గడియారం రామకృష్ణశర్మ. అధ్యక్షత వహించిన శిరోమణి శేరవపంతుల నరసింహశాస్త్రి, ముఖ్య అతిథి శ్రీ పి. ఎల్. ఎన్. శాస్త్రిగార్ల ఉపన్యాసాలు శర్మగారి వ్యాసప్రసంగాన్ని ఆసక్తి విహీనంగా చేసేయి. సోమనాధుని గూర్చి పరిశోధనచేసినముఖ్యులలో శర్మగారొకరయినా సోమనాధుని చైతన్యమూర్తిని ఆవిష్కరించుటలో ఆయన సఫలత పొందలేదు. సోమనాధుని సాహిత్యకృషి, కృతులు, కన్నడ సాహిత్యం, బసవేశ్వరుని మతం ఆయనపై వేసినముద్ర సవివరంగా చర్చించారు. ఆయన అనుసరించిన సాహిత్యమర్యాదలు, కావ్యగౌరవాలను ప్రస్తావించారు. జాను తెనుగులో వ్రాస్తానని ప్రతిజ్ఞచేసిన సోమనాధుడు విఫలుడయ్యాడు. మొట్టమొదటిసారి ద్విపదను ప్రాచుర్యము నకు తెచ్చి దానికి సాహిత్యంలో పండితపామర ఆనాదరణ కల్పించిన కవి. "దేశిమార్గాదార్శకుడైన సోమనాధుడు ఒక సాహిత్య సంప్రదాయ ప్రవంతికి భగీరథ కల్పుడైన పండితుల భక్తిపూజల నందుకొనుచున్నాడు" అని నమస్కారం పెట్టారు. కాని సోమనాధుడు తరువాతి తరాలను ఏ విధంగా ప్రభావితం చేసాడు అనేది, చైతన్యవంతులను చేసాడనేదిలేదు ఉపన్యాసంలో.

తెలుగు సాహిత్యంలో కొత్తమలుపును తెచ్చిన కన్నడరాయడు శ్రీకృష్ణదేవరాయలు, కవితా కవిపోషకుడును. ఆది ఆంధ్రుల చరిత్రలో - దక్షిణాది చరిత్రలో స్వర్ణయుగం. ఈ చైతన్యమూర్తిపై శక్తి సరస్వతీపుత్ర పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యులు అధునిక విమర్శనాపద్ధతిని, సమ్యక్ దృష్టిని అలవర్చుకున్న పరిశోధకుడు. సాహిత్యసమరాంగణ చక్రవర్తిగా శ్రీకృష్ణదేవరాయలు ఏ సాహిత్యాన్ని సృష్టించాడు, ఎన్ని సమరాంగణాల్లో యీయన పేరు పొందాడు అని ఆవిదుల లోకాన్ని సవాలుచేసి సభాదృష్టిని ఆకట్టుకున్నారు శ్రీ పుట్టపర్తి. ఆముక్తమాల్యద రచనలో ఆయనపై ఇతర ద్రావిడభాషా సాహిత్యం ప్రభావాన్ని సోదాహరణంగా వివరించారు. వైష్ణవ సంప్రదాయాన్ని ఆ కావ్యంలో ఎట్లా వ్యక్తం చేసాడో తెలియచేసారు. పాండిత్యప్రకర్షగల యీ ఉపన్యాసంలో కూడా ఆ తెలుగురాయడు ఏ విధంగా చైతన్యమూర్తి అయేడో వివరణలేదు. అందుకే ఉపన్యాసమంజరి సంపాదకులు ఈ పాన్ని పూర్తిచేసారు. సంస్కృతాది కావ్యాలను రచించిన కృష్ణదేవరాయలు విద్యానగరమున తెలుగువానికి తెలుగు గద్దెవేయించి పురాణ అనువాదీకరణంనుండి ప్రబంధ పద్ధతికి దారితీసి తెలుగు సాహిత్యాన్ని కొత్త మలుపు మళ్ళించిన చైతన్యమూర్తి.

ఇట్లాగా తెలుగురాయలు తెచ్చినమలుపు నిరాఘాటంగా తెలుగు సాహిత్యాన్ని కొత్త రాజమార్గాన రెండుశతాబ్దాలు పోనిచ్చింది. ఆనాడు అధ్యక్షతవహించిన డాక్టరు జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు కృష్ణదేవరాయలు ఆముక్తమాల్యదలో ప్రజాజీవితాన్ని ఏ విధంగా ప్రతిబింబింప చేసిరో తెలిపారు. నారాయణాచార్యులుగారి "శివతాండవం" పఠన ఆనాటి కార్యక్రమానికి తురాయి.

"యోగి వేమన" పై శ్రీ మరపూరు కోదండరామరెడ్డిగారు చేసిన పరిశోధన అందరికి విదితమే. ఈనాడు సాహితీ పరిశోధకులలోవేమనపై ఆయనదేతుదిపలుకు. ఆచార్య రామానుజులు వలెనే సామాన్య సంసారులకు వివేకము, ఆధ్యాత్మిక చింతనము అందుబాటులోనికి తెచ్చినవాడు వేమన. బ్రాహ్మణాధీనమైన మంత్రము, భాష ప్రజలకు అందించిన దార్శనికుడు యోగి వేమన. చట్టావున్న సంఘంమీద తిరుగుబాటు చేయడమేకాక ఆ చైతన్యాన్ని సనాతనోన్మేషంగా యీనాటికి ఆనాటికి చిరజిమ్ముతున్నకవి ప్రవక్త.

కోదండరామరెడ్డిగారి ప్రసంగం వేమనను విశ్వజనీనుడుగా, సర్వకాలికునిగా చిత్రించింది. నెల్లూరు జిల్లా పెద్దనది పేరు వాళ్ళాతుర్యానికి-నెలవాటితనానికికూడా. రెడ్డిగారి ప్రసంగం ఈ ప్రభ్యాతికి భిన్నంగాలేదు తెలుగు నాటగద్దెం కట్టుకున్న ఆటవెలదులు వేమనకు ప్రియసాధనములు కావడంకూడా నెల్లూరు దవాననేకావచ్చు. "అల్పాక్షరములఅనల్పార్థ రచన" అన్న సోమనాధుని కావ్య లక్ష్యాన్ని వేమన ఆచరణలో చూపడమే ఆయన కవిత్వానికి అమరత్వం ప్రసాదించింది అంటే ఉత్ప్రేక్షకాదు, నిజం. ఈనాటికి తెలుగువారిగుండెల్లో గూడుకట్టుకొని ఉన్న ప్రజాకవి వేమన. మిగతా చైతన్యమూర్తులు ఏనాడయినా చెదరిపోవచ్చునేమోగాని వేమన్న మాత్రం తెలుగు వాడు తెలుగు మాట్లాడుతున్నంతకాలం చిరంజీవిగా వుండే చైతన్యమూర్తి.

కాన విశ్వతగల చైతన్యమూర్తులను ఎన్నుకొని వారిని ఒక్కసారి తెలుగువారు సంస్మరించుకొనేట్లు చేసిన యువభారతి కార్యకర్తలు కార్యశూరులు. ముస్ముందు ఇంకా ముందుచూపుతో కొత్త పుంతల్లో సాహితీమిత్రత్వం సాగిపోవాలని మా ఆకాంక్ష.

శ్రీమద్భాగవతము

(9 వ పేజీ తరువాయి)

అసురవక్షమున ప్రవేశించిరి. అయినను 'అకారప్రవేశనం ప్రతిక్షమ జీవ' – కృష్ణ ప్రవేశమును చూచుచుండిన అసురునిరెవారుభక్షించబడిరైరి. అంతియేకాని కృష్ణుడు కూడ ప్రవేశించినపిమ్మట భక్షింపబడిరేదను భావము సిద్ధించుటకు తగిన శబ్దము ఏపయు శ్లోకమున కానరాదు. కృష్ణుడు ప్రవేశించిన పిమ్మట భక్షింపబడిరనియు, ఆ క్షణమునసే కృష్ణుడు తన శరీరమును పెంచెననియు, అతడు చనిపోయినపిమ్మట వారిని కృష్ణుడు తన కృపాకటాక్ష వీక్షణముచే బ్రతికించెననియు చెప్పుట యే ఉచితము.

గోపికావస్త్రాపహరణ ఘట్టమున–
"పూతైః – పూలతో అని చెప్పినారు" అన్నారు. ఆ శ్లోకము యిది– 'గంధైర్మాల్యై స్సురభిభిః బలిభిర్ధూపదీపకైః' అనబడు పూతైః అను శబ్దమే కానరాదు.

"ఎందువలన మీరు వ్రతకర్శితులో అందువలన (వ్రతకర్శితులు కావున) నేను పరిహాసమాడను" అను అన్వయము బాగుగయున్నది!"

'అత్రాగత్యాబలాః కామం స్వం స్వం వాసః ప్రగృహ్యతాం। సత్యంబ్రవాణినోనర్మ యద్యూయం వ్రతకర్శితాః'. హే అబలాః = ఓ అబలలార, యత్ = ఏకారణముచేత, యూయం = మీరు, వ్రతకర్శితాః = వ్రతనియమముచేత కృశించినవారో, తత్ = అందువలన, అత్ర = ఇక్కటకు, ఆగత్య = వచ్చి, కామం = స్వేచ్ఛగా, స్వంస్వంవాసః = మీమీవస్త్రములు, ప్రగృహ్యతాం = స్వీకరింపుడు, సత్యం = నిజమును, బ్రవాణి = చెప్పుచున్నాను, నోనర్మ = ఎగతాళికాదు.

ఏకారణముచేతనైతే మీరు వ్రత నియమముచేత కృశించినవారైతిరో అనగా నన్నే పతిగాగోరి కాత్యాయనీవ్రత నియమముచే కృశించినవారైతిరో ఆ కారణముచే నావద్దకువచ్చి మీమీవస్త్రములను గ్రహింపుడు. నేనబద్ధమాడను. పరిహాసముకాదు. మరియు ఇట 'ఏ పరబ్రహ్మోపాసనముచే మీరు కృశించితిరో ఆ కారణముచే దేహాభిమానమును వదలినవారలై పరమేశ్వరుడనైన నన్ను పొందిపుడు. మీ వ్రతఫల మదియేకదా' అని యంతరార్థము.

ప్రశ్నోత్తరావళి

(9 వ పేజీతరువాయి)

చిత్రాలను చెప్పడానికి భయపడుతున్నారు అన్నారు. మీరు గప్పాక్తి విమర్శకులని గమనించాను. నా అభినందన అందుకోండి–

★ ఆ విషయం తెలుసుకోడానికి ఇంత ఆలస్యం కావడం ఆశ్చర్యంగావుంది.

ఎం వి.ఎస్. ప్రభాకర్ నెల్లూరు
అనవసరమైన సినిమాపాటలు లేదా మోటో విని ఆనందించినవారే ప్రక్కింటి అబ్బాయి తన రేడియోలో ఎవర్ని పెట్టే శింపకుండా పాడుకొంటే విసుక్కొంటారు. ఎందుచేతనంటారు?
★ అది సినిమా, ఇది జీవితం. అదే తేడా! తమది స్వానుభవమా?

యు. పి. నరసింహులు చేర్ల
డి వి ఎస్. వాయ రామారావు, ఐమ్మలితతో హిందీచిత్రం 'ఐరిదార్'ను తెలుగులో నిర్మిస్తారట నిజమేనా?
★ కాదు.

పి. హరిప్రసాద్ కావలి
'వండంటికాపురం' కథా రచయిత నటుడు ప్రభాకరరెడ్డేనా?
★ అవును.

సి. వెంకటరావు కావలి
రామారావు సోదరుడుగా ఎం. జి. ఆర్. నటిస్తే?
★ వేదికమీద రామారావు యం. జి. ఆర్. ను 'అన్నగారు' అంటారు అంతవరకే.

వై. వెంకటరమణారెడ్డి అలిమిలి
ఎం. ఎస్. రెడ్డి దలంతో తీస్తున్న చిత్రమేది? అందులో నాయికెవరు?
★ 'ఊరికి ఉపకారి'. ఆరతి.

షేక్ చాంద్ నాయుడుపేట
'మైపాడు బీచ్ వాక్య' అనే పేరుతో మైపాడు వాళ్యను చిత్రంగాతీస్తే...?
★ కథా ప్రయోజనం లేదుకాని, అలాటి సంఘటనలు యిప్పుడు క్రైమ్ చిత్రాల్లో వుంటున్నాయి

వి. రామారావు జోగిపేట
దర్శకత్వంలో అనుభవం లేకపోయినా పత్రికల్లో డబ్బాయించుకు టున్నవారిపై మీ వుద్దేశ్యం?
★ వాయిస్తున్నవాళ్ళనే అడగరాదూ?

ఒ. చెంచయ్య నెల్లూరు
'వండంటి కాపురం'లో అన్నదమ్ముల్లో రంగారావుకు వివాహం కాలేదేం?
★ కథ మొదలయ్యేటప్పటికి అతని భార్య చనిపోయింది.

ఆర్. వి. రాజు నెల్లూరు
'మానవుడు-దానవుడు' వాల్‌పోస్టర్ పై 'ఇది ఉమాశ్రీవారి చిత్రం' అని వ్రాయడంలో ఉద్దేశం?
★ జాగ్రత్త అని!

విస్సా నెల్లూరు
'మానవుడు-దానవుడు' రామారావు, వాణిశ్రీలతో రంగుల్లో నిర్మించి వుంటే బ్రహ్మాండమైన విజయాన్ని పొందివుండేదంటాను!
★ అది కథాగమనమే అంత. ఎవరు తీసినా అంతే.

టి. రామాంజనేయులు కడప
శోభన్‌బాబు, ఎస్. వి. రంగారావులతో ఐడేలి ఫిలిమ్స్ వారు చిత్రం నిర్మిస్తున్నారా?
★ మళ్ళీ ప్రారంభమౌతుంది. ఈ నెలలో పూర్తవుతుందట

ఎం. ఎ. అక్తర్ ఇందుకూరుపేట
నాగేశ్వరరావు త్రాగుబోతుగా తప్ప వేరే వేషాల్లో రాణించలేదంటాను రామారావులాగా. ఏమంటారు?
★ త్రాగుబోతుగా ఎవరైతే రావడం లేదు. మీ అభిప్రాయంతో ఏకీభవించను.

కమిటీ సిఫారసులు

(4 వ పేజీ తరువాయి)

అని రావుతుఏర్పేటప్పటికి ఎంత ఖర్చు అవుతుంది! కావు ప్రతిసంవత్సరం వుంటుందన్న నమ్మకంకూడాలేదు. పెనుగాలులకు, తుఫానులకు, పండ్లు అవశ్యంగా రాలిపోవటమేకాక, చెట్లు కూలిపోతేకదా– కావున తోటలను మాగాణిభూములుగా ఎంచటం తగనవని–

నీటివసరున్న మెట్టభూమిని, మాగాణిభూమిగాపరిగణించాలని మరొక సిఫారసు.

మెట్టభూమిలెవ్వరూ, మాగాణిభూమి కాలేదు. నీరు దానంతటది పారేభూమి అయితే, మాగాణిసాగే చేస్తారు. చుట్టు ప్రక్కల నీరుండి దానిని పైకితోడనెత్తియో, లేక బోరింగునుండి నీరు పంపుసెట్టుద్వారా వుపయోగించుకొనియో, రైతు వ్యయప్రయాసలకులోనై, తడుపుకొన్న మెట్టభూములను, మాగాణిభూములుగా పరిగణించాలనటం పొరపాటు.

ఆత్మకూరు అలజడి (5వపేజీకొరవ)

కాదు! ఐదీ కార్డ్ వారిలో వది పదిహేనేళ్లు ఒకేచోట పాతుకొని పోయినవారున్నారు; మూడేళ్ళకు దించినవారున్నారు. అటువంటి వాళ్ళను బదలీ చేయడం తప్పు ఎవరు చెప్పగలరు? అటువంటి బదలీలను ఎవరు ఆక్షేపించగలరు? కాని- అప్పీల్సువల్‌తో జరిగిన బదలీలు కావిని. అసూత్రంతో జరిగివుంటే ఎవ్వరూ నోరెత్తకపోదురు; పైగా అంత స్పష్టంగా చేసినందుకు పెళసిడెంటును, వి.డి.ఓ.ను అభినందించి తీరాలి.

కాని ఈ బదలీలు అటువంటివికాదు. కేవలం రాజకీయ కారణాలతో, వ్యక్తిగత ద్వేషంతో సంకుచితంగా జరిగిన బదలీలివి. అడిగేవాడు లేడని చేసిన బదలీలివి. ఏరుంపే వదేళ్ళనుండి, పాతికేళ్ళనుండి ఒకేచోట వున్నవారున్నారు వాళ్ళను కదలించని సాదృశ్యాలన్నాయి. వద్ని సంవత్సరంకూడా కానివారున్నారు. అవదా హరణలూ వున్నాయి. ఎక్కువకాలం ఒకచోట వున్నందుకే బదలీచేస్తే, అబదలీ గత సంవత్సరం ఎందుకు జరగ్మాడదు? అంతకుముందు ఎందుకు జరగ్మాడదు? అందువల్లనే కేవలం గుడ్డి ద్వేషంతో జరిగిన బదలీఅనవలసి వస్తున్నది.

ఈ బదలీల వ్యవహారం ఎంత అసహ్యంగా తయారవుతుందంటే, కొందరు టీచర్లు కలెక్టరునుండి స్టే పొందగలుగుతున్నారు, కొందరు వ్యక్తిగత వత్తరువులు సంపాదించగలుగుతున్నారు, కొందరు హైకోర్టు సహాయాన్ని ఆర్థిస్తున్నారు. దీని వల్ల సమితి, సమితి పాలకులు చుల్కనై పోతున్నారు, అపహాస్యంపాలవుతున్నారు. పరిస్థితులిట్లనే కొనసాగితే, సమితి పాలకులు ఇట్లనే వ్యవహరిస్తే, వాళ్ళుస్తే లేది నిలబడే టీచరు కూడా ఎండబోడు! అవిధంగా పదువులొగొట్టుకోబోతారు పిట్ల!

ఈ పరిస్థితులు చక్కబడాలి. సమితులు- టీచర్లమధ్య అహితం పెరక్కుండా చూడాలి. ప్రతి సమితిలో మూడునంవత్సరాలకు మించి ఒకచోటవున్న టీచర్లను తొలగించాలి తయారుచేయించాలి; దానిప్రకారం బదలీలు జరగాలి. రాజకీయ కారణాలతోనో, వ్యక్తిగత కారణాలతోనో బదలీలు చేస్తే కఠినమైనచర్య తీసుకునేట్టుండాలి. ఈ పని కలెక్టరు పార్టసారథిగారు చేయాలి. వారు చేయగలరనే ఆశిస్తాం. లేకుంటే సమితుల్లో చదువులు మరీ పూజ్యమైపోతాయి; అధ్యాపకులు పూర్తిగా రాజకీయవాదులైపోతారు!

' ' '

అత్మకూరు, ఉదయగిరి సమితులది మరీ రచ్చగావుంది. కోపూరు వగైరాలది అమధ్య విసబడింది, మళ్ళీరద్దుచణిగింది ఈ రెండుసమితుల్లోనే ఘర్షణ పెరిగిపోతున్నది. ఉపాధ్యాయులు వంటరివాళ్ళు కాదు; వాళ్ళకు బలమైన సంఘంవుంది; అ సంఘానికి కాసనమండలిలో నోరుకలిగిన వ్యక్తి ధులున్నారు. అన్యాయానికి గురైనవాడు, ఆర్తిలో వున్నవాడు వారి అస్త్ర యా న్ని కొంక తప్పదు. అవిష యాన్ని ఈ సమితిరాజులు కట్టుదెర దిగుర్తిందాలి!

ఆత్మకూరు వి డి ఓ చేస్తున్న అక్ర మాలకు అంతులేకుండావుందని, అనున్న వెంటనే బదలీచేసి న్యాయవిచారణ జరిపించవలసిందని జిల్లాపరిషత్ ఓరీ టీచర్స యూనియన్ ఒక తీర్మానం చేసింది ఆ తీర్మానంలో యూనియన్ వి. డి. ఓ మీద అనేక ఆరోపణలు చేసింది. వి డి ఓ ప్రభుత్వోద్యోగిగాకాక, ఒక గ్రూపు రాజకీయ నాయకుడుగా వ్యవహరిస్తూ, యూనియన్ కార్యకర్తలను విచక్షణారహితంగా బదలీలు చేస్తున్నాడని; తమ అభ్యంతరములను చెప్పుకోబోయిన వుపాధ్యాయులను దూషించి, వారిపట్ల దురుసుగావ్యవహరిస్తున్నాడని, సీనియారిటీలు మరుగు పరుస్తున్నాడని; తన ఎదుట అయిన విద్యా విభాగం గురించి స్థానిక టీచర్స్ కాంగ్రెస్ ఛానుబంధ సంఘం, వుపాధ్యాయులను బెదరించి, తాను సృష్టించిన ఉపాధ్యాయ సంఘంలో చేరమని నిర్బంధిస్తున్నాడని; అధ్యాపక తీరును, అధ్యాపక వి. ఎ. లోపల వుపాధ్యాయులను పొలిస్ చేత భయపెట్టింది, రిలీవ్ చేయిస్తున్నాడని టీచర్స్ యూనియన్ అ తీర్మానంలో ఆరోపించింది. అతనిని వెంటనే బదలీ చేసి, న్యాయ విచారణ జరిపితే అతను చేసిన అక్రమాలన్నీ వెల్లడి కాగలవని వెల్లడించింది.

ఇదిబ్బావుంటే వి. డి. ఓ బదలీ చేసిన గలుగను టీచర్లు – ఎస్. వి. రమణయ్య (దింతలపాళెం), సి హెచ్. శ్రీరాములు నాయుడు (చండవడియ), ఎస్ మహాలక్ష్మీదేవి (రాజవోలు), వి. సుందర కాలయ్య (కోలగట్ల) మీ బదలీలను రద్దు చేసి, వారిని పూర్వస్థానాలకే మార్చవలసిందిగా వ్యక్తుక్య విద్యాశాఖ వత్తరవు చేసింది. శాసనమండలి సభ్యుడు శ్రీ సింగరాజు రామకృష్ణయ్య రాయబారంమీద మంత్రిగారు ఈ వత్తరవు చేసినట్లున్నారు. 5 తేది గల ఈ వత్తరవు నిన్న ఆయా టీచర్లకు, జిల్లా విద్యాశాఖాధికారికి, రామకృష్ణయ్యగారికి చేరాయికాని, అత్మకూరు సమితివారికి మాత్రం తమకు చేరలేదంటారట (16 తేదీనాటికి). ఎవరికి చేరింది ఇంకొరికి ఎట్లా చేరకుండా పోతుంది? ఈ విధంగా వ్రభుత్వ వుత్తరవునుకూడా వి. డి. ఓ. తారుమారు చేయడం శేదనుకోవలసి వస్తుంది. లేదా ఈ లోగా ఆ వత్తరవును రద్దుచేయించుకోవచ్చుననే నమ్మకమైనా అయివుండాలి.

ఏమైనా అత్మకూరులో సమితి-టీచర్ల మధ్య మ ర్ష ణ పెరిగిపోతున్నది అది మందిదికాదు. కలెక్టరుగారు వెంటనే తీర్మానం రద్దు చేసి, విచారణ జరిపి, పరిస్థితిని చక్కదిద్దడం అవసరంవుంది.

' ' '

ఉదయగిరి వి. డి. ఓ. విషయంలో కూడా పెద్ద అలజడివుంది

సమితి ఉపాధ్యాయ పెరశేషా జరై 30 తేదీ సమావేశమై బాలై నెల్లో వి. డి. ఓ చేసిన బదలీలమీద సమగ్రమైన విచారణ జరిపి-బాధితుల వివరాలు సేకరించుటకు తీర్మానించింది. స్థానిక పొరిటీవర్గాలకు మేనుండి ఇన్ఫ్లుయెన్సు తీవ్రాలిన్యాక పోవడం, ఫ్రాతుక్య వత్తరవును బుద్ధిపూర్వకంగా వి. డి. ఓ తృణీకరించడమేనని భావిస్తూ, ఈ విషయంలో వెంటనే చర్య తీసుకోవలసిందిగా కలెక్టరుగారికి విజ్ఞప్తిచేస్తూ మరో తీర్మానంగావించబడింది బదలీలు కవక్షణా రహితంగా వున్నాయని, అకారణంగా ఒక వుపాధ్యాయుణ్ణి వారంలో మూడుబోట్లకు బదలీ చేసిన వుదంతాలున్నాయంటూ, వి. డి. ఓ. చర్యలను గర్హిస్తూ ఇంకోతీర్మానం గావించబడింది. కలెక్టరు గారు స్వయంగా విచారణ జరిపి, విద్యారంగంలో శాంతిని నెలకొల్పవలసిందిగా కోరబడింది.

ఉదయగిరి వందాయితీ సభ్యుడు శ్రీ ఛాదర్‌వల్లి ఒక ప్రకటనలో, వి. డి. ఓ. అక్రమబదిలీలనుగూర్చి విచారిస్తూ, కలెక్టరు గారు విచారించాలని కోరుతున్నారు.

— —

వింజమూరు
(5వ పేజీ కొరవ)

-ఇదీ మొదటివార్త. రెండవ శేఖరూ చదవండి ఇతను సమితి సభ్యుడు, జమీరైతు చందాదారుకూడా-

8 తేదీ నేను వొట్లగూడూరు బస్సులో పోతున్నాను. సాయంత్రం అరుగంటలకు వింజమూరు చేరింది. వైగం పందర్ అయినందున అక్కడ ఎక్కువసేపు ఉన్నది. రాచవారిపల్లె వ్యయాజీవుడు గున్న కొండారెడ్డి (60), ఉప్పుపూరంనాపి పెద్ది రెడ్డి నరసింహారెడ్డి (50) బస్సునుండి క్రిందికి దిగి మాత్రవిసర్జన చేసివచ్చి; కొండారెడ్డి బస్సు వెనుక నిలబడివుండగా పొలస్వామి ఒకబిచ్చి అచ్చట ఆగింది. అందులో నుండి దిగిన కలిగిరి బస్ ఐ కొండారెడ్డిని ఎవరని అడుగుతూ చెప్పే ది విని పించుకోకుండా మొదటివ రెండు దెబ్బలు కొట్టి క్రోశాడు. తర్వాత అతను బస్ ఎక్కికూర్చున్నాడు. రెండవ వ్యయాజీకుడు నరసింహారెడ్డి హోటల్‌లో మంచినీళ్ళు త్రాగి బస్ దగ్గరకు చేరాడు; అతన్ని నిష్కారణంగా, నిర్దాక్షిణ్యంగా కొట్టారు; కాను ఇంటా చెప్పితే నెల్లూరుకు పోయి సామాన్లు తెచ్చుకొంటున్నానని చెప్పాడు; విసిపించుకోకుండా అ త న్ని బస్‌వద్దకు ఒక్కతోవుతోశాడు. ఈ దృశ్యం బస్‌లో కూర్చున్న నేను చూస్తూనే వుండివాను. వుదయం నుండికూడా వ్యయాణికులమీద ఈ విధంగానే దమనవిధి వ్యయోగించడం జరిగిందని చెప్పాడు.

ఇదీ అతని వృత్తాంతం. విధి రెండి నమ్మకమూహం వాస్తవానికి దగ్గరగా వుంటుందేమోనని మా కొద్దిసాటి విచారణల్లో తెలిసిస్తుంది ఎన్. పి. శ్రీ శ్రీకాంతరెడ్డి గారు 18 తేదీ పోయి విచారించి వచ్చారట 65 మంది సాక్షులను విచారించారట; అందులో నగం స్త్రీలట. శ్రీకాంతరెడ్డి గారు రాక్షసులకూడా విచారించారట సర్వశ్రీ రాజారామపెద్ది వట్టుకున్న రాడీకల్ కాంగ్రెస్ యువకులకి వదాదట కమ్యూనిస్టురైతు సభీయుడు శ్రీ గోవిరెడ్డి వారినివదలిపెట్టమని కోరడానికివచ్చాడట గుంపునుండివినరాడ్డ రాళ్ళు చెళ్ళుమనిరావడంతో అయిందట.

వింజమూరులో రౌడీలం స్వైరవిహారం చేస్తుందనిది ఇంతకాలం నిస్సహాయంగా వున్న పాపిన ఇవ్వాళ తనవుకిం గరూపించుకొన్నది, పరిస్థితిని అదుపుకు తెచ్చుకున్నది. వింజమూరు సంఘటనకు సంబంధించి మేము అర్థం చేసుకోగలిగింది ఇది. తెలయక అడుగుతాము – పాపిన్ మెత్తగా వుంటే లెక్కచేసేవాడెవడు? మాట వినే వాడెవడు?

— —

చందూ ఏజన్సీస్
టవున్‌హాలు ఎదుట,
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు
(ఆంధ్రజిల్లు N. S. C. డీలరు)
నేషనల్ సీడ్స్ కార్పోరేషన్ (ప్రభుత్వయాజమాన్యసంస్థ)వారి ఐ. ఇ. టి. 1991 వరి వత్తనములు మాదగ్గర దొరుకును.

CHIT TENDER NOTICE

No. 17/72 Dated 14-8-72

Sealed quotations are invited by the Executive Engineer Zilla Parishad, Nellore upto 3-00 P. M. on 30-8-72 for the supply of materials mentioned below and for the execution of the detailed work on Narasimhulakonda Hill Road for carryingout the special repairs to Narasimhulakonda Hill Road K. M. O/O to 2/4.

	Rate in figures and words	Per.
1) Earth work excavation in hard gravelly soils S S No. 20B, with initial lead and lift for levelling undulation on the road	10 Ten	Cubic meters.
2) Supply of quartz metal 63 MM I R C size and stacking at road side to departmental guage from KM. O/O to 1/8.		Per Cubic meter
3) Supply of gravel and stacking at road side to departmental guage from KM,O/O to 1/8.		Per Cubic meter.
4) Picking up old metalled surface 50 mm to 100 mm thick including removing all dust and earth, grooving at edges, forming sub-grade, spreading 63 MM I RC size quartz metal 80 mm thick (0.76 cum/10 Sq.M) sectioning watering and blindage with gravel 20 mm thick (0.19/10 Sq.M)excluding cost of materials but including cost of sand and flushing and consolidation with power roller etc., complete ie., Labour charges only.		Ten square meters.
5) Supply of 40 mm IRC sizs) granite metal and stacking on road side, to departmental guage KM.0/0 to 1/8.		One cubic meter
6) Spreading 40 mm IRC size granite metal 76 mm thick (0.76 cum per 10 sq. ms. sectioning watering and blindage with gravel 20 mm thick excluding cost of materials but including consolidation with power roller from km 0/0 to 1/8 and cost of sand and flushing i.e., labour charges only		Ten Sq. meters
7) Supply of 12.5 mm size granite metal and stacking at road side to departmental guage km 0/0 to 1/8.		One cubic meter
8) Surface dressing with 0.28 cum per 10 sq m. of granite chips of 12.5 mm size with 56 kg. of bitumen per cum of chips for permixing and 9.67 kgs. of bitumen per 10 sq- m. of surface for tack coat including consolidation charges with power roller and cost of sand flushing and excluding the co t and conveyance of bitumen and granite chips K: M. 0/0 to 1/8 (i. e.) Labour charges only.		10 Sq. Meters
9) B. T. Wearing coat with 0.28 cum of 12.5 MM size granite chips with premixed 56 kgs of Bitumen/1 cum of chips and 4.83 kgs. of Bitumen per 10 Sqm. for tack coat excluding cost and conveyance of materials and Bitumen for consolidation by power roller. From km. 1.8 to 2/0, 2/0 to 2/4 (ie., Labour charges only		Per 10 Sq.M. only.
10. Supply of raugh stone for masonary and stacking at road side to departmental gauge.		1 cubic meter.
11. Supply of rought stone for revetment and stacking at road side to departmental guage		do
12. Supply of sand for masonary and stacking at road side to deprtmental guage,		do
13. Supply of country Bricks of size (8 3/4" × 4½" × 2") and stocking at Road side as directed.		1000 Nos.
14) Supdly of cement of approved Brand at the work spot		1 cum only
15) Blasting and removing hard rock boulders in solid of size upto 2.83 C.M. in k m. 1/0 to 1/8		
16) 1st Class Mason	Rate per head	per day
17) IInd ,, ,,		-do-
18) Man Mazdoor		-do-
19) Women Mazdoor		-do-
20) Boy Mazdoor		-do-
21) Stone cutter		-do-
22) Wooder		-do-

Any further information required may be obtained from the Divisional Accountant of the Office of the Executive Engineer, Z. P. Nellore during office hours on all working days.

T. Ramachandra Rao,
Executive Engineer
Z. P. Nellore.

సేవామూర్తి తెరెసా

(5 వ పేజీ తరువాయి)

వాటికలో కాపురాలుండవు. బ్రతుకంతా వ్యథలతో, నా అన్నవాళ్ళు లేరన్న నిస్పృహతో గతవి దౌర్భాగ్యపుచావు చచ్చేవారు మన నగరాల్లో లెక్కలేనంతమంది!

అలాంటి వారికోసం అవతరించిన దేవతామూర్తి మదర్ తెరెసా. ఎక్కడో యుగోస్లావియాలో పుట్టి, 18 వ ఏట నే ఇండియాకువచ్చి, కలకత్తాలో మిషనరీ స్కూలు టీచరుగా, తర్వాత ప్రిన్సిపాల్‌గా సేవా జీవితం ప్రారంభించిన మదర్ తెరెసాను ఈదిక్కులేనివాళ్ళు, నిస్సహాయ జీవితాలు, దారిద్ర్యపుకోరల సర్పం ఊగినలాటి దౌర్భాగ్యుల దైన్య దృశ్యాలు కలవర పరచాయి; ఆమె సుకుమారమైన మనస్సును కదిలించివేశాయి. ఆర్చిబిషప్ అనుమతి పొంది, 1948 లో ఆమె కాన్వెంట్ వదలి, అనాథల లోకంలోకి అమృతకలశ సమమైన హృదయంతో అడుగుపెట్టింది. అప్పటినుంచీ ఆమె వేలాది అనాథలకు ఆరాధ్య దేవత యింది. 'నవిహద్దులు దొరకని సంధ్యలలో సంచరించే' అభాగ్యులకామె ఆశయమూర్తి అయింది. కలకత్తా కాళికాలయ సమీపాన ఆమె స్థాపించిన 'నిర్మల హృదయ' దీనుల హీనుల పాలిటి దేవాలయమైంది!

ఆమె అంటుంది-

"The biggest disease today is not leprosy or tuberculosis, but rather the feeling of being unwanted, uncared for, deserted by everybody."

ఒకరోజు కలకత్తా లోయర్ సర్క్యులర్ రోడ్డుమీద ఒక ముసలామె వచ్చేప్రాణం పోయ్యేప్రాణంగా పడివుంది. చీమలు ఎలుకలు ఆ సగంచచ్చిన శరీరాన్ని పెరుక్కుతింటున్నాయి. మదర్ తెరెసా ఈ దృశ్యం చూచింది. వెంటనే ఆముసల్దాన్ని మోసుకొని హాస్పిటల్‌కు వెళ్ళి చేర్చుకోమని ప్రాధేయపడింది. నయంకాని రోగిష్టులకు చికిత్స చేయడానికక్కడ అస్పత్రులుండేది అన్నారు. చివరికి తెరెసా ముఖంచూచి ఆ ముసల్దాన్ని ఆస్పత్రిలో చేర్చుకున్నారు.

తెరెసా మహోద్యమానికా సంఘటన నాందిపల్కింది. కలకత్తా వీధుల్లో దిక్కులేని చావుకు గురయ్యే దీనులకు తెరెసా ఆప్తబంధువైంది; ఆరాధ్య మూర్తయింది. 'నిర్మల హృదయ' 25 వేల మంది అనాథలకు ఆశ్రయమిచ్చింది. వారిలో దాదాపు సగంమంది జబ్బునయమై వక్తి మనుషులుగా మారి ప్రయోజనకరమైన జీవితాలు గడుపుతున్నారు.

కలకత్తా మురికివాడల్లో నివసించే అనాథశిశువులనామె ఆదరించింది, వారికి తల్లిదండ్రుల ప్రేమ కొరత, ప్రేమాభిమానాలు లభించని లోటు పూరించింది. సమాజం కోరని బిడ్డలను చీదరించుకున్న పిల్లలను తెచ్చి, తన బిడ్డలుగా పెంచి చదువులు చెప్పిస్తూంది. ఆమె స్థాపించిన 'నిర్మల శిశుభవన్'లో వందలాది శిశువులు ఆరోగ్యంగా, ఆనందంగా పెరుగుతున్నారు. రైళ్ళలో, ఆస్పత్రుల్లో, వీధి చివరల్లో వదిలేసిన పసిబిడ్డలకు 'నిర్మల శిశుభవనం' సొంత యిల్లయింది; తెరెసా కన్నతల్లి అయింది! అక్కడ పెరిగి పెద్దయినవాళ్ళు చాలామంది యిప్పుడు స్వతంత్ర జీవనం గడుపుతున్నారు; మామూలు మనుషులుగా మసలుతున్నారు.

మదర్ తెరెసా తలపెట్టిన పరోపకార యజ్ఞం కుష్ఠరోగుల ఉద్ధరణ. 1957 లో కుష్ఠరోగుల నివాసకేంద్రమొకటి స్థాపించింది. పోప్ బొంబాయి సమావేశాలకు వచ్చినప్పుడు ఆయన వాడిన లింకన్ కాంటినెంటల్ కారును తెరెసాకు బహూకరించాడు. ఆ కారును బహుమతిగా పెట్టి, లాటరీ టిక్కెట్లమ్మి 27 వేలు సేకరించి, కుష్ఠరోగుల కేంద్రం స్థాపించింది. ఇప్పుడందులో దాదాపు 40 వేల మంది వున్నారు. ప్రపంచం నలుమూలలనుండి వారికి మందులు మాకులు వస్తున్నాయి. డాక్టర్ సేన్ అనే లెప్రసీ స్పెషలిస్టు తెరెసాతో కలసి పని చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఆమెకు కలకత్తా శివార్లలో 34 ఎకరాల స్థలం యిచ్చింది. అక్కడ కుష్ఠరోగులకు 'శాంతినగర్' నిర్మించబోతూంది. జబ్బు నయమైనవారికి చిన్నచిన్న చేతిపనులునేర్పి మళ్లీ జీవితంలోకి ప్రవేశపెడ్తూందామె.

ఇవన్నీ ఒకయెత్తు. బంగ్లాదేశ్‌లో మదర్ తెరెసా చేసినసేవ పరొకయెత్తు. పాక్ సైనికులచేత మానభంగం కావింపబడిన 4 వేలమంది బంగ్లాదేశ్ వనితలకామె ఆశ్రయమిచ్చింది. వాళ్ళకు కలిగిన బిడ్డలను తన ముద్దుబిడ్డలుగా సాకుతూంది.

సేవాసక్తి, మానవతా దృక్పథం కల్గిన యువతీయువకులు వివిధ దేశాలనుండి వందల సంఖ్యలోవచ్చి తెరెసా కార్యక్రమాల్లో భాగస్వాములౌతున్నారు.

మృత్యుగహ్వరంలోవున్న అనాథలకు, సమాజం చిన్నచూపు చూచిన పసిపిల్లలకు, కుష్ఠురోగ పీడితులకు మదర్ తెరెసా 25 శరణాలయాలు స్థాపించి నిర్వహిస్తూంది. ఇవిగాక సిలోన్, టాన్జానియా, ఇటలీ, ఆస్ట్రేలియా, ఐర్లాండ్, లాటిన్ అమెరికా లాంటి దేశాల్లో ఆమె సేవాసంస్థ 'మిషనరీస్ ఆఫ్ ఛారిటీస్' శాఖోపశాఖలుగా విస్తరిల్లింది. గత సంవత్సరం తెరెసాకు జోసెఫ్ కెన్నడీ జూనియర్ ఫౌండేషన్ అవార్డుతోపాటు రు 112500 లు కానుకగా యిచ్చారు. ప్రపంచంలో అన్నివైపులనుండి వదాన్యులు విరివిగా విరాళాలు పంపుతున్నారు. ఆ నిధులతో ఆమె దరిద్రనారాయణులకు సేవచేస్తూంది. ప్రభుత్వంనుండి ఆమె పైసాయైనా ఆశించదు. ఆమెకు,ఆమె సంస్థలోపనిచేస్తున్న 'సిస్టర్స్, బ్రదర్స్'కు ప్రభుత్వ పరంగా లభిస్తున్న సహాయం రైల్వే దర్జాను ఫ్రీపాసు మాత్రమే!

* * *

ఆ మహనీయురాలు, కారణజన్మురాలు, దైవాంశసంభూతురాలు గత శుక్రవారం నెల్లూరు వచ్చింది. నెల్లూరు రోమన్ కాథలిక్ మిషనరీవారు కొండాయపాలెం ప్రాంతంలో 2½ లక్షలతో ఒక విశాల భవనాన్ని కట్టించారు. బిషప్ శ్రీ శౌరెడ్డి తుమ్మా, శ్రీ ఆనందరెడ్డి తదితర మిషనరీలు చాలా నిశ్శబ్దంగా, నిరాడంబరంగా చేసిన బృహత్కార్యమది. పెద్ద పెద్ద గదులు గల మూడంతస్తులుగా కట్టించిన ఆ భవనాన్ని మదర్ తెరెసా స్వాధీనం చేయాలని వారితలంపు. ఆమె మిషనరీస్ ఆఫ్ ఛారిటీస్ సంస్థ ఆధ్వర్యాన ఒక వృద్ధ శరణాలయం అందులో నెలకొల్పాలని వారి ఆశయం.

ఒక సిస్టర్‌ను వెంటపెట్టుకొని మదర్ తెరెసా 11 తేది నెల్లూరువచ్చి, ఆ భవనం చూచింది. చూచి ఆమె అన్నదిగదా- ప్రారంభదశలో యింతపెద్ద భవనం ఏం చేసుకోను? పైగా టౌనుకు రెండుమైళ్ళ దూరంలో శరణాలయం నిర్వహించడం దుర్లభం. నా సంస్థ ప్రజలమధ్యవుండాలి; ప్రజలు వాటిలో పాలు పంచుకోవాలి. నేను గాని, యీ సిస్టర్స్‌గాని చేయగలిగేది చాలాస్వల్పం. ప్రజలుకూడా యిందులో చేతులుకలిపితేనేగాని ఏమీచేయలేము. జనానికి సన్నిహితంగా, టౌను మధ్యలో చిన్న పూరిగుడిసైనా చాలు వుపయోగిస్తాను. నలుగురు అనాథలతో శరణాలయం ప్రారంభిస్తాము. సంవత్సరం తర్వాత ప్రజలకు దీంతో బాగా సాన్నిహిత్యం ఏర్పడ్డతర్వాత ఈ భవనానికి మారవచ్చు- అన్నది. అక్కడచేరిన నలుగురూ ఆశ్చర్యపోయాం అంతపెద్దయిల్లు యిస్తామంటే ఎగిరి గంతెయ్యక ప్రస్తుతానికి వద్దంటున్న ఆమె నిరాడంబరతకు. ఆమె చెప్పిన కారణాలు విని ఆమె సేవాకార్యక్రమ నిర్వహణ విధానానికి ముగ్ధులమయ్యాం.

మదర్ తెరెసా సంస్థలు యింతవరకు ఆంధ్రదేశంలో స్థాపింపబడలేదు. ఆ అదృష్టం మొట్టమొదటగా నెల్లూరికే లభ్యం కావాలంటే యిప్పుడు జరిగిన ప్రయత్నాన్ని పట్టుదలతో కొనసాగించాలి. మన మునిసిపాలిటీ తలచుకుంటే, జిల్లాకలెక్టరు కావాలనుకొంటే, లేక రోటరీయన్లు లయన్స్ వగైరాలు చేయూతయిస్తే తెరెసా సంస్థను త్వరగానే నెల్లూరులో స్థాపించవచ్చు. రోమన్ కాథలిక్ మిషనరీల్లో కల్గిన యీ మంచి ఆలోచనను సద్వినియోగం చేసుకోవడం, కార్యరూపమివ్వడం మనచేతిలో పని.

"సకలజన పరిత్యక్తులు,
జనులవలన తిరస్కృతులు,
సంఘానికి బహిష్కృతులు
నిరాసువులు,
దుఃఖాశ్రయులు,
వ్యాధ్యాశ్రయులూ..."

వీరికి చల్లనినీడ కల్పించాలనే ఆ చల్లని తల్లి ప్రయత్నంలో అందరూ భాగస్వాములు కావాలని మా కోరిక.

FOR SALE

BRAND NEW

Lambretta Scooter

For Sale

—Contact—

Advt. Box No. 193.

Zamin Ryot,

Nellore

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00
6 మాసములకు	రు. 8-00
విడిప్రతి	రు. 0-30

